

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Widawa
Termin kontroli:	27 luty 2019 roku – 12 kwietnia 2019 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Beata Tomkowska – starszy inspektor kontroli, Alicja Gołabek – młodszy inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	2017 - 2018
Numer i data upoważnienia:	WK-601-2/3/2019 z dnia 12 lutego 2019 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1330), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Widawa jest obszarem wiejskim położonym w południowo – zachodniej części województwa łódzkiego w powiecie łaskim na obszarze Kotliny Szczercowskiej i Wysoczyzny Łaskiej. Gmina zajmując powierzchnię 17.831 ha sąsiaduje z gminami: Sędziejowice, Zapolice, Burzenin, Konopnica, Rusiec, Szczerców oraz Żelów. Na terenie Gminy Widawa znajduje się 45 miejscowości podzielonych na 41 sołectw, aż 54,7% powierzchni gminy znajduje się na terenie Parku Krajobrazowego Międzyrzeczka Warty i Widawki. Gminę charakteryzuje duży udział użytków rolnych oraz silnie rozwinięte rolnictwo.

Liczba mieszkańców Gminy Widawa na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 7.531 osób (w tym zameldowanych na pobyt czasowy – 164 osoby). Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 31 grudnia 2017 roku - 294 osoby.

Urząd Gminy w Widawie i Gmina Widawa są zarejestrowane w systemie REGON i posiadają numery statystyczne: [1] Urząd Gminy – 000547796 (zaświadczenie GUS o numerze identyfikacyjnym REGON z dnia 11 stycznia 2005 roku), [2] Gmina – 730934571 (zaświadczenie GUS o numerze identyfikacyjnym REGON z dnia 12 grudnia 2008 roku).

Gmina jest podatnikiem podatku VAT i posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 831-15-69-344 (decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łasku w sprawie nadania numeru identyfikacji podatkowej z dnia 1 lipca 2005 roku). Urząd Gminy Widawa posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 831-11-27-385 nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łasku w sprawie nadania numeru identyfikacji podatkowej z dnia 17 września 1996 roku.

Siedziba Urzędu Gminy w Widawie mieści się w Widawie, Rynek Kościuszki 10.

Kontrola dotyczy gospodarki finansowej i zamówień publicznych i ma charakter kompleksowy.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W wyniku szczegółowej analizy dokumentów źródłowych za lata 2016-2018 oraz w oparciu o dane wynikające ze sprawozdań: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z kontrolujące ustaliły następujące dane służące do wyliczenia wskaźników oraz wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Gminy Widawa:

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK OBROTOWY		
			2016	2017	2018
I	WSKAŹNIKI BUDŻETOWE		w %		
1	WB1	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	98,36%	92,53%	93,01%
2	WB3	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	13,31%	12,95%	10,81%
3	WB4	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	8,03%	21,73%	23,65%
4	WB5	Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne	41,12%	38,91%	39,61%
5	WB6	Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	13,38%	13,32%	10,99%
6	WB7	Wskaźnik samofinansowania, wyliczony jako stosunek sumy nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych do wydatków majątkowych	201,22%	92,39%	69,90%
II	WSKAŹNIKI NA MIESZKAŃCA		w złotych		
1	WL1	Transfery bieżące na mieszkańca	2 090,92	2 120,00	2 065,82
2	WL2	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca	513,58	580,57	498,10
3	WL3	Zobowiązania ogółem na mieszkańca	661,20	680,91	941,22
4	WL4	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	661,20	680,91	941,22
III	WSKAŹNIKI DLA ZOBOWIĄZAŃ		w %		
1	WZ1	Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	17,14%	15,19%	20,42%
2	WZ2	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	17,14%	15,19%	20,42%
3	WZ3	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	2,37%	2,66%	2,10%
4	WZ4	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne	2,37%	2,66%	2,10%
5	WZ6	Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	88,87%	88,88%	90,64%
6	WZ7	Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,00%	0,00%	0,01%
7	WU1	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%
8	WU2	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%

Nadwyżka operacyjna, czyli różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Porównano wysokość nadwyżki operacyjnej na przestrzeni lat 2016-2018 (3.838.476,37 zł, 4.318.869,39 zł i 3.686.413,98 zł) i zauważono jej znaczący wzrost w 2017 roku w stosunku do roku 2016 oraz znaczący spadek w 2018 w porównaniu do roku 2017 - poniżej poziomu kwoty nadwyżki osiągniętej w 2016 roku. Wzrost wysokości nadwyżki operacyjnej w 2017 roku w stosunku do 2016 roku podyktowany był znacznym wzrostem dochodów bieżących o 2.496.794,21 zł (dochody bieżące wyniosły 30.855.272,48 zł, z czego 4.835.289,00 zł stanowiły środki z programu 500+), przy jednoczesnym wzroście wydatków bieżących o kwotę 2.016.401,19 zł. Spadek nadwyżki operacyjnej w 2018 roku pomimo wzrostu dochodów bieżących o kwotę 870.360,22 zł (dochody bieżące wyniosły 31.725.632,70 zł z czego 4.445.803,99 zł stanowiły środki z programu 500+) spowodowany był znacznym wzrostem wartości wydatków bieżących w 2018 roku w stosunku do 2017 roku o kwotę 1.502.815,63 zł. Wysokość nadwyżki operacyjnej miała wpływ na poziom wskaźników WB3, WB6, WB7 i WL2.

Wskaźnik W_{B3}

Obrazuje udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. W 2016 roku wskaźnik ten był najwyższy i wynosił 13,31%, najniższy w 2018 roku, tj. w wysokości 10,81%. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa stopień w jakim jednostka mogłaby zaciągnąć zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów, a im niższa jest wartość tego wskaźnika tym mniejsze są możliwości inwestycyjne lub możliwości zwiększenia wydatków bieżących.

Wskaźnik W_{B6}

Określa udział wypracowanej nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem. Wskaźnik ten w badanym okresie wykazywał tendencję malejącą (13,38%, 13,32%, 10,99%). Obniżenie wskaźnika w 2018 roku w stosunku do roku 2017 spowodowane było spadkiem kwoty: nadwyżki operacyjnej o 632.455,41 zł oraz dochodów ze sprzedaży majątku o 60.507,62 zł.

Wskaźnik W_{B7}

Pozwala określić, w jakim stopniu jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi. Im wyższa jest ta relacja, tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej, w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia, jednak jego wysoka wartość może również świadczyć o niskim poziomie realizowanych inwestycji w stosunku do własnych możliwości. W latach 2016-2018 wskaźnik wykazywał tendencję spadkową i kształtował się odpowiednio na poziomie 201,22%, 92,39%, 69,90%. Na najniższą wartość wskaźnika w 2018 roku miał wpływ przede wszystkim najwyższy poziom wydatków majątkowych w tym roku (wyższy w stosunku do 2017 roku o 1.315.004,65 zł).

Wskaźnik W_{L2}

Wahaniom podlegał w badanym okresie wskaźnik W_{L2}, co było spowodowane zróżnicowaniem wypracowanej nadwyżki operacyjnej w poszczególnych latach przy minimalnych wahaniami liczby ludności.

Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w 2018 roku. Najwyższa wartość w 2017 roku była wynikiem znacznego wzrostu nadwyżki operacyjnej.

Wskaźnik W_{L3} i W_{L4}

Wskaźnik zobowiązań ogółem na mieszkańca w latach 2016-2018 charakteryzował się tendencją wzrostową i wynosił odpowiednio 661,20 zł, 680,91 zł i 941,22 zł (najwyższa wartość wskaźnika). Powyższe wynikało ze wzrostu kwoty zobowiązań ogółem na przestrzeni wymienionych lat przy minimalnych wahaniami liczby ludności.

Wskaźnik zobowiązań ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w latach 2016-2018 posiadał wartość wskaźnika W_{L3}, co oznaczało, że w tym okresie nie występowały zobowiązania z tytułu realizowanych projektów unijnych.

Wskaźniki dla zobowiązań W_{Z1-6}

Gmina Widawa posiadała zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w 2016 roku na kwotę 4.941.815,29 zł, w 2017 roku na kwotę 5.065.280,83 zł, a w 2018 roku – 6.965.948,07 zł. Wskaźnik udziału zobowiązań ogółem w dochodach ogółem był najwyższy w 2018 roku i wynosił 20,42%, natomiast w 2016 osiągnął najniższą wartość – 15,19%. Wskaźnik zobowiązań ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem (W_{Z2}) w latach 2016-2018 przyjął wartość wskaźnika W_{Z1}.

Wskaźnik W_{Z3} określający obciążenie dochodów ogółem wydatkami na obsługę zadłużenia, obejmujący odsetki i spłaty rat kapitałowych wzrósł nieznacznie w 2017 roku w stosunku do roku 2016 (o 0,29%) natomiast w roku 2018 osiągnął wartość najniższą,

tj. 2,10%. Niewielkie wahania wskaźnika spowodowane były dynamicznym wzrostem dochodów ogółem przy nieznacznych wahaniami kwoty kosztów obsługi zadłużenia.

Wskaźnik W_{Z4} określający obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne w latach 2016-2018 był równy wskaźnikowi W_{Z3} .

Wskaźnik W_{Z6} obrazuje obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia (odsetki i spłaty rat kapitałowych). Wskaźnik kształtował się na poziomie poniżej 100% w latach 2016-2018 (odpowiednio 88,87%, 88,88% i 90,64%). Powyższe oznaczało, że w badanym okresie wydatki bieżące powiększone o koszty obsługi zadłużenia nie przekraczały bieżących dochodów Gminy. Wskaźnik W_{Z6} przekraczający wartość 100% może być sygnałem pogarszającej się kondycji finansowej jednostki, bowiem dochody bieżące nie pokrywają wydatków bieżących powiększonych o koszty obsługi zadłużenia.

Spełnienie warunku określonego w **art. 242 ustawy** z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077):

	2017		2018		2019
	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan na dzień 01.01.2019
Dochody bieżące	30 468 231,52	30 855 272,48	31 087 759,05	24 053 937,60	30 506 863,95
Nadwyżka z lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00	141 001,15	0,00
Wolne środki	2 835 011,12	3 649 413,77	2 498 281,20	3 649 413,77	0,00
Wydatki bieżące	28 230 835,86	26 536 403,09	29 363 090,90	24 152 999,62	27 945 520,88
Dochody bieżące + nadwyżka z lat ubiegłych + wolne środki - wydatki bieżące	5 072 406,78	7 968 283,16	4 222 949,35	3 691 352,90	2 561 343,07

Zgodnie z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli stwierdzono, że został spełniony warunek zawarty w art. 242 ustawy o finansach publicznych. W latach 2017-2019 planowane wydatki bieżące nie przekroczyły planowanych dochodów bieżących. Również wykonane w latach 2017-2018 wydatki bieżące nie były większe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o wolne środki i nadwyżkę z lat ubiegłych.

Wskaźnik zadłużenia określony w **art. 243 ustawy** o finansach publicznych na rok 2018 obliczono na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli:

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2016 (n-3)	2017 (n-2)	2018* (n-1)	2019 (n)
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych i poręczenia	-	-	-	713 697,00
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	170.805,00
3	Dochody budżetowe ogółem	28 829 856,70	33 344 692,48	34 171 521,64	32 072 222,95
4	Dochody bieżące	28 358 478,27	30 855 272,48	31 087 759,05	-
5	Dochody ze sprzedaży majątku	19 584,00	122 759,62	102 000,00	-
6	Wydatki bieżące	24 520 001,90	26 536 403,09	29 363 090,90	-
7	Wyłączenia – art. 243 ust. 3	-	-	-	0,00
8	Kwota zobowiązań związku	-	-	-	0,00

	współtworzonego przez jst				
9	Wskaźnik dla poszczególnych lat	13,38%	13,32%	5,35%	-
	Relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyliczona, jako średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017, plan III kwartału 2018	10,68%			2,76%

*planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za III kwartały 2018 roku

Wskaźnik wyliczony dla 2019 roku wyniósł: 2,76% < 10,68%.

Relacja planowanych spłat wraz z odsetkami do planowanych dochodów budżetowych na 2019 rok wyniosła **2,76%** i nie przekraczała średniej arytmetycznej określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych, tj. wartości **10,68%**.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącym Rady Gminy Widawa w kadencji 2014-2018 był Ryszard Bruzda wybrany na to stanowisko uchwałą nr I/1/14 Rady Gminy Widawa z dnia 1 grudnia 2014 roku. Uchwałą nr I/1/18 Rady Gminy Widawa z dnia 17 listopada 2018 roku na Przewodniczącą Rady Gminy Widawa wybrany został Sławomir Stępnik.

Wójt i jego zastępcy

Wójtem Gminy Widawa jest Michał Włodarczyk, wybrany w I turze wyborów bezpośrednich w dniu 21 października 2018 roku.

W poprzedniej kadencji funkcję Wójta pełnił również Michał Włodarczyk, wybrany w II turze wyborów bezpośrednich w dniu 30 listopada 2014 roku.

Do dnia 31 stycznia 2018 roku Zastępcą Wójta Gminy Widawa była Agnieszka Galuś powołana zarządzeniem nr 44/2016 Wójta Gminy Widawa z dnia 6 czerwca 2016 roku.

Zarządzeniem nr 13/2018 Wójta Gminy Widawa z dnia 31 stycznia 2018 roku – w związku z wyborem na stanowisko Sekretarza Gminy – odwołano Agnieszkę Galuś ze stanowiska Zastępcy Wójta.

Obecnie Wójt nie posiada Zastępcy.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Widawa do dnia 3 grudnia 2018 roku była Elżbieta Pluta, powołana na to stanowisko uchwałą nr IX/50/15 Rady Gminy Widawa z dnia 29 maja 2015 roku. Uchwałą nr II/13/18 Rady Gminy Widawa z dnia 3 grudnia 2018 roku odwołano Elżbietę Pluta ze stanowiska Skarbnika Gminy Widawa.

Uchwałą nr II/14/18 Rady Gminy Widawa z dnia 3 grudnia 2018 roku na stanowisko Skarbnika Widawa powołano Ewę Wartałowicz. Spełnia ona wymagania w zakresie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wynikające ze art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 2077 ze zm.).

Sekretarz gminy

Stanowisko Sekretarza Gminy Widawa od dnia 1 lutego 2018 roku zajmuje Agnieszka Galuś pełniąca do dnia 31 stycznia 2018 roku funkcję Zastępcy Wójta Gminy Widawa.

W związku z pismem skierowanym do Wójta Gminy Widawa z dnia 29 stycznia 2018 roku o rezygnacji ze stanowiska Zastępcy Wójta stosunek pracy rozwiązano na mocy porozumienia stron z dniem 31 stycznia 2018 roku.

W dniu 31 stycznia 2018 roku Wójt Gminy Michał Włodarczyk podpisał umowę o pracę na stanowisku Sekretarza Gminy z Agnieszką Galuś. Umowę zawarto na czas nieokreślony od dnia 1 lutego 2018 roku.

Do dnia 17 lutego 2016 roku Sekretarzem Gminy Widawa była Longina Oleszczuk pełniąca tę funkcję od dnia 14 stycznia 2013 roku.

(...)¹. W okresie 18 lutego 2016 roku – 1 lutego 2018 roku stanowisko Sekretarza Gminy Widawa nie zostało obsadzone. W okresie 6 czerwca 2016 roku – 31 stycznia 2018 roku Wójt posiadał jedynie Zastępcę w osobie Agnieszki Galuś.

Z wyjaśnienia złożonego przez Wójta Gminy – Michała Włodarczyka wynika, że w dniu 29 kwietnia 2016 roku zarządzeniem nr 31/2016 ogłoszono konkurs na wolne stanowisko urzędnicze – Sekretarz Gminy. Do konkursu przystąpiła 1 osoba, która zakwalifikowała się do drugiego etapu, nie uzyskała jednak wymaganej liczby punktów. W związku z powyższym stanowisko nie zostało obsadzone. W wyjaśnieniu wskazano również, że w związku z koniecznością kontynuacji zadań i nadzoru nad funkcjonowaniem urzędu podjęto decyzję o utworzeniu z dniem 6 czerwca 2016 roku stanowiska Zastępcy Wójta, na które powołano Agnieszkę Galuś. W wyniku zakończonego w dniu 25 stycznia 2018 roku kolejnego naboru na stanowisko Sekretarza Gminy, funkcję tę pełni od dnia 1 lutego 2018 roku Agnieszka Galuś, którą to z dniem 31 stycznia 2018 roku odwołano z dotychczasowego stanowiska Zastępcy Wójta.

*Wyjaśnienie Wójta Gminy Widawa dotyczące stanowiska Sekretarza Gminy Widawa latach 2016-2018 stanowi **załącznik nr 1 do protokołu kontroli**.*

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Kontrolującym przedstawiono rejestr gminnych jednostek organizacyjnych z dnia 4 maja 2018 roku zaktualizowany na podstawie § 5 ust. 2 statutu Gminy Widawa powołanego uchwałą nr XV/136/12 Rady Gminy Widawa z dnia 27 czerwca 2012 roku zmienionego uchwałą nr VI/30/15 Rady Gminy Widawa z dnia 27 lutego 2015 roku. Zgodnie z § 5 ust. 2 statutu rejestr gminnych jednostek organizacyjnych prowadzi Wójt Gminy Widawa. Na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzono, że na terenie Gminy Widawa w okresie objętym kontrolą funkcjonowały niżej wymienione jednostki organizacyjne:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie,
2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Widawie,
3. Gminny Ośrodek Kultury w Widawie – samorządowa jednostka kultury,

---

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

4. Gminna Biblioteka Publiczna w Widawie (w tym filia w Chociwiu) – samorządowa jednostka kultury,
5. Gminny Zakład Usług Komunalnych w Widawie,
6. Zespół Szkół w Widawie im. Walentego Widawczyka,
7. Szkoła Podstawowa w Chociwiu im. Jana Pawła II ze Szkołą Filialną w Ochlach,
8. Publiczne Przedszkole w Widawie (w tym oddział w Brzykowie),
9. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Widawie (w tym: Gminny Ośrodek Zdrowia w Widawie, Wiejski Ośrodek Zdrowia w Chociwiu i Wiejski Ośrodek Zdrowia w Brzykowie).

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Widawie funkcjonuje jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, dla którego organem założycielskim jest Gmina Widawa.

Ponadto na terenie Gminy Widawa funkcjonują dwie instytucje kultury, tj. Gminny Ośrodek Kultury w Widawie oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Widawie - wpisu do rejestru instytucji kultury dokonano w dniu 15 stycznia 2013 roku, odpowiednio pod pozycją nr 1 i 2.

Pozostałe jednostki organizacyjne pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu, a zatem funkcjonują na zasadzie jednostki budżetowej.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Statut Gminy Widawa powołany został uchwałą nr XV/136/12 Rady Gminy Widawa z dnia 27 czerwca 2012 roku. Statut opublikowany został w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z 2012 roku pod pozycją 2867. Zmiany do ww. statutu wprowadzono: uchwałą nr VI/30/15 Rady Gminy Widawa z dnia 27 lutego 2015 roku oraz uchwałą nr LXV/388/18 Rady Gminy Widawa z dnia 25 września 2018 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu

Zarządzeniem nr 16/2018 Wójta Gminy Widawa dnia 1 lutego 2018 roku nadano Regulamin Organizacyjny Urzędowi Gminy w Widawie (załącznik do przedmiotowego zarządzenia). Zmiany do ww. Regulaminu wprowadzono zarządzeniami Wójta Gminy Widawa nr: [1] 24/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku, [2] 44/2018 z dnia 28 maja 2018 roku oraz [3] 98/2018 z dnia 31 października 2018 roku. W okresie wcześniejszym w powyższym względzie obowiązywał Regulamin Organizacyjny nadany przez Wójta Gminy Widawa zarządzeniem nr 7/2015 z dnia 30 stycznia 2015 roku, zmieniony zarządzeniami nr: [1] 38/2015 z dnia 18 maja 2015 roku, [2] 113/2015 z dnia 19 listopada 2015 roku, [3] 42/2016 z dnia 30 maja 2016 roku, [4] 57/2016 z dnia 11 lipca 2016 roku, [5] 94/2016 z dnia 31 października 2016 roku, [6] 1/2017 z dnia 2 stycznia 2017 roku, [7] 54/2017 z dnia 26 czerwca 2017 roku, [8] 80/2017 z dnia 10 października 2017 roku oraz [9] 92/2017 z dnia 2 listopada 2017 roku.

Zgodnie z rozdziałem 2 § 5 ust. 4 obowiązującego Regulaminu strukturę organizacyjną Urzędu tworzą następujące referaty i samodzielne stanowiska pracy:

- Referat Organizacyjny,
- Referat Finansowo – Budżetowy,
- Referat Podatków, Opłat i Windykacji,
- Referat Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych,
- Referat Spraw Obywatelskich,
- Urząd Stanu Cywilnego,
- Referat Oświaty i Sportu,
- samodzielne stanowisko pracy do spraw zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej,
- samodzielne stanowisko pracy do spraw zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej,
- samodzielne stanowisko pracy do spraw ochrony informacji niejawnych,
- stanowisko pracy ds. obsługi prawnej,
- stanowisko administrator bezpieczeństwa informacji (od 28 maja 2018 roku w brzmieniu stanowisko Inspektor Ochrony Danych).

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Gminy w Widawie nie podjęła uchwały w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, a dotyczącej określenia zasad nabywania, zbywania i obciążenia nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż trzy lata lub czas nieoznaczony – zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 994 ze zm.), o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zarządzeniem nr 121/2018 Wójta Gminy Widawa z dnia 31 grudnia 2018 roku wprowadzono Instrukcję postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Instrukcję wprowadzono na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 994 ze zm.), w związku z art. 83 ust.1 ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz. U. z 2018 roku, poz. 723 ze zm.).

W okresie wcześniejszym obowiązywała Instrukcja postępowania w sprawie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu, wprowadzona zarządzeniem nr 20/11 Wójta Gminy Widawa z dnia 10 marca 2011.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

Do zapewnienia adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej zobowiązuje wójta od dnia 1 stycznia 2010 roku art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz. 2077 ze zm.).

Funkcjonujące w kontrolowanej jednostce unormowania dotyczące kontroli wewnętrznej wprowadzone były:

- zarządzeniem nr 135/2015 Wójta Gminy Widawa z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy Widawa, stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami nr: [1] 108/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku, [2] 110/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku, [3] 52/2018 z dnia 27 czerwca 2018 roku,
- zarządzeniem nr 11/2017 Wójta Gminy Widawa z dnia 1 lutego 2017 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych polskich równowartości kwoty 30.000 euro wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 105/2017 z dnia 18 grudnia 2017 roku,
- zarządzeniem nr 120/2015 Wójta Gminy Widawa z dnia 27 listopada 2015 roku w sprawie wprowadzenia Instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Widawa, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia,
- zarządzeniem nr 8/2016 Wójta Gminy Widawa z dnia 29 stycznia 2016 roku ustalającym instrukcję w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy Widawa, stanowiącą załącznik do zarządzenia,
- zarządzeniem nr 136/2015 Wójta Gminy Widawa z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie ustalenia instrukcji sporządzania, obiegu, kontroli i archiwizacji dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy Widawa, stanowiącej załącznik do zarządzenia wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 108/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku,

- zarządzeniem nr 42/2014 Wójta Gminy Widawa z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Widawa,
- w rozdziale 8 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Widawie – Zasady organizacji i funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej, wprowadzonego zarządzeniem nr 16/2018 Wójta Gminy Widawa z dnia 1 lutego 2018 roku, ze zmianami wynikającymi z zarządzeń Wójta nr: 24/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku, 44/2018 z dnia 28 maja 2018 roku oraz 98/2018 z dnia 31 października 2018 roku.

W urzędzie prowadzona jest kontrola wewnętrzna, której celem jest sprawowanie nadzoru ogólnego nad wykonywaniem powierzonych zadań przez poszczególnych pracowników urzędu, a przede wszystkim: [1] systematyczne doskonalenie metod i form pracy, [2] rozliczanie z jakości i terminowości wykonywania zadań i poleceń służbowych, [3] ujawnienie niedociągnięć i zaniedbań oraz udzielenie pomocy w ich likwidacji. Zadania kontrolne wykonuje Wójt i Sekretarz osobiście przy pomocy innych pracowników urzędu, dla których zadania w zakresie kontroli zostały określone w zakresach czynności. Wójt lub Sekretarz mogą przeprowadzić kontrolę wewnętrzną w każdym zakresie; Skarbnik Gminy natomiast przeprowadza kontrolę w szczególności w zakresie: prawidłowości pobierania opłaty skarbowej, prowadzenia gospodarki materiałowej w urzędzie oraz wykonywania zadań przez pracowników kierowanego przez siebie referatu.

Zasady funkcjonowania kontroli zarządczej określają ogół działań podejmowanych w Urzędzie Gminy Widawa, celem zagwarantowania realizacji zadań zgodnie z prawem, efektywnie, oszczędnie i terminowo. Kontrola zarządcza w urzędzie polega na zarządzaniu opartym na wyznaczaniu celów i zadań, z uwzględnieniem zapewnienia systemu monitorowania stopnia realizacji wyznaczonych działań oraz zarządzania wynikającym z nich ryzykiem.

W ramach kontroli zarządczej funkcjonują działania kontrolne z wyróżnieniem następujących narzędzi:

1. samokontrola, do której zobligowani są pracownicy Urzędu Gminy, polegająca na stałej ocenie zgodności własnych działań z obowiązującymi przepisami prawa i obowiązkami wynikającymi z powierzonego zakresu czynności. W przypadku wykrycia nieprawidłowości, pracownik natychmiast podejmuje możliwe działania korygujące oraz informuje o nich przełożonego,
2. kontrola funkcjonalna, realizowana przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych oraz zespoły bądź osoby upoważnione przez Wójta odrębnymi zarządzeniami,
3. kontrola instytucjonalna, realizowana przez organy kontroli zewnętrznej.

Ogólne wskazówki dotyczące zasad funkcjonowania kontroli zarządczej stanowią Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, do zapoznania z którymi zobowiązano wszystkich pracowników urzędu, w szczególności zajmujących stanowiska kierownicze.

Sprawowanie kontroli zarządczej w urzędzie zawarte jest w obszarach standardów odpowiadającym poszczególnym elementom kontroli zarządczej: wyznaczanie celów i zadań, zarządzanie ryzykiem, monitorowanie kontroli zarządczej, samoocena kontroli zarządczej.

Kierownicy referatów składają w terminie do 31 stycznia oświadczenia cząstkowe o stanie kontroli zarządczej w kierowanych przez siebie komórkach organizacyjnych. Oświadczenia przedkładane są do akceptacji Wójta.

W razie ujawnienia w toku kontroli nieprawidłowości, osoba odpowiedzialna za kontrolę zobowiązana jest do niezwłocznego zawiadomienia o tym Wójta.

W ramach funkcjonowania systemu kontroli zarządczej przedstawiono kontrolującym:

- sprawozdanie opisujące funkcjonowanie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Widawa w 2018 roku wg standardów określonych w pięciu grupach odpowiadających poszczególnym elementom kontroli zarządczej: [1] środowisko wewnętrzne w zakresie: przestrzegania wartości etycznych, kompetencji zawodowych, struktury organizacyjnej, delegowania uprawnień, [2] cele i zarządzanie ryzykiem w zakresie: misji, określenia celów i zadań oraz monitorowania i oceny ich realizacji, mierników, identyfikacji i analizy ryzyka oraz reakcji na ryzyko, [3] mechanizmy kontroli w zakresie: dokumentowania systemu kontroli zarządczej, nadzoru systemu kontroli zarządczej, ciągłości działalności, ochrony zasobów, szczegółowych mechanizmów kontroli dotyczących operacji finansowych i gospodarczych, mechanizmów kontroli dotyczących systemów informatycznych, [4] informacja i komunikacja w zakresie: bieżącej informacji, komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, [5] monitorowanie i ocena,
- raport z dokonanej samooceny systemu kontroli zarządczej za 2018 rok w Urzędzie Gminy Widawa wraz z załącznikami: zbiorczymi wynikami ankiety dotyczącej samooceny kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Widawa, przeprowadzonej wśród 27 pracowników oraz wśród kierownictwa urzędu (łącznie 6 osób),
- oświadczenia o kontroli zarządczej za rok 2018, sprawozdania z realizacji planu działania Urzędu Gminy Widawa (I i II półrocze 2018 roku), plan działalności Urzędu Gminy Widawa na rok 2018 - sporządzone wg funkcjonującej w urzędzie struktury organizacyjnej.

Z informacji uzyskanych od Sekretarza Gminy – Agnieszki Galuś wynika, że w latach 2017 - 2018 nie przeprowadzono kontroli w jednostkach organizacyjnych Gminy Widawa.

Ustalenia kontroli

Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Widawie określa zadania i kompetencje (w tym: dotyczące nadzoru i kontroli gospodarki finansowej) Skarbnika Gminy pełniącego funkcję głównego księgowego i kierującego Referatem Finansowo – Budżetowym. Na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych Skarbnika Gminy Widawa ustalono, że spełnia on wymogi określone w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w Widawie wyodrębniony został Referat Finansowo - Budżetowy, w skład którego wchodzi następujące stanowiska pracy: [1] zastępca skarbnika – jednoosobowe stanowisko pracy, [2] do spraw księgowości budżetowej – pięcioosobowe stanowisko pracy, [3] do spraw finansowych placówek oświatowych – jednoosobowe stanowisko pracy oraz [4] do spraw obsługi kasy, księgowości – jednoosobowe stanowisko pracy. W regulaminie określono również zadania i kompetencje Referatu Finansowo - Budżetowemu.

Zadania określone w regulaminie organizacyjnym znalazły odzwierciedlenie w zakresach czynności, odpowiedzialności i uprawnień pracowników. Ustalono zastępstwa w przypadku nieobecności pracowników. Sprawdzono zakresy obowiązków: [1] Ewy Wartałowicz – Skarbnika Gminy, [2] Agnieszki Galuś – Sekretarza Gminy, [3] Beaty Piechowicz – inspektora ds. gospodarki ziemią i mienia komunalnego w Referacie Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych, [4] Jolanty Szuleta – inspektora ds.

obsługi Rady Gminy w Referacie Organizacyjnym, [5] Zbigniewa Parzybut – Kierownika Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych.

Ustalono, że w aktach osobowych ww. pracowników znajdują się: zadania wspólne dla stanowisk pracy, indywidualne zakresy obowiązków oraz obowiązki pracownika samorządowego z podpisem pracownika o przyjęciu do wiadomości i ścisłego stosowania. Zadania powierzone pracownikom na podstawie zakresów czynności odpowiadają faktycznie wykonywanym czynnościom. Ustalono zastępstwa w przypadku nieobecności w pracy.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych, obejmująca lata 2013-2014 oraz wybrane zagadnienia z lat wcześniejszych oraz z 2015 roku została przeprowadzona w dniach od 9 kwietnia do 19 czerwca oraz w dniu 29 czerwca 2015 roku przez inspektora Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi. W wystąpieniu pokontrolnym nr WK-602/32/2015 z dnia 26 sierpnia 2015 roku skierowanym do Wójta Gminy Widawa przekazano 28 wniosków pokontrolnych. Informację o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pismem znak: RFB/17/0.1.2015 z dnia 29 września 2015 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2016- 2018

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2016			
1	-	-	-
ROK 2017			
2	Wojewoda Łódzki	Prawidłowość wykorzystania dotacji na zadanie pn. Termomodernizacja Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej	21 czerwca 2017
3	Państwowa Inspekcja Pracy o/Sieradz	Prawna ochrona pracy ze szczególnym uwzględnieniem przepisów dotyczących udzielanych urlopów wypoczynkowych	3 – 21 listopada 2017
4	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola na zakończenie zadania; umowa nr 236/OZ/D/2017	16 listopada 2017
ROK 2018			
5	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola wniosku o dofinansowanie N180502W	1 czerwca 2018
6	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola przed wypłatą dofinansowania; umowa 73/OA/D/2018	9 października 2018
7	Wojewoda Łódzki	Prawidłowość ustalenia przez gminę kwoty wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego na dzień 31 grudnia 2016 roku, który stanowi podstawę do wyliczenia kwoty zwrotu z budżetu państwa części wydatków	18 października 2018 – 18 stycznia 2019
8	Wojewoda Łódzki	Prawidłowość wykorzystania dotacji	18 października 2018 –

		celowej przekazanej gminie w 2017 roku na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie leju napędowego oraz na pokrycie kosztów postępowania	18 stycznia 2019
9	WFOŚiGW w Łodzi	Realizacja umowy 397/OZ/D/2018. Weryfikacja dokumentów, wizja w terenie	27 listopada 2018

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

Obsługę bankową budżetu Gminy Widawa prowadzi Ludowy Bank Spółdzielczy w Zduńskiej Woli oddział w Widawie, na podstawie umowy o prowadzenie rachunków bankowych modulo nr 350932 z dnia 30 grudnia 2016 roku. Umowę zawarto na czas określony od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Wyboru banku dokonano w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku poz. 1986 ze zm.).

Z przedłożonych kontrolującym dokumentów wynikało, że na podstawie obowiązującego w jednostce Regulaminu udzielania zamówień do 30 tys. euro (przyjętego Zarządzeniem nr 28/2014 Wójta Gminy Widawa z dnia 17 kwietnia 2014 roku wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 105/2017 z dnia 18 grudnia 2017 roku) zaproszenie do udziału w negocjacjach warunków umowy na zadanie pn. Bankowa obsługa budżetu Gminy Widawa skierowano do Ludowego Banku Spółdzielczego w Zduńskiej Woli. Załącznikiem do zaproszenia był podlegający negocjacom proponowany przez zamawiającego opis przedmiotu zamówienia. W odpowiedzi na zaproszenie Ludowy Bank Spółdzielczy pismem z dnia 28 listopada 2016 roku przedstawił ofertę w zakresie przedmiotu zamówienia.

W umowie o prowadzenie rachunków bankowych określono:

- oprocentowanie środków gromadzonych na rachunkach wg stałej lub zmiennej stopy procentowej – stawka WIBID 1M x współczynnik 0,5 na dzień zawarcia umowy,
- wysokość opłat i prowizji za czynności związane z otwarciem i prowadzeniem rachunków – 0 zł,
- oprocentowanie na rachunku bieżącym – 0,73%.

Rachunki bankowe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w kontrolowanej jednostce funkcjonowały niżej wymienione rachunki bankowe w Ludowym Banku Spółdzielczym w Zduńskiej Woli oddział w Widawie, na których figurowały środki w wysokości:

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2017
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1.	Rachunek budżetu (organu)	133/01	3.509.830,37
3.	Rachunek wydatków niewygasających (66 ... 0580)	135	0,00
4.	Rachunek projektu – Program zabawa z angielskim	133/02/22	0,00

5.	Rachunek projektu – Szkoła kierunek na przyszłość – projekt unijny	133/02/25	0,00
6.	Środki Urzędu Pracy na kształcenie młodocianych pracowników	133/02/13	0,00
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1.	Dochody urzędu	130/02	0,00
2.	Wydatki urzędu	130/01	0,00
3.	Depozyty	139	587.833,04
4.	ZFŚS	135	33.965,23
5.	Rachunek pomocniczy dla środków unijnych	130/14/01	0,00
6.	Rachunek Vat dla płatności podzielonych	130/03	0,00
Razem środki pieniężne w kwocie 621.798,27 zł – kwota zgodna z bilansem Urzędu za 2017 rok			

Dane wynikające z ewidencji księgowej kont: 133 – w organie oraz 130 i 139 – w jednostce – były zgodne ze stanami rachunków bankowych, potwierdzonymi na dzień 31 grudnia 2017 roku przez Ludowy Bank Spółdzielczy w Zduńskiej Woli oddział w Widawie.

Należy wskazać, że na dzień 31 grudnia 2017 roku saldo strony Wn konta 135 – Wydatki niewygasające stanowiło kwotę 34.400,00 zł wynikającą z planu finansowego wydatków niewygasających z upływem 2017 roku (załącznik nr 2 do uchwały nr LIII/318/17 Rady Gminy Widawa z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2017 ustalonego dla zdania: Naprawa pęknięć muru w Sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Widawie). Przedmiotowe saldo nie było zgodne ze stanem środków na rachunku bankowym wydatków niewygasających Gminy Widawa, który na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 0,00 zł. W wyniku kontroli ustalono, że na rachunku bankowym Zespołu Szkół w Widawie nr 40 9279 0007 0042 4806 2000 0020 figurowała na dzień 31 grudnia 2017 roku kwota 34.402,75 zł, na którą składały się: kwota wydatków niewygasających określonych ww. uchwałą – 34.400,00 zł oraz odsetki w kwocie 2,75 zł. Zgodnie z art. 263 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, środki finansowe na wydatki ujęte w wykazie, o których mowa w ust. 2 art. 263 ustawy, są gromadzone na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku bankowego jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto zgodnie z opisem do konta 135 – Rachunek środków na niewygasające wydatki, zawartym w załączniku nr 2 (plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego) do obowiązującego do dnia 31 grudnia 2017 roku rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 760) - konto 135 służy do ewidencji operacji pieniężnych na rachunku bankowym środków na niewygasające wydatki. Zapisy na koncie 135 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek środków na niewygasające wydatki, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Ma konta 135 ujmuje się wypłaty z rachunku środków na niewygasające wydatki na pokrycie wydatków niewygasających, w korespondencji z kontem 225 – Rozliczenie niewygasających wydatków. Konto 135 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan środków pieniężnych na rachunku środków na niewygasające wydatki. Ww. rozporządzenie zostało z dniem 1 stycznia 2018 roku uchylone i zastąpione przez rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających

siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1911). W rozporządzeniu z dnia 13 września 2017 roku zawarto analogiczne regulacje jak w uchylonym rozporządzeniu.

W związku z powyższym kwota wydatków zaplanowanych w budżecie Gminy Widawa na 2017 rok, które nie wygasają z upływem roku budżetowego powinna być zgodna ze stanem środków zgromadzonych na subkoncie podstawowego rachunku budżetu Gminy Widawa (konto 135 w organie, które – jak wskazano w powyższej tabeli - na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowiło saldo w wysokości 0 zł); nie może natomiast wynikać ze stanu środków zgromadzonych na rachunku bankowym wydatków prowadzonym dla Zespołu Szkół w Widawie (konto 130 w jednostce organizacyjnej).

Kontrolujące wskazują, że w świetle art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Tym samym wszystkie wydatki jednostki budżetowej są wydatkami budżetu a wszystkie dochody jednostki budżetowej są dochodami budżetu.

Ponadto zgodnie z opisem do konta 130 – rachunek bieżący jednostki, zawartym w załączniku nr 3 do obowiązującego do dnia 31 grudnia 2017 roku rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 760) - konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej. Saldo konta 130 jest równe saldu sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont: 1) wydatków budżetowych; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku; 2) dochodów budżetowych; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane do budżetu. Saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie: 1) przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223; 2) przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222. Ww. rozporządzenie zostało z dniem 1 stycznia 2018 roku uchylone i zastąpione przez rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1911). W rozporządzeniu z dnia 13 września 2017 roku zawarto analogiczne regulacje jak w uchylonym rozporządzeniu.

Należy wskazać, że kwota 34.400,00 zł została ujęta zarówno w bilansie jednostki budżetowej – Zespołu Szkół w Widawie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku (poz. B III.2 Środki pieniężne na rachunkach bankowych; wykazano kwotę wraz z odsetkami - 34.402,75 zł) jak również w: [1] bilansie z wykonania budżetu Gminy Widawa sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku w kwocie 34.400,00 zł i [2] rocznym sprawozdaniu Rb-ST o stanie

środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2017 roku w kwocie 34.400,00 zł. Wymienione kwoty zostały opisane w pkt SPRAWOZDAWCZOŚĆ i BILANS JEDNOSTKI.

Ustalono, że w dniu 28 grudnia 2017 roku Gmina Widawa dokonała zasilenia rachunku wydatków Zespołu Szkół w Widawie kwotą 34.400,00 zł (Ma 133 – Rachunek budżetu, Wn 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych). Tego samego dnia środki zostały przekazane przelewem wewnętrznym z rachunku wydatków szkoły na wydzielony rachunek szkoły utworzony dla wydatków niewygasających. Środki w kwocie 34.400,00 zł (pomniejszone o kwotę kapitalizacji odsetek) ujęto w ewidencji budżetu poleceniem księgowania nr 026/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku (zapis księgowy: Wn 135 Ma 904) bez odzwierciedlenia ich stanu w dokumentach bankowych (nie było zgodności zapisów między jednostką a bankiem).

Ustalenia kontrolujących w powyższym zakresie potwierdzone zostały w treści wyjaśnienia dotyczącego ewidencji wydatków niewygasających w 2017 roku złożonego przez Skarbnika Gminy – Ewę Wartałowicz.

*Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Widawa w zakresie ewidencji wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2017 stanowi **załącznik nr 2 do protokołu kontroli.***

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki – lata 2016 - 2018 rok

Zobowiązania Gminy Widawa z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek według ewidencji księgowej na koncie 134 - kredyty bankowe i 260 - zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły kwotę 5.065.280,83 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku kwotę 6.965.025,57 zł.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych)

Planowany deficyt i limity zaciągania zobowiązań w 2016 roku

Uchwałą nr XX/135/16 z dnia 21 stycznia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Widawa na 2016 rok Rada Gminy Widawa ustaliła **nadwyżkę** budżetu w kwocie **555.000,00 zł**, która miała zostać przeznaczona na planowaną spłatę rat kredytów w kwocie 555.000,00 zł. Określono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu w wysokości 520.000,00 zł. W § 18 uchwały upoważniono Wójta Gminy Widawa w roku budżetowym 2016 do zaciągania pożyczek i kredytów krótkoterminowych na pokrycie występującego w trakcie roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 500.000,00 zł.

Uchwałą nr XXX/192/16 Rady Gminy Widawa z dnia 22 września 2016 roku w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Widawa na 2016 roku ustalono limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 4.350.000,00 zł.

Planowany deficyt i limity zaciągania zobowiązań w 2017 roku

Uchwałą nr XXXV/223/17 z dnia 30 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Widawa na rok 2017, Rada Gminy w Widawie uchwaliła deficyt budżetu w wysokości **3.676.600,00 zł**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 1.176.600,00 zł i kredytu z Banku Ochrony Środowiska w wysokości 2.500.000,00 zł.

Zaplanowano łączną kwotę przychodów budżetu w wysokości 4.451.600,00 zł oraz łączną kwotę rozchodów budżetu w wysokości 775.000,00 zł. Określono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu w wysokości 520.000,00 zł. W § 17 uchwały upoważniono Wójta Gminy Widawa w roku budżetowym 2017 do zaciągania pożyczek i kredytów krótkoterminowych na pokrycie występującego w trakcie roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 500.000,00 zł.

Uchwałą nr XLVIII/292/17 z dnia 29 września 2017 roku Rada Gminy zwiększyła deficyt budżetu do kwoty **5.876.600,00 zł**, który zostanie pokryty wolnymi środkami w wysokości 2.200.000,00 zł oraz przychodami pochodzącymi z pożyczki z NFOŚiGW w kwocie 1.176.600,00 zł i kredytem z BOŚ w kwocie 2.500.000,00 zł. Przychody w łącznej wysokości 6.651.600,00 zł, w tym kredyty § 952 w wysokości 3.676.600,00 zł, wolne środki w § 950 w wysokości 2.975.000,00 zł. Rozchody uchwalono w wysokości 775.000,00 zł.

Uchwałą nr L/30/17 z dnia 17 listopada 2017 roku Rada Gminy w Widawie zmniejszyła deficyt budżetu do kwoty **3.560.011,12 zł**, który zostanie pokryty wolnymi środkami w wysokości 2.060.011,12 zł oraz przychodami pochodzącymi z kredytu BOŚ w kwocie 1.500.000,00 zł. Przychody w łącznej wysokości 4.335.011,12 zł, w tym kredyty w § 952 w wysokości 1.500.000,00 zł, wolne środki w § 950 w wysokości 2.835.011,12 zł. Rozchody uchwalono w wysokości 775.000,00 zł.

Według budżetu gminy na 2017 rok i jego zmian w trakcie roku oraz sprawozdania kwartalnego Rb-NDS o nadwyżce/deficycie planowany deficyt na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 3.560.011,12 zł, a faktycznie osiągnięto deficyt w kwocie 560.901,11 zł.

Osiągnięcie znacznie mniejszego deficytu budżetu niż planowano związane było, między innymi, z niezrealizowaniem planowanych wydatków bieżących na kwotę niespełna 1.700 tys. zł oraz wydatków majątkowych na kwotę niespełna 1.200 tys. zł. Biorąc powyższe pod uwagę, Gmina powinna na bieżąco monitorować możliwości wykonania wydatków budżetu i w trakcie roku korygować pierwotne założenia.

Planowany deficyt i limity zaciągania zobowiązań w 2018 roku

Uchwałą nr LIV/328/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Widawa na rok 2018, Rada Gminy w Widawie uchwaliła deficyt budżetu w wysokości **3.007.537,11 zł**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 1.176.600,00 zł i kredytu z Banku Ochrony Środowiska w wysokości 1.601.534,46 zł oraz wolnymi środkami w kwocie 229.402,65 zł. Zaplanowano łączną kwotę przychodów budżetu w wysokości 3.592.537,11 zł oraz łączną kwotę rozchodów budżetu w wysokości 585.000,00 zł. Określono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu w wysokości 520.000,00 zł. W § 17 uchwały upoważniono Wójta Gminy Widawa w roku budżetowym 2017 do zaciągania pożyczek i kredytów krótkoterminowych na pokrycie występującego w trakcie roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 500.000,00 zł.

Uchwałą nr LIX/353/18 z dnia 23 maja 2018 roku Rada Gminy zwiększyła deficyt budżetu do kwoty **4.691.415,66 zł**, który zostanie pokryty wolnymi środkami w wysokości 1.913.281,20 zł oraz przychodami pochodzącymi z pożyczki z NFOŚiGW w kwocie 1.176.600,00 zł i kredytem z BOŚ w kwocie 1.601.534,46 zł. Przychody w łącznej wysokości 5.276.415,66 zł, w tym kredyty § 952 w wysokości 2.778.134,46 zł, wolne środki w § 950 w wysokości 2.498.281,20 zł. Rozchody uchwalono w wysokości 585.000,00 zł.

Według budżetu gminy na 2018 rok i jego zmian w trakcie roku oraz sprawozdania kwartalnego Rb-NDS o nadwyżce/deficycie planowany deficyt na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił 4.691.415,66 zł, a faktycznie osiągnięto deficyt w kwocie 2.180.262,63 zł.

Osiągnięcie znacznie mniejszego deficytu budżetu niż planowano związane było, między innymi, z niezrealizowaniem planowanych wydatków bieżących na kwotę ponad 1.800 tys. zł. Biorąc powyższe pod uwagę, Gmina powinna na bieżąco monitorować możliwości wykonania wydatków budżetu i w trakcie roku korygować pierwotne założenia.

Uchwały Rady Gminy Widawa w sprawie zaciągnięcia zobowiązań oraz uchwały Składu Orzekającego RIO w Łodzi w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty zobowiązań zaciągniętych w 2016 roku.

Rada Gminy Widawa uchwałą nr XXVII/177/16 z dnia 24 sierpnia 2016 roku postanowiła o zaciągnięciu: [1] długoterminowej pożyczki w roku 2017 ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z programu „Efektywne wykorzystanie energii” – LEMUR – Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej w wysokości 1.176.600,00 zł oraz [2] kredytu długoterminowego w roku 2017 z Banku Ochrony Środowiska z zagranicznej linii kredytowej EIB-5/CEB-5 w kwocie 2.500.000,00 zł. Środki z pożyczki oraz kredytu przeznaczone zostaną na pokrycie planowanego deficytu w roku 2017 powstałego w związku z realizacją przedsięwzięcia ujętego w wieloletniej prognozie finansowej pn. „Przygotowanie dokumentacji oraz budowa przedszkola gminnego”. Uruchomienie środków z pożyczki spłacanej w latach 2019-2029 nastąpi w jednej transzy w 2017 roku; uruchomienie środków z kredytu spłacanego w latach 2018-2027 nastąpi w pełnej wysokości w roku 2017. Zaciągnięte zobowiązania finansowe zostaną pokryte z dochodów własnych gminy.

W dniu 17 listopada 2017 roku Rada Gminy dokonała zmiany powyższej uchwały, przeznaczając środki z tytułu pożyczki oraz kredytu na pokrycie planowanego deficytu w roku 2017 i 2018. Uruchomienie środków pożyczki w kwocie 1.176.600,00 zł nastąpi w 2018 roku; uruchomienie środków z kredytu nastąpi w dwóch transzach: w roku 2017 w wysokości 1.500.000,00 zł i w roku 2018 w wysokości 1.000.000,00 zł.

Kolejnej zmiany okresu wykorzystania środków z kredytu dokonano uchwałą nr LIV/326/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku: II transze: w roku 2017 w kwocie 898.465,54 zł i w roku 2018 w kwocie 1.601.534,46 zł.

Uchwałą nr LVI/334/18 Rady Gminy Widawa z dnia 28 marca 2018 roku określono, że planowane do zaciągnięcia zobowiązania finansowe pokryte zostaną z dochodów własnych gminy oraz przychodów z tytułu wolnych środków.

W dniu 22 września 2016 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi uchwałami nr: [1] I/144/2016 w przedmiocie możliwości spłaty kredytu w wysokości 2.500.000,00 zł planowanego do zaciągnięcia przez Gminę Widawa w Banku Ochrony Środowiska oraz [2] I/145/2016 w przedmiocie możliwości spłaty pożyczki w wysokości 1.176.600,00 zł planowanej do zaciągnięcia przez Gminę Widawa w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w roku 2017 wyraził opinie pozytywne (uchwałą nr I/145/2016 z dnia 22 września 2016 roku dokonano sprostowania oczywistej omyłki zawartej w uchwale nr I/145/2016 – kwotę 1.176.000,00zł zastępuje się kwotą 1.176.600,00 zł).

W uzasadnieniu uchwały nr I/144/2016 Skład Orzekający zwrócił uwagę, że w celu spłaty założonego długu Gminy i spełnienia reguły wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych, niezbędne jest osiągnięcie zarówno założonych w prognozie wskaźników jednorocznych, jak i nadwyżek budżetowych, z których środki poczynszy od 2018 roku stanowić będą jedyne źródło finansowania spłaty długu. W związku z powyższym najwyższe budżetu obciążenie budżetu spłatą długu przewidziano w roku

2023 (łącznie kwota rat kapitałowych i odsetek wyniesie 1.706.413,29 zł). W konsekwencji możliwość spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu wymaga pełnej realizacji założeń przyjętych w prognozie, w taki sposób, aby w każdym kolejnym roku budżetowym, spełnione zostały reguły wynikające z ustawy o finansach publicznych, co umożliwi uchwalenie budżetów lat następnych zgodnie z obowiązującym prawem. Zdaniem Składu, decyzje organów Gminy dotyczące zaciągania nowych zobowiązań długoterminowych w zakresie przychodów zwrotnych jak i przedsięwzięć, powinny zostać ściśle powiązane z bieżącą oceną sytuacji finansowej Gminy.

Kredyt na kwotę 2.500.000,00 zł

W dniu 29 września 2016 roku została zawarta umowa kredytu inwestycyjnego na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska ze środków pochodzących z zagranicznych linii kredytowych dla jednostek samorządu terytorialnego nr S/114/06/2016/1157/F/CEB/EIB-5/48/EKO z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. z/s Warszawa. Ze strony Gminy i Miasta umowę podpisał Wójt, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Na podstawie umowy Bank udzielił Gminie kredytu inwestycyjnego w kwocie 2.500.000,00 zł według podziału: a) ze środków Banku Rozwoju Rady Europy z/s w Paryżu – 2.000.000,00 zł oraz b) ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego z/s w Luksemburgu – 500.000,00 zł. Ponadto w umowie określono: [1] cel finansowania – przygotowanie dokumentacji oraz budowa przedszkola gminnego w Widawie (planowana wartość inwestycji – 5.246.925,10 zł, termin zakończenia realizacji inwestycji – 30 czerwca 2018 roku), [2] okres wykorzystania kredytu: a) 1 - 30 czerwca 2017 roku w kwocie 399.302,00 zł, b) 1 - 30 września 2017 roku w kwocie 795.663,00 zł, c) 1 - 31 grudnia 2017 roku w kwocie 1.305.035,00 zł, [3] karencja kapitału – do dnia 30 lipca 2018 roku, [4] sposób wykorzystania kredytu: a) forma bezgotówkowa na podstawie dyspozycji wypłaty kredytu złożonej nie później niż drugiego dnia roboczego przed zamierzoną wypłatą transzy, b) na rachunek kontrahenta kredytobiorcy lub wskazany rachunek gminy, [5] oprocentowanie na dzień zawarcia umowy ustalone wg zmiennej stopy bazowej WIBOR 3M oraz marży banku 1,2% (niższej o 0,3% od standardowej oferty banku) wynosi 2,91% w stosunku rocznym, [6] okres odsetkowy miesięczny liczony od pierwszego dnia wykorzystania kredytu do końca danego miesiąca kalendarzowego; odsetki płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca począwszy od 31 lipca 2017 roku, [7] forma spłaty – raty kapitałowo – odsetkowe, [8] należne bankowi prowizje: a) 0,5% kwoty udzielonego kredytu, tj. 12.500,00 zł pomniejszona o wpłaconą kwotę 2.500,00 zł opłaty za rozpatrzenie wniosku (0,1% wnioskowanej kwoty, tj. 2.500,00 zł zapłacono z rachunku wydatków urzędu dnia 4 lipca 2016 roku, wb nr 092/2016; ujęto zapisem księgowym: Wn 201 Ma 130 i Wn 402 Ma 201) płatna do 7 dni roboczych od dnia podpisania umowy (10.000,00 zł zapłacono z rachunku wydatków urzędu dnia 30 września 2016 roku, wb nr 135/2016; ujęto zapisem księgowym: Wn 201 Ma 130 i Wn 402 Ma 201), b) 1% nie mniej niż 1.000,00 zł od wcześniejszej spłaty kredytu.

W dniu 27 września 2018 roku strony umowy podpisały aneks nr 1 do umowy kredytu inwestycyjnego ze środków pochodzących z zagranicznych linii kredytowych dla jednostek samorządu terytorialnego nr S/114/06/2016/1157/F/CEB/EIB-5/48/EKO z dnia 29 września 2016 roku. Z przedłożonej kontrolującą dokumentacji wynikało, że powodem wnioskowania o sporządzenie aneksu była: [1] konieczność zmiany określonego umową okresu wykorzystania kredytu ze względu na opóźnienia realizacji robót w stosunku do harmonogramu przedłożonego przez wykonawcę (niesprzyjające warunki pogodowe oraz konieczność wykonania robót dodatkowych i zamiennych) oraz [2] konieczność zmniejszenia planowanej kwoty kredytu do wysokości 2.300.000,00 zł w wyniku aktualizacji wartości rozpoczętej inwestycji oraz pozyskania dodatkowych środków finansowych m.in. z rezerwy budżetowej w formie dotacji zawartej z Wojewodą Łódzkim.

Zmiany uwzględnione w załączniku nr 1 do zawartego aneksu z dnia 27 września 2018 roku zakładały: [1] planowaną wartość inwestycji w kwocie 5.409.824,97 zł oraz termin zakończenia jej realizacji – 30 sierpnia 2018 roku, [2] okres wykorzystania kredytu: a) 1 czerwca – 31 grudnia 2017 roku w kwocie 898.465,54 zł i b) od dnia podpisania aneksu, tj. 27 września do dnia 31 października 2018 roku w kwocie 1.601.534,46 zł.

Należy wskazać, że aneks z dnia 27 września 2018 roku obejmował zmianę w zakresie kwoty oraz terminu wykorzystania kredytu w 2017 roku. Ponadto nie przedstawiono kontrolującym aktualnego harmonogramu spłaty kredytu uwzględniającego zaktualizowane warunki finansowania (aneks zawarto po upływie karencji kapitału).

Z tytułu podpisania aneksu bank pobrał opłatę w wysokości 1.500,00 zł – zapłacono z rachunku wydatków urzędu dnia 27 września 2018 roku, wb nr 152/2018; ujęto zapisem księgowym: Wn 201 Ma 130 i Wn 402 Ma 201 (klasyfikacja budżetowa 75023§ 4300).

Bank postawił do dyspozycji Gminy kredyt w transzach:

1. I transza w kwocie 698.395,01 zł (refundacja zapłaconych faktur) – wpływ na rachunek organu w dniu 15 grudnia 2017 roku (wb nr 001/2017) na podstawie dyspozycji wypłaty transzy kredytu z dnia 5 grudnia 2017 roku,
2. II transza w kwocie 200.070,53 zł (jako beneficjenta wskazano wykonawcę realizującego inwestycję) – zaewidencjonowano w księgach rachunkowych organu poleceniem księgowania nr PK 027/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku (memoriałowy zapis uzgadniający wydatki) na podstawie dyspozycji wypłaty transzy kredytu z dnia 20 grudnia 2017 roku,
3. III transza w kwocie 1.228.813,62 zł (refundacja zapłaconych faktur) – wpływ na rachunek organu w dniu 28 września 2018 roku (wb nr 001/2018) na podstawie dyspozycji wypłaty transzy kredytu z dnia 27 września 2018 roku,
4. IV transza w kwocie 138.161,12 zł (refundacja zapłaconych faktur) – wpływ na rachunek organu w dniu 30 października 2018 roku (wb nr 002/2018) na podstawie dyspozycji wypłaty transzy kredytu z dnia 24 października 2018 roku.

Kontrolujące wskazują, że zgodnie z zawartym aneksem nr 1 w 2018 roku wykorzystanie kredytu miało stanowić kwotę 1.601.534,46 zł (faktycznie wykorzystana kwota – 1.366.974,74 zł). Ponadto zgodnie z pkt 17 zawartej dnia 29 września 2016 roku umowy kredytu inwestycyjnego nr S/114/06/2016/1157/F/CEB/EIB-5/48/EKO zmiany i uzupełnienia umowy wymagają formy pisemnego aneksu pod rygorem nieważności. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie przedstawiono kontrolującym aneksu do umowy wraz z aktualnym harmonogramem spłaty uwzględniającym zmianę wysokości zadłużenia (planowana kwota kredytu z uwzględnieniem aneksu nr 1 wynosiła 2.500.000,00 zł, kwota rzeczywista – 2.265.440,28 zł).

Na dzień 31 grudnia 2018 roku do spłaty pozostawała kwota 2.165.440,28 zł (w trakcie 2018 roku zapłacono dwie raty kredytu po 50.000,00 zł każda, zgodnie z załącznikiem nr 1 do umowy kredytu).

Koszty związane z zaciągnięciem kredytu w latach 2016-2018:

- odsetki (płatne od stycznia 2018 roku) – 36.429,16 zł,
- prowizje i opłaty – 14.000,00 zł.

Z przedłożonej kontrolującym dokumentacji wynikało, że kredyt został udzielony w trybie zamówienia z wolnej ręki, na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity, Dz. U. z 2018 roku, poz. 1986 ze zm.). Przedłożono kontrolującym: [1] pismo Departamentu Instytucji Finansowych nr

DIF/wff//506/2015 z dnia 2 czerwca 2015 roku, z którego wynikało, że oferowany produkt kredytowy BOŚ S.A. finansowany łącznie ze środków Banku Rozwoju Rady Europy oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego stwarza obiektywne przesłanki o charakterze szczególnym pozwalające zakwalifikować jego udzielenie jako usługi szczególne. Z pisma wynikało ponadto, że na dzień 2 czerwca 2015 roku BOŚ S.A. jest jedynym bankiem w Polsce oferującym możliwość finansowania projektów infrastrukturalnych, w szczególności związanych z ochroną środowiska w 100% kosztów inwestycji w ramach jednej umowy kredytowej, łącząc środki z obu źródeł, [2] opinię prawną z dnia 4 czerwca 2016 roku potwierdzającą istnienie prawnych przesłanek do zastosowania udzielenia zamówienia z wolnej ręki. W opinii wskazano, że opisywany stan faktyczny zawiera dane sprzed roku i wymaga uaktualnienia poprzez sporządzenie notatki z czynności zasięgnięcia informacji z innych banków udzielających kredyty europejskie.

Kontrolującym nie przedłożono dokumentów, które potwierdziłyby czynności związane z rozeznaniem rynku bankowego w przedmiocie oferty kredytów europejskich.

W dniu 28 czerwca 2016 roku wszczęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki i zaproszono Bank Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie do negocjacji w przedmiocie zamówienia: Uzyskanie kredytu inwestycyjnego na realizację zadania pn. Przygotowanie dokumentacji oraz budowa przedszkola gminnego w wysokości 2.500.000,00 zł na okres spłaty od 1 lipca 2018 roku. W dniu 23 czerwca 2016 roku BOŚ S.A. przedstawił propozycję cenową dla kredytu z linii zagranicznej. W odpowiedzi z dnia 27 czerwca 2016 roku Gmina Widawa podniosła prośbę o przeanalizowanie warunków kredytu w zakresie oferowanej przez bank marży oraz prowizji przygotowawczej. Z zawartej w dniu 29 września 2016 roku umowy wynika, że przychylono się do zmiany marży banku z wstępnie proponowanej 1,4% do 1,2%.

Pożyczka na kwotę 1.176.600,00 zł

W dniu 21 grudnia 2016 roku została podpisana umowa nr 252/2016/Wn05/OA-ew-ku/P z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z/s Warszawa o dofinansowanie w formie pożyczki realizacji przedsięwzięcia pn. „Przygotowanie dokumentacji oraz budowa przedszkola gminnego”. W umowie określono: [1] pożyczka w kwocie 1.176.600,00 zł, [2] wypłata transzy pożyczki nastąpi nie później niż w terminie 15 dni od daty wpływu prawidłowo sporządzonych dokumentów rozliczeniowych, [3] wypłata kolejnej transzy zaliczki następuje po rozliczeniu uprzednio wypłaconej transzy zaliczki. W przypadku nierozliczenia przez beneficjenta kwoty środków odpowiadającej uprzednio przekazanej transzy zaliczki, NFOŚiGW może pomniejszyć kwotę kolejnej transzy zaliczki o nierozliczoną kwotę. W takim przypadku środki finansowe, o jakie zostanie pomniejszona dana kwota zaliczkowa będą mogły zostać wypłacone wraz z kolejną transzą zaliczki, pod warunkiem jej rozliczenia, [4] w przypadku niewykorzystania przez beneficjenta całości pożyczki, NFOŚiGW zmienia kwotę pożyczki podlegającej spłacie o kwotę niewykorzystaną poprzez obniżenie wysokości spłaty ostatniej raty, a w przypadku, gdy niewykorzystana kwota przekracza wartość ostatniej raty, poprzez obniżenie spłaty rat bezpośrednio poprzedzających ostatnią ratę, [5] przewidywany całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia – 5.246.925,00 zł, [6] termin zakończenia realizacji przedsięwzięcia – 30 czerwca 2018 roku, [7] kwota dofinansowania w wysokości 5% kwoty pożyczki zostanie wypłacona jako płatność końcowa po zaakceptowaniu przez NFOŚiGW dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu rzeczowego, [8] pożyczkę udzielono na okres: 1 kwietnia 2017 – 20 grudnia 2029, [9] oprocentowanie – WIBOR 3M, nie mniej niż 2% w skali roku, [10] okres karencji w spłacie kapitału – 19 grudnia 2019 rok, [11] harmonogram wypłat – refundacja: a) kwotę 1.093.575,00 zł w okresie 1 kwietnia – 30 czerwca 2017 roku, b) kwotę 24.195,00 zł w okresie 1 kwietnia – 30 czerwca 2018 roku,

c) 58.830,00 zł w okresie 1 lipca – 30 września 2018 roku (5% płatność końcowa), [11] odsetki z tytułu oprocentowania pożyczki naliczane są od dnia jej udzielenia, tj. od dnia obciążenia rachunku bankowego NFOŚiGW kwotą wypłaconej pożyczki lub jej transzy, do dnia poprzedzającego dzień spłaty kapitału i spłacane na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków.

Ponadto w umowie określono, że pożyczka podlega umorzeniu w wysokości do 60% po potwierdzeniu osiągnięcia efektu ekologicznego, a ostateczna wysokość umorzenia zależy od uzyskanej klasy energooszczędności budynku na etapie jego eksploatacji (zgodnie z zasadami ustalonymi w Wytycznych Technicznych stanowiących załącznik do programu priorytetowego LEMUR).

Aneks nr 1/486 z dnia 24 września 2018 roku do umowy pożyczki nr 252/2016/Wn05/OA-ew-ku/P z dnia 21 grudnia 2016 roku wprowadzono następujące zmiany: [1] przewidywany, całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia – 5.409.825,00 zł, [2] termin zakończenia realizacji przedsięwzięcia – 30 września 2018 roku, [3] okres, na jaki udzielono pożyczki – 1 sierpnia 2018 – 20 grudnia 2029, [4] harmonogram wypłat – refundacja: a) kwotę 1.117.770,00 zł (95% wnioskowanej kwoty) w okresie 1 sierpnia – 30 września 2018 roku, b) 58.830,00 zł w okresie 1 października – 20 grudnia 2018 roku (5% płatność końcowa, która zgodnie z pkt IV umowy zostanie wypłacona Beneficjentowi po zaakceptowaniu przez NFOŚiGW dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu rzeczowego przedsięwzięcia w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty zaakceptowania niniejszych dokumentów. Termin osiągnięcia efektu rzeczowego odpowiada terminowi zakończenia realizacji przedsięwzięcia).

Pożyczka w kwocie 1.117.770,00 zł (95% wnioskowanej kwoty) wpłynęła na rachunek organu w dniu 9 października 2018 roku (wb nr 001/2018), tj. 9 dni później, niż wynikało to z aneksowanego harmonogramu wypłat. Saldo konta 260/01/03 na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 1.117.770,00 zł. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że do dnia zakończenia czynności kontrolnych NFOŚiGW nie zrealizował płatności końcowej, tj. 5% kwoty wnioskowanej w wysokości 58.830,00 zł. Termin osiągnięcia efektu rzeczowego przedsięwzięcia od którego uzależniono realizację płatności końcowej określono jako tożsamy z terminem zakończenia realizacji inwestycji, który - zgodnie z ostatnią zmianą warunków pożyczki uregulowaną aneksem nr 1/486 z dnia 24 września 2018 roku – przewidziany został na dzień 30 września 2018 roku. Z wyjaśnienia udzielonego przez Skarbnika Gminy wynika, że wniosek o wypłatę pozostałej kwoty pożyczki w wysokości 58.830,00 zł (5% kwoty wnioskowanej) został złożony wraz z wymaganymi dokumentami w NFOŚiGW w dniu 17 września 2018 roku. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina Widawa nie otrzymała akceptacji końcowego rozliczenia płatności.

W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku prawidłowo ujęto wykonane przychody z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 898.465,54 zł.

W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku prawidłowo ujęto wykonane przychody z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 2.484.744,74 zł.

Kwoty zaciągniętych zobowiązań mieściły się w limitach ustalonych w uchwale budżetowej (art. 91 ust. 1 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych).

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych)

W latach 2017 – 2018 kontrolowana jednostka nie zaciągała kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych)

Z informacji uzyskanych od Skarbnika Gminy wynikało, że w kontrolowanym okresie jednostka nie zaciągała kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych).

Gmina Widawa w kontrolowanym okresie nie zaciągała zobowiązań na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2014 - 2018 rok

Skarbnika Gminy oświadczyła, że w latach 2014 – 2018 Gmina Widawa nie udzielała gwarancji i poręczeń.

Wyemitowane papiery wartościowe

W latach 2013-2018 Gmina Widawa, zgodnie z pisemnym *oświadczeniem Skarbnika Gminy, stanowiącym załącznik nr 3 do protokołu kontroli*, nie emitowała papierów wartościowych.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Gmina Widawa nie posiada udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2017 – 2018 rok

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, według stanu na koniec IV kwartału 2017 roku, wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 5.065.280,83 zł, w tym: zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych w wysokości 5.065.280,83 zł.

Zobowiązania Gminy Wieruszów na dzień 31 grudnia 2017 roku z tytułu zaciągniętych kredytów – według ewidencji księgowej na kontach: 134 - kredyty bankowe i zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek – według ewidencji księgowej na koncie 260 – zobowiązania finansowe, stanowiły 5.065.280,83 zł. Stwierdzono zgodność danych ewidencji księgowej i sprawozdawczości za badany okres.

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 6.965.025,57 zł (kredyty i pożyczki długoterminowe), z tego z tytułu pożyczek w NFOŚiGW – 1.117.770,00 zł, z tytułu kredytów 5.847.255,57 zł. Stwierdzono zgodność danych ewidencji księgowej na kontach 134 – kredyty bankowe i 260 – zobowiązania finansowe z danymi wykazanymi w sprawozdawczości za badany okres.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2018 roku kontrolowana jednostka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek:

Lp.	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki i nr umowy	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Okres spłaty	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2017	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2018
2	Ludowy Bank Spółdzielczy w Zduńskiej Woli, umowa nr 84/1674/2010 wraz z aneksem nr 1/2015 z 01.12.2015	29.12.2010	716 297,37	2010 - 2023	309 297,37	274 297,37
3	Ludowy Bank Spółdzielczy w Zduńskiej Woli, umowa nr 84/1458/2011 wraz z aneksem nr: 1/2014 z 15.12.2014 i 1/2015 z 10.11.2015	26.10.2011	2 900 000,00	2011 - 2023	2 040 000,00	1 790 000,00
4	Ludowy Bank Spółdzielczy w Zduńskiej Woli O/Widawa, umowa nr 84/1255/UG/2012 wraz z aneksami nr: 1/2014 z 15.12.2014 i 1/2015 z 10.11.2015	30.11.2012	1 492 517,92	2012 - 2023	1 117 517,92	1 017 517,92
5	Bank Spółdzielczy w Poddebicach, umowa nr 379/05/13	17.12.2013	900 000,00	2013 - 2023	700 000,00	600 000,00
6	BOŚ S.A., umowa nr S/114/06/2016/1157/F/CEB/EIB-5/48/EKO wraz z aneksem nr 1 z 27.09.2018 (*)	29.09.2016	2 265 440,28	2017 – 2027 (karencja kapitału do dnia 30 lipca 2018 roku)	898 465,54	2 165 440,28
7	NFOŚiGW Warszawa, umowa nr 252/2016/Wn05/OA-ew-ku/P wraz z aneksem nr 1/486 z 24.09.2018 (**)	21.12.2016	1 117 770,00	2018 – 2029 (karencja kapitału do dnia 19 grudnia 2019 roku)	0,00	1 117 770,00
Suma					5 065 280,83	6 965 025,57

(*) Umowa Kredytu Inwestycyjnego ze Środków Pochodzących z Zagranicznych Linii Kredytowych. Planowana kwota kredytu – 2.500.000 zł, rzeczywista – 2.265.440,28 zł. Wypłata kredytu w IV transzach: w 2017 roku zrealizowano dwie transze na kwotę 898.465,54 zł, w 2018 roku zrealizowano kolejne na kwotę 1.366.974,74 zł.

(**) Umowa o dofinansowanie w formie pożyczki. Planowana kwota pożyczki – 1.176.600,00 zł. Wypłata kredytu w II transzach: 1.117.770,00 zł (95% wnioskowanej kwoty) zrealizowana w 2018 roku, 58.830,00 z (5% wnioskowanej kwoty określonej jako płatność końcowa) do dnia zakończenia czynności

kontrolnych nie została wypłacona. Pożyczka podlega umorzeniu w wysokości do 60% po potwierdzeniu osiągnięcia efektu ekologicznego.

Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych na 2019 rok

Poniżej przedstawiono spełnienie relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych w roku 2019, przyjmując dane według uchwały nr III/15/18 z dnia 10 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019 – 2029. Analizę przedstawiono w poniższej tabeli:

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2016	2017	2018	2018	2019 plan
		(n-3)	(n-3)	(n-1)	(n-1)	
		Wykonanie	Wykonanie	plan za 3 kwartały	wykonanie	
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	-	713 697,00
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	-	170 805,00
3	Dochody budżetowe ogółem	28 829 856,70	33 344 692,48	34 171 521,64	33 436 274,19	32 072 222,95
4	Dochody bieżące	28 358 478,27	30 855 272,48	31 087 759,05	30 842 215,60	-
5	Dochody ze sprzedaży majątku	19 584,00	122 759,62	102 000,00	66 000,00	-
6	Wydatki bieżące	24 520 001,90	26 536 403,09	29 363 090,90	28 097 966,28	-
7	Wskaźnik dla poszczególnych lat	13,38%	13,32%	5,35%	8,40%	-
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan za 3 kwartały)		10,68%		11,70%		2,76%

Wymieniony wskaźnik wyliczony dla 2019 roku wyniósł: 2,76% < 10,68% (średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan za 3 kwartały)).

Zgodnie z danymi wynikającymi z ww. uchwały z dnia 10 grudnia 2018 roku, suma potencjalnych spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami do planowanych dochodów ogółem budżetu, wyliczona dla uchwalenia budżetu na 2019 rok **nie przekroczyła** średniej arytmetycznej obliczonej dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Do WPF wprowadzono w ciągu 2019 roku zmiany:

- uchwałą nr VIII/37/19 Rady Gminy Widawa z dnia 7 lutego 2019 roku - ww. relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyniosła 2,75% < 10,68% i została spełniona.

Spłata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Kontroli poddano terminowość regulowania w latach 2017 – 2018 wybranych zobowiązań (rat i odsetek) z tytułu kredytów zaciągniętych przez Gminę Widawa.

Stwierdzono, że odsetki od kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Poddębicach, przypadające do spłaty do dnia 28 lutego, 1 czerwca i 1 października 2018 roku zapłacono po terminie wynikającym z umów kredytowych.

*Zestawienie tabelaryczne zawierające przypadające do spłaty i faktycznie zapłacone kwoty rat kapitałowych i odsetek, daty zapłaty oraz dokumenty potwierdzające zapłatę, stanowi **załącznik nr 4 do protokołu kontroli.***

Dane przedstawione w tabeli, przeanalizowano z wyciągami bankowymi, ewidencją księgową oraz umowami i aneksami do umów w sprawie zaciągnięcia kredytów i

pożyczek. Stwierdzono, że kwoty dokonanych spłat rat kredytów i pożyczek wykazane w sprawozdaniach Rb-NDS za okres od początku roku do: [1] 31 grudnia 2017 roku i [2] 31 grudnia 2018 roku wynoszą odpowiednio: [1] **775.000,00 zł** i oraz [2] **585.000,00 zł** są zgodne z zapisami księgowymi strony Wn na kontach 134 i 260.

Ustalenia dotyczące spłaty kredytów zaciągniętych w okresie wcześniejszym

Uchwałą nr XVII/113/15 z dnia 26 listopada 2015 roku Rada Gminy Widawa wyraziła zgodę na wydłużenie terminów spłaty nw. kredytów długoterminowych zaciągniętych przez Gminę Widawa w Ludowym Banku Spółdzielczym w Zduńskiej Woli w latach 2010 – 2012:

1. Umowa o kredyt obrotowy długoterminowy nr 84/1674/2010 z dnia 29 grudnia 2010 roku zawarta z Ludowym Bankiem Spółdzielczym w Zduńskiej Woli – kwota 716.297,37 zł. W pierwotnej umowie Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 30 marca 2011 roku. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek ustalono na dzień 30 czerwca 2020 roku.

W trakcie obecnej kontroli ustalono, że w dniu 1 grudnia 2015 roku został zawarty aneks nr 1/2015 do ww. umowy, którym zmieniono harmonogram spłaty kredytu oraz wydłużono okres kredytowania do dnia 30 czerwca 2023 roku. Skarbnik Gminy oświadczyła, że w związku ze zmianą harmonogramu spłaty kredytu jednostka nie poniosła żadnych dodatkowych kosztów w postaci prowizji.

Ponadto w § 7 pkt 1 zawartej umowy wskazano, że: [1] kredyt jest oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, obowiązującej w okresach, za które naliczane są odsetki, a oprocentowanie oparte jest o stawkę WIBOR 1M ustaloną na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego okres, za który nalicza się odsetki powiększoną o marżę bankową w wysokości 1,64 punktu procentowego, [2] w całym okresie kredytowania marża banku pozostaje na niezmiennym poziomie. W § 3 aneksu wskazano natomiast, że marża bankowa w wysokości 0,82 punktu procentowego pozostaje w całym okresie kredytowania na niezmiennym poziomie.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku do spłaty pozostawała kwota 309.297,00 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku – 274.297,00 zł. Ww. salda były zgodne z harmonogramem spłat.

2. Umowa nr 84/1458/2011 z dnia 26 października 2011 roku zawarta z Ludowym Bankiem Spółdzielczym w Zduńskiej Woli o/Widawa – kwota 2.900.000,00 zł. W pierwotnej umowie Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 30 stycznia 2012 roku. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek ustalono na dzień 30 listopada 2021 roku.

W trakcie obecnej kontroli ustalono, że w dniu **10 listopada 2015 roku** został zawarty aneks nr 1/2015 do ww. umowy, którym zmieniono harmonogram spłaty kredytu oraz wydłużono okres kredytowania do dnia 30 listopada 2023 roku. Skarbnik Gminy oświadczyła, że w związku ze zmianą harmonogramu spłaty kredytu jednostka nie poniosła żadnych dodatkowych kosztów w postaci prowizji.

Ponadto w § 2 pkt 1 zawartej umowy wskazano, że: [1] kredyt jest oprocentowany według zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stawki bazowej i stałej marży banku wynoszącej 1,5 punktów procentowych. W § 4 aneksu wskazano natomiast, że kredyt oprocentowany jest wg zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stawki bazowej i stałej marży banku wynoszącej 0,75 punktu procentowego.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku do spłaty pozostawała kwota 2.040.000,00 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku – 1.790.000,00 zł. Ww. salda były zgodne z harmonogramem spłat.

3. Umowa nr 84/1255/UG/2012 z dnia 30 listopada 2012 roku zawarta z Ludowym Bankiem Spółdzielczym w Zduńskiej Woli – kwota 1.492.517,92 zł. W pierwotnej umowie Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 30 marca 2013 roku. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek ustalono na dzień 31 maja 2022 roku.

W trakcie obecnej kontroli ustalono, że w dniu **10 listopada 2015 roku** został zawarty aneks nr 1/2015 do ww. umowy, którym zmieniono harmonogram spłaty kredytu oraz wydłużono okres kredytowania do dnia 31 sierpnia 2023 roku. Skarbnik Gminy oświadczyła, że w związku ze zmianą harmonogramu spłaty kredytu jednostka nie poniosła żadnych dodatkowych kosztów w postaci prowizji.

Ponadto w § 2 pkt 2 zawartej umowy wskazano, że: [1] kredyt jest oprocentowany według zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stawki bazowej i stałej marży banku wynoszącej 1,60 punktów procentowych. W § 4 aneksu wskazano natomiast, że kredyt oprocentowany jest wg zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stawki bazowej i stałej marży banku wynoszącej 0,80 punktu procentowego.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku do spłaty pozostawała kwota 1.117.517,92 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku – 1.017.517,92 zł. Ww. salda były zgodne z harmonogramem spłat.

Udzielone pożyczki

W okresie objętym kontrolą nie udzielano pożyczek.

Ewidencja w zakresie długu

- ewidencja kredytów i pożyczek

Ewidencję księgową zaciągniętych kredytów i pożyczek prowadzono w księdze rachunkowej budżetu Gminy Widawa.

Kredyty ewidencjonowano na koncie 134 – kredyty bankowe. Zaciągnięcie kredytu księgowano na kontach 133 (Wn) – rachunek budżetu, 134 (Ma) – kredyty bankowe. Spłatę kredytów ewidencjonowano w księdze organu poprzez zapis odwrotny, tj. Wn 134 – kredyty bankowe, Ma 133 – rachunek budżetu.

Ewidencję pożyczek prowadzono na koncie 260 – zobowiązania finansowe. Zaciągnięcie pożyczki księgowano na kontach 133 (Wn) – rachunek budżetu, 260 (Ma) – zobowiązania finansowe. Spłatę pożyczek ujmowano poprzez zapis na kontach 260 (Wn) – zobowiązania finansowe, 133 (Ma) – rachunek budżetu.

Ewidencja szczegółowa do konta 134 umożliwiła ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych, a ewidencja szczegółowa do konta 260 zapewniała możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań.

Stwierdzono, że na stronie Ma konta 260/01/02 – zobowiązania finansowe – zaewidencjonowano w dniu 29 grudnia 2017 roku kwotę 200.070,53 zł z tytułu wypłaty II transzy kredytu nr S/114/06/2016/1157/F/CEB/EIB-5/48/EKO z dnia 29 września 2016 roku zaciągniętego w Banku Ochrony Środowiska S.A. z/s Warszawa. Z ustnych wyjaśnień udzielonych przez Skarbnika Gminy wynika, że powodem takiego sposobu ewidencji było wskazanie jako beneficjenta wykonawcy realizującego inwestycję. Zgodnie z opisem do konta 260 – Zobowiązania finansowe zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami

Rzeczypospolitej Polskiej – konto 260 służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych, z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych. Na stronie Wn konta 260 ujmuje się wartość spłaconych zobowiązań finansowych, a na stronie Ma ujmuje się wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu – zgodnie z rozporządzeniem służy natomiast konto 134 – Kredyty bankowe. Na stronie Wn konta 134 ujmuje się spłatę lub umorzenie kredytu. Na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego.

Od dnia 1 stycznia 2018 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W rozporządzeniu z dnia 13 września 2017 roku zawarto analogiczne regulacje jak w uchylonym rozporządzeniu.

Kontrolujące wskazują, że w celu wyodrębnienia sposobu wykorzystania kredytu (przelew na rachunek kontrahenta kredytobiorcy lub wskazany rachunek gminy) należało rozszerzyć ewidencję analityczną (szczegółową) do konta 134/02/16, na którym ewidencjonowano kredyt zaciągnięty w BOŚ.

- ewidencja naliczenia i spłaty odsetek

Ewidencję odsetek od kredytów i pożyczek prowadzono w księgach rachunkowych Urzędu Gminy poprzez zapis na kontach 751 (Wn) – koszty finansowe, 130 (Ma) – rachunek bieżący jednostki.

Odsetki od kredytów na dzień 31 grudnia 2017 roku według sprawozdania Rb-28S sporządzonego na koniec 2017 roku stanowiły kwotę 111.354,14 zł. Z obrotów na klasyfikacji wydatków na dzień 31 grudnia 2017 roku w dziale 757 rozdział 75702 § 8110 oraz z obrotów na koncie księgowym 751 – koszty finansowe, wynikała również kwota 75.054,57 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku odsetki od kredytów wynosiły 131.457,61 zł. Kwota ta wynikała ze sprawozdania Rb-28S sporządzonego na koniec 2018 roku i była zgodna z klasyfikacją wydatków w dziale 757 rozdział 75702 § 8110. Ww. kwota wynikała również z konta 751.

- rozliczenia międzyokresowe na przykładzie odsetek na koniec roku

Na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku nie wystąpiły odsetki obciążające koszty 2017 roku, a płatne w 2018 roku.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Kontrolowana jednostka posiadała dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości ustaloną zarządzeniem Wójta Gminy Widawa nr 135/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Widawa, stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia. Ustalone zasady rachunkowości zawierały:

- 1) Instrukcję określającą sposób zarządzania systemami informatycznymi, archiwizowania i ochrony danych w Urzędzie Gminy Widawa – załącznik nr 1;
- 2) Wykaz i opis działania programów komputerowych stosowanych w jednostce na potrzeby obsługi finansowo-księgowej, płac i kadr, ewidencji środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, ewidencji wymiaru i poboru podatków i opłat lokalnych, realizacji operacji bezgotówkowych i obsługi budżetu jednostki – Urzędu Gminy Widawa – załącznik nr 2;
- 3) Wykaz kont dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego - ORGAN – załącznik nr 3,
- 4) Wykaz kont dla jednostki Urzędu Gminy Widawa – załącznik nr 4.

Do zasad rachunkowości wprowadzono zmiany zarządzeniami Wójta Gminy Widawa nr: [1] 110/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku, [2] 108/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku oraz [3] 52/2018 z dnia 27 czerwca 2018 roku.

Dokumentacja przyjętej polityki rachunkowości nie spełniała wymogów określonych w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 351 ze zm.) – kontrolowana jednostka nie ustaliła instrukcji w sprawie zasad ewidencji oraz poboru podatków i opłat lokalnych.

Księgi rachunkowe (syntetyka) kontrolowanej jednostki prowadzone są komputerowo.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Urząd Gminy w Widawie prowadzi obsługę finansowo – księgową, administracyjną i organizacyjną następujących jednostek organizacyjnych:

1. Zespół Szkół w Widawie:
  - Szkoła Podstawowa im. Walentego Widawczyka w Widawie,
  - Publiczne Gimnazjum w Widawie,
  - Branżowa Szkoła I stopnia w Widawie (przekształcona z Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Widawie na podstawie uchwały nr L/308/17 Rady Gminy Widawa z dnia 17 listopada 2017 roku),
2. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chociwiu ze Szkołą Filialną w Ochlach (przekształcona z Zespołu Szkół w Chociwiu, w skład którego wchodziły: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chociwiu, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chociwiu – Szkoła Filialna w Ochlach oraz Gimnazjum im. Jana Pawła II w Chociwiu, na podstawie uchwały nr L/307/17 Rady Gminy Widawa z dnia 17 listopada 2017 roku),
3. Publiczne Przedszkole w Widawie.

Kontrolującym przedłożono uchwałę nr XXXII/203/16 Rady Gminy Widawa z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi finansowo – księgowej, administracyjnej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych zaliczanych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Widawa. Z uchwały wynikało, że z dniem 1 stycznia 2017 roku wprowadza się wspólną obsługę administracyjną, finansowo – księgową oraz organizacyjną dla ww. jednostek organizacyjnych Gminy Widawa. Zgodnie z § 2 jako jednostka obsługująca został wyznaczony Urząd Gminy w Widawie. W § 4 zostały wymienione obowiązki jakie powierzono jednostce obsługującej.

Urząd Gminy Widawa prowadzi ewidencję księgową dla budżetu gminy (organu) oraz urzędu jako jednostki budżetowej.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych odbywa się z wykorzystaniem komputerowego programu finansowo – księgowego pod nazwą „FoKa Pro”, „FoKa Lite”, którego autorem jest firma Sputnik Software Sp. z o.o. w Poznaniu.

Księgi rachunkowe dotyczące ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jst prowadzone są z wykorzystaniem programu komputerowego „WyDra”, którego autorem jest firma Sputnik Software Sp. z o.o. w Poznaniu.

Do sporządzania list płac, ewidencji wynagrodzeń pracowników wykorzystywany jest program kadrowo – płacowy pod nazwą bdf.pln.net, którego autorem jest firma PTH BDF-Elin Sp. z o.o.

Do obsługi środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywany jest program „Świstak”, którego autorem jest firma Sputnik Software Sp. z o.o. w Poznaniu.

Kontrolą objęto dowody księgowe dokumentujące wyciągi bankowe rachunku bankowego wydatków Urzędu Gminy. Wyrówkowej kontroli poddano: wyciąg bankowy nr 190/2017 z dnia 31 grudnia 2017 roku oraz wyciąg bankowy nr 001/2018 za okres 1 - 4 stycznia 2018 roku, ustalono:

saldo początkowe rachunku bieżącego jednostki na dzień 31 grudnia 2017 roku zgodnie z wyciągiem bankowym nr 190/2017 wynosiło 0,00 zł, tego dnia dokonano operacji na rachunku, które miały wpływ na zwiększenie środków o kwotę 53,33 zł (kapitalizacja odsetek) oraz na zmniejszenie stanu środków o kwotę 53,33 zł (przeksięgowanie środków w dniu 31 grudnia 2017 roku na rachunek budżetu, zgodnie z dyspozycją Gminy). Po dokonanych operacjach saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiło 0,00 zł. Saldo początkowe rachunku na dzień 4 stycznia 2018 roku według wyciągu bankowego nr 001/2018 wynosiło 0,00 zł i było zgodne z saldem końcowym wynikającym z wyciągu bankowego nr 190/2017 z dnia 31 grudnia 2017 roku.

Wskazane powyżej salda i obroty wynikające z wyciągów bankowych znalazły odzwierciedlenie w ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 130 – rachunek bieżący jednostki.

W zakresie prawidłowości dokonywania zapisów księgowych w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Widawie kontrolą objęto 52 dowody księgowe (faktury, rachunki), ujęte w ewidencji - według daty zapłaty - w okresie: od 14 do 18 grudnia 2017 roku oraz od 16 do 24 stycznia 2018 roku. Ustalono, że: [1] dowody księgowe spełniały wymogi dowodu księgowego stosownie do art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, [2] wszystkie objęte kontrolą dowody poddano kontroli pod względem merytorycznym oraz kontroli przez Skarbnika Gminy, [3] na większości dokumentów odnotowano daty wpływu do Urzędu, [4] zobowiązania wynikające z dokumentów objętych próbą kontroli – poza czterema przypadkami zapłaty z kilkudniowym opóźnieniem - uregulowano terminowo.

Wyrówkową kontrolą objęto także ewidencję księgową wybranych operacji gospodarczych: wpływ subwencji oświatowej w miesiącu grudniu 2017 roku, zapłata za fakturę dotyczącą robót związanych z realizacją inwestycji, zapłata za obowiązkowe ubezpieczenie komunikacyjne samochodu. Ustalono następujący stan faktyczny:

Wpływ w grudniu subwencji oświatowej na styczeń roku następnego

Subwencja oświatowa w kwocie 390.922,00 zł wpłynęła na rachunek organu w dniu 20 grudnia 2017 roku (wyciąg bankowy 243/2017) – operację ujęto na kontach: Wn 133/01/01 - rachunek budżetu i Ma 909 - rozliczenia międzyokresowe budżetu gminy, pod datą 20 grudnia 2017 roku. Na podstawie dokumentu PK nr 003/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku dokonano przeksięgowania subwencji oświatowej na konto dochodów

budżetowych: zaksięgowano na kontach: Wn 909 - rozliczenia międzyokresowe budżetu gminy i Ma 901 - dochody budżetu (dział 758 rozdział 75801 § 2920).

Zapłata faktury za roboty związane z realizacją inwestycji

Faktura VAT nr FVd/2018/10/0012 z dnia 19 października 2018 roku wystawiona przez Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów ERBEDIM Sp. z o.o. z/s Piotrków Trybunalski za przebudowę drogi gminnej nr 114208E w miejscowości Dąbrowa Widawska na działce nr 241 obręb Dąbrowa Widawska na kwotę 539.429,73 zł, zgodnie z protokołem odbioru wykonanych robót z dnia 19 października 2017 roku. Operację zaksięgowano na kontach: [1] Wn 080/63 - inwestycje (środki trwałe w budowie), Ma 201/01 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami - przy zastosowaniu klasyfikacji budżetowej dział 600 rozdział 60016 § 6050, [2] zapłata za fakturę: Wn 201/01 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, Ma 130/01/01 - rachunek bieżący wydatków jednostki, [3] Wn 810 - dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje, Ma 800/02/63 - fundusz jednostki (fundusz inwestycyjny), [4] przeniesienie wartości zrealizowanego zadania inwestycyjnego Wn 011/02 - środki trwałe, Ma 080/63 - inwestycje (środki trwałe w budowie) - OT nr 23/2018 z dnia 9 listopada 2018 roku.

Ubezpieczenie pojazdu

Polisa nr DU 30879015 z dnia 15 lutego 2017 roku na kwotę 350,00 zł - potwierdzenie zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego samochodu JELCZ/0004M/ o nr rej. ELA88LF (samochód pożarniczy przekazany w użytkowanie OSP Rogózno). Operację zaksięgowano na kontach: [1] Wn 409 - pozostałe koszty rodzajowe, Ma 201/01 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami - przy zastosowaniu klasyfikacji budżetowej dział 754 rozdział 75412 § 4430, [2] zapłata za fakturę: Wn 201/01 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, Ma 130/01/01 - rachunek bieżący wydatków jednostki.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Prawidłowość wykazanych w sprawozdaniu z wykonania dochodów podatkowych skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień.

2017 rok

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku i w sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych na koniec 2017 roku wykazano:

skutki obniżenia górnych stawek podatków na kwotę **573.096,00 zł**, w tym:

podatek od nieruchomości	-	395.405,00 zł,
podatek od środków transportowych	-	177.691,00 zł,

skutki udzielonych ulg i zwolnień na kwotę **3.140,00 zł**, w tym:

podatek od środków transportowych	-	3.140,00 zł,
-----------------------------------	---	--------------

skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa – umorzenie zaległości podatkowych na kwotę **1.569,00 zł**, w tym:

w podatku rolnym	-	0,00 zł,
w podatku od nieruchomości	-	1.454,00 zł,
w podatku leśnym	-	115,00 zł.

2018 rok

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku i w sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych na koniec 2018 roku wykazano:

skutki obniżenia górnych stawek podatków na kwotę **447.443,00 zł**, w tym:

podatek od nieruchomości	-	447.443,00 zł.
--------------------------	---	----------------

skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa – umorzenie zaległości podatkowych na kwotę **4.457,00 zł**, w tym:

w podatku rolnym	-	218,00 zł,
w podatku od nieruchomości	-	4.195,00 zł,
w podatku leśnym	-	44,00 zł.

Ustalenia kontroli:

Podstawę do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości stanowiły dane w bazie komputerowej (System wymiarowy Wydra, Sputnik Softwear Poznań), dotyczące powierzchni przyjętych do opodatkowania wraz ze zmianami wprowadzonymi w trakcie roku, stawki ustawowe i stawki uchwalone przez Radę Gminy w Widawie na 2017 rok i na 2018. Podstawę do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych stanowiły dane w bazie komputerowej (System wymiarowy Wydra, Sputnik Softwear Poznań), dotyczące poszczególnych środków transportu oraz wprowadzone górne stawki kwotowe w podatku od środków transportowych ogłoszone przez Ministra Finansów na 2017 i 2018 rok oraz stawki podatku uchwalone przez Radę Gminy w Widawie na analizowany okres.

Ustalono, że kontrolowana jednostka w ww. sprawozdaniach sporządzonych za rok 2018, nie wykazała skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych, obliczonych za dany okres sprawozdawczy, które zgodnie z elektronicznym rejestrem przedmiotowych skutków stanowiły 188.131,00 zł.

W zakresie wykazanych skutków finansowych wydanych przez organ podatkowy decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, na podstawie przedłożonego rejestru kontrolujące stwierdziły, że organ podatkowy w analizowanym okresie wydał 6 decyzji w sprawie umorzenia zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym i w podatku od nieruchomości. Z treści poszczególnych decyzji wynikało, że w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku i w sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych na koniec 2017 roku należało wykazać skutki umorzenia zaległości podatkowych w podatku rolnym w kwocie 18,00 zł, a w podatku od nieruchomości w wysokości 1.436,00 zł. **Zawyżono zatem skutki finansowe umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości o 18,00 zł, a w podatku rolnym zaniżono je o kwotę 18,00 zł.**

Uchwałą nr X/62/03 z dnia 27 listopada 2003 roku Rada Gminy w Widawie zwolniła z - podatku od nieruchomości:

- budynki i grunty związane z prowadzeniem działalności bieżącej innej niż gospodarcza służącej do celów ochrony przeciwpożarowej,
- budowle i rurociągi służące do celów wydobywania i przesyłu wody oraz odprowadzania ścieków.

Uchwałą nr XXXII/202/16 z dnia 24 listopada 2016 roku oraz uchwałą nr L/304/ z dnia 17 listopada 2017 roku Rada Gminy w Widawie zwolniła z podatku od środków transportowych:

- pojazdy wykorzystywane do realizacji zadań opieki społecznej z zakresu niepełnosprawności z wyjątkiem pojazdów wskazanych w art. 8 pkt 2, 4,6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych,
- pojazdy wykorzystywane do realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania z wyjątkiem pojazdów wskazanych w art. 8 pkt 2, 4,6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych.

W wyniku analizy deklaracji na podatek od nieruchomości złożonych w badanym okresie przez 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, kontrolujące ustaliły, iż skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości dla ww. jednostek winny stanowić: **w roku 2017 - 19.187,00 zł, a w roku 2018 - 16.844,00 zł. Kwota przedmiotowych skutków wykazana przez kontrolowaną jednostkę w ww. sprawozdaniach, zarówno dla roku 2017 i 2018 stanowiła 0,00 zł.** W analizowanych sprawozdaniach budżetowych wykazano skutki obniżenia górnych stawek podatków dla roku 2017 w kwocie 395.405,00 zł i dla roku 2018 w kwocie 447.443,00 zł. Kontrolujące uznały, iż ww. skutki zostały wyliczone nieprawidłowo ze względu na błędy w wyliczeniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych dla dwóch jednostek OSP, tj.:

2017 rok:

- **OSP Patoki – w rejestrze zwolnień w powyższym zakresie wykazano kwotę 32,00 zł, winno być 618,00 zł,**
- **OSP Kocina – w rejestrze zwolnień w powyższym zakresie wykazano kwotę 825,00 zł, winno być 1.305,00 zł.**

Zniżono ww. skutki o 1.066,00 zł.

2018 rok

- **OSP Patoki – w rejestrze zwolnień w powyższym zakresie wykazano kwotę 32,00 zł, winno być 647,00 zł.**

Zaniżono ww. skutki o 615,00 zł.

Ponadto na podstawie złożonych deklaracji przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Dąbrowie Widawskiej oraz Urząd Gminy Widawa ustalono, iż skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od środków transportowych zarówno dla 2017 jak i dla 2018 roku stanowiły 3.140,00 zł. **Badana jednostka nie wykazała przedmiotowych skutków w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku i w sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych na koniec 2018 roku.**

Reasumując, w sprawozdawczości za 2017 rok i rok 2018 zaniżono skutki finansowe udzielonych przez Radę Gminy zwolnień w podatku od nieruchomości odpowiednio o: 19.187,00 zł i 16.844,00 zł. Natomiast skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w ww. podatku zaniżono o:

1.066,00 zł w 2017 roku i 615,00 zł w 2018 roku. Zaniżono również kwotę skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od środków transportowych za rok 2018 o 3.140,00 zł.

W okresie od 14 stycznia 2019 roku do 25 lutego 2019 roku Izba Administracji Skarbowej w Łodzi przeprowadziła audyt w Gminie Widawa w zakresie gospodarowania środkami publicznymi w 2016 roku. Z treści sprawozdania z audytu 1001-ICA.52.1.2019.3 z dnia 6 marca 2019 roku wynika, że w trakcie audytu stwierdzono, że Gmina nie złożyła deklaracji na podatek od nieruchomości na 2014 roku, co skutkowało zaniżeniem dochodów podatkowych Gminy stanowiących podstawę wyliczenia części wyrównawczej subwencji ogólnej na 2016 rok.

Powyższe wynikało z:

- nieopodatkowania przez Gminę gruntów pozostałych, w tym dróg nie zaliczonych do kategorii dróg gminnych stanowiących własność lub będących we władaniu Gminy oraz pozostałych budynków stanowiących własność Gminy,
- nieujęcia w skutkach obniżenia górnych stawek podatku skutków wynikających z opodatkowania ww. nieruchomości

W wyniku przeprowadzonego audytu stwierdzono, że Gmina zaniżyła kwotę dochodów podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości na koniec 2014 roku od nieruchomości będących własnością lub we władaniu Gminy stanowiących podstawę ustalenia wysokości części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzymanej w 2016 roku o 1.093.340,28 zł:

- podatek od nieruchomości (-) 732.242,00 zł,
- skutki obniżenia górnych stawek podatku (-) 361.098,28 zł.

W dniu 13 lutego 2019 roku, w trakcie audytu, Gmina złożyła deklarację na podatek od nieruchomości na 2014 rok.

Gmina poprzez nieopodatkowanie ww. nieruchomości nieprawidłowo ustaliła dochody podatkowe za 2014 rok z tytułu podatku od nieruchomości, tj. zaniżyła ww. dochody o kwotę 1.093.340,28 zł. Powyższa kwota zostanie włączona do podstawy ustalenia części wyrównawczej subwencji ogólnej na 2021 rok.

Pismem nr ST3.4761.18.2019 z dnia 12 kwietnia 2019 roku (wpływ w dniu 23 kwietnia 2019 roku) Ministerstwo Finansów zwróciło się z prośbą do Gminy Widawa o udzielenie informacji o sposobie usunięcia ww. nieprawidłowości w celu doprowadzenia do stanu zgodnego ze stanem faktycznym oraz z obowiązującymi przepisami prawa, a także w jaki sposób zostaną uwzględnione w sprawozdawczości budżetowej Gminy skutki wynikające ze złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości.

W wyjaśnieniu skierowanym w dniu 6 maja 2019 roku do Ministerstwa Finansów (pismo nr RFB.3032.5.2019) Skarbnik Gminy poinformowała, że w kwestii zaniżenia dochodów podatkowych wykazanych przez Gminę Widawa w sprawozdaniu Rb-PDP za 2014 roku, w dniu 13 lutego 2019 roku Gmina Widawa złożyła korektę deklaracji na podatek od nieruchomości na 2014 rok, w której wykazano podatek od nieruchomości w kwocie 732.242,00 zł oraz w dniu 28 marca 2019 roku uchwałą nr X/44/19 Rady Gminy Widawa z dnia 28 marca 2019 zwiększono plan dochodów bieżących stanowiących równowartość korekty podatku od nieruchomości za 2014 rok oraz plan wydatków i w dniu 28 marca 2019 roku dokonano zapłaty ww. podatku.

W związku z powyższym dochody podatkowe wynikające ze złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2014 rok zostały ujęte w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za I

kwartał 2019 rok w dziale 756 rozdział 75615 § 0310, w pozycji dochody wykonane i dochody otrzymane w kwocie 732.242,00 zł oraz w pozycji skutki obniżenia górnych stawek podatków w kwocie 361.098,28 zł w dziale 756, rozdziale 75615, § 0310 .
Zaniżone dochody podatkowe wykazane przez Gminę Widawa w sprawozdaniu Rb-PDP za 2014 rok będą skorygowane w sprawozdaniu z wykonania dochodów podatkowych Rb-PDP za 2019 rok.

*Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi **załącznik nr 5 do protokołu kontroli.***

SP-1 Sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego za 2018 rok

Kontroli poddano rzetelność danych wykazanych w sprawozdaniu oraz terminy sporządzenia i przekazania sprawozdania do Regionalnej izby Obrachunkowej.

W części A sprawozdania wykazano wysokość stawek podatku od nieruchomości ze względu na rodzaje przedmiotów opodatkowania, zgodnie z przyjętymi stawkami podatku od nieruchomości na 2018 rok przez Radę Gminy Widawa, określonymi w uchwale nr L/303/17 z dnia 17 listopada 2017 roku. Rada Gminy Widawa w 2018 roku nie podjęła uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta oraz średniej ceny sprzedaży drewna, zatem w sprawozdaniu wykazano średnią cenę skupu żyta oraz średnią cenę sprzedaży drewna, ustalone na podstawie komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, obowiązujące na rok 2018.

W części B sprawozdania wykazano:

1/ podstawy opodatkowania:

- podatkiem od nieruchomości, stanowiące zagregowane dane o powierzchni, powierzchni użytkowej oraz wartości przedmiotów opodatkowania tym podatkiem, w podziale na rodzaje przedmiotów opodatkowania zgodnym z obowiązującymi na terenie gminy stawkami podatku od nieruchomości,
- podatkiem rolnym, stanowiące zagregowane dane o liczbie hektarów przeliczeniowych gruntów gospodarstw rolnych oraz liczbie hektarów pozostałych gruntów opodatkowanych tym podatkiem,
- podatkiem leśnym, stanowiące zagregowane dane o powierzchni lasów oraz lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych opodatkowanych tym podatkiem.

Ww. dane wynikały z rejestrów składników opodatkowania – wydruk elektroniczny ze stanem powierzchni gruntów i budynków na dzień 30 czerwca 2018 roku, z podziałem na :

- grunty związane z działalnością gospodarczą – 227.134 m²,
- grunty pozostałe – 677.737 m²,
- grunty gospodarstw rolnych – 3.821,3970 ha przeliczeniowych,
- grunty rolne pozostałe – 112,5159 ha,
- lasy – 3.133,4571,
- budynki mieszkalne – 237.888 m²,
- budynki związane z działalnością gospodarczą – 44.952 m²,
- budynki medyczne – 1.995 m²,
- budynki pozostałe – 36.412 m²,
- budynki letniskowe – 299 m²,
- budowle – 21.133.935 zł.

2/ podstawy opodatkowania zwolnione z podatku od nieruchomości, stanowiące zagregowane dane o powierzchni, powierzchni użytkowej oraz wartości przedmiotów opodatkowania zwolnionych od tego podatku na mocy uchwały nr X/62/03 Rady Gminy Widawa z dnia 27 listopada 2003 roku w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości,

w podziale na rodzaje przedmiotów opodatkowania zgodnym z obowiązującymi na terenie gminy stawkami podatku od nieruchomości.

Ww. dane wynikały z rejestrów składników opodatkowania – grunty i budynki OSP - wydruk elektroniczny ze stanem powierzchni gruntów i budynków na dzień 30 czerwca 2018 roku, z podziałem na:

1/ grunty – w sprawozdaniu wykazano powierzchnię **8.698 m², winno być 7.903 m². Jednostka wprowadziła do ewidencji podatkowej nieruchomości nieprawidłowe dane w zakresie:**

- (...)²

;

2/ budynki – 3.022 m², **winno być 3.217 m², różnica o ww. powierzchnię 195 m².**

W 2018 roku kontrolowana jednostka przekazała przedmiotowe sprawozdanie do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminach określonych w § 7 i § 11 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455), tj. część A – pierwotne sprawozdanie złożono w dniu 26 lutego 2018 roku, korekta sprawozdania z dnia 6 marca 2018 roku; część B – sprawozdanie złożono w dniu 20 lipca 2018 roku.

Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2017 roku i IV kwartału 2018 roku

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 5.065.280,83 zł – były to zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów. Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec 2017 roku wynosiła 0,00 zł. Wartość kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych na koniec 2017 roku wynosiła 0,00 zł.

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 6.965.025,57 zł – były to zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 5.847.255,57 zł i pożyczek w kwocie 1.117.770,00 zł. Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji wynosiła 0,00 zł. Wartość kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych wynosiła 0,00 zł.

Nieprawidłowości w ewidencji kredytów i pożyczek opisano we wcześniejszej części protokołu kontroli dotyczącej kredytów i pożyczek – ewidencja długu.

Bilans organu (z wykonania budżetu) na dzień 31 grudnia 2017 roku

Bilans z wykonania budżetu Gminy Widawa na dzień 31 grudnia 2017 roku sporządzony został w dniu 30 kwietnia 2018 roku.

---

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Na podstawie ewidencji księgowej (konta księgi głównej) dla organu za rok 2017 sprawdzono zgodność wykazanych w bilansie danych. Kontrolą objęto wykazane w bilansie niżej wymienione pozycje i porównano je z ewidencją księgową:

BILANS Z WYKONANIA BUDŻETU GMINY WIDAWA

Wyszczególnienie	Konta	Aktywa		Różnica	Pasywa		Różnica
		Wg ewidencji	Wg sprawozdania		Wg ewidencji	Wg sprawozdania	
Środki pieniężne	Wn 133 Wn 135	3.509.830,37 34.400,00	3.544.230,37	-	-	-	-
Środki pieniężne budżetu	Wn 133	3.503.287,75	3.503.287,75	-	-	-	-
Pozostałe środki pieniężne	Wn 133 Wn 135	6.542,62 34.400,00	40.942,62	-	-	-	-
Należności finansowe	Wn 250	0,00	0,00	-	-	-	-
Należności od budżetów	Wn 224	99.612,45	99.612,45	-	-	-	-
Pozostałe należności i rozliczenia	Wn 222 Wn 223 Wn 225 Wn 240	0,00	0,00	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe	Ma 134 Ma 260	-	-	-	4.865.210,30 200.070,53	5.065.280,83	-
Zobowiązania wobec budżetów	Ma 224	-	-	-	6.538,06	6.538,06	-
Pozostałe zobowiązania	Ma 240	-	-	-	4,56	4,56	-
Wynik wykonania budżetu (deficyt)	Wn 961	-	-	-	560.901,11	560.901,11	-
Skumulowany wynik budżetu	Wn 960	-	-	-	1.292.401,52	1.292.401,52	-
Inne pasywa	Ma 909	-	-	-	390.922,00	390.922,00	-

Zródło: Opracowanie własne na podstawie ewidencji księgowej i bilansu z wykonania budżetu jst na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Środki pieniężne

W powyższym sprawozdaniu finansowym wykazano wartość **środków pieniężnych w kwocie 3.544.230,37 zł**, która stanowiła sumę salda Wn konta 133 - rachunek budżetu w wysokości 3.509.830,37 zł i była zgodna z wyciągiem bankowym nr 249/2017 za okres: od 30 do 31 grudnia 2017 roku oraz **salda Wn konta 135 – rachunek środków na niewygasające wydatki w wysokości 34.400,00 zł, które nie było zgodne ze stanem środków na rachunku bankowym wydatków niewygasających Gminy Widawa (na dzień 31 grudnia 2017 roku saldo rachunku wydatków niewygasających Gminy Widawa stanowiło 0,00 zł).**

Szczegółowe ustalenia w zakresie wykazanego przez Gminę Widawa salda wydatków niewygasających (ujętego w ewidencji księgowej organu na koncie 135) opisano w II części protokołu kontroli - USTALENIA OGÓLNE dotyczące obsługi bankowej jednostki – rachunki bankowe.

W **sprawozdaniu Rb-ST** o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2017 roku wykazano:

- stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości – 3.509.830,37 zł w tym:
  - [1] środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w wysokości – 5.733,54 zł, [2] środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku w wysokości – 390.922,00 zł,
- **stan środków na rachunku niewygasających wydatków – 34.400,00 zł.**

Zgodnie z § 22 ust. 1 załącznika nr 39 - Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku. Od 2018 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 109), w którym w § 22 ust. 1 załącznika nr 36 określono, że w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych. Zgodnie z ostatnim wyciągiem bankowym nr 010/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 roku, saldo środków na rachunku bankowym wydatków niewygasających Gminy Widawa stanowiło kwotę 0,00 zł.

W poz. I.1.1 wykazano **środki pieniężne budżetu** w wysokości 3.503.287,75 zł, a w pozycji I.1.2 **pozostałe środki pieniężne w wysokości 40.942,62 zł**, na którą składała się:

1. **kwota 34.400,00 zł – stan środków pieniężnych na rachunku środków na niewygasające wydatki (konto 135), który zgodnie z ostatnim wyciągiem bankowym wynosił 0,00 zł.** Uchwałą nr LIII/318/17 z dnia 28 grudnia 2017 roku Rada Gminy Widawa ustaliła wykaz wydatków które nie wygasają z upływem 2017 roku w kwocie łącznej 34.400,00 zł. Zadanie realizowane w ramach wydatków niewygasających określono jako: Naprawa pęknięć muru w Sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Widawie; ostateczny termin dokonania wydatku ustalono do dnia 30 czerwca 2018 roku.

Środki pieniężne stanowiące wydatki niewygasające zgromadzone na wydzielonym rachunku bankowym w kwocie 34.400,00 zł (saldo końcowe Wn konta 135) zostały wykazane w aktywach, w pozycji 1.1.2 – Pozostałe środki pieniężne. Kontrolujące wskazują, że środki pieniężne gromadzone na rachunku środków na niewygasające wydatki winny być zgodne z saldem subkonta budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz wykazywane w aktywach, w pozycji 1.1.1 – Środki pieniężne budżetu, ponieważ są związane z tym budżetem (są środkami budżetu) i nie stanowią środków podlegających zwrotowi, które wykazywane są w pozycji pozostałych środków pieniężnych. Środki na rachunku wydatków niewygasających, które nie zostaną wykorzystane do dnia 30 czerwca roku następnego przelewane są na rachunek dochodów. Niewykorzystaną kwotę w wysokości 4.021,75 zł (4.019,00 zł + 2,75 zł odsetki) zwrócono z rachunku wydatków niewygasających Zespołu Szkół w Widawie na rachunek organu w dniu 5 czerwca 2018 roku, wyciąg bankowy nr 105/2018 – przekazano na dochody w dniu 5 czerwca 2018 roku.

Przyjmując systematykę podziału aktywów pieniężnych, sposób ich prezentowania w bilansie oparto m.in. na regule oznaczonej podmiotowej. Licząc się z możliwością posiadania przez budżet JST środków pieniężnych, stanowiących własność innych budżetów prawodawca dokonał wyraźnego rozdziału tych środków. Pomimo licznych zmian w układzie bilansowym, wciąż pozostawiono pozycje określające wartość środków pieniężnych budżetu (obecnie pozycja I.1.1 aktywów) oraz pozostałe środki pieniężne wyrażone w pozycji I.1.2.

Konieczność odrębnego prezentowania w bilansie środków pieniężnych z tytułu niewykorzystanych i nieprzekazanych donatorowi do końca roku dotacji, pozostałych zobowiązań lub mylnych wpływów jako pozostałych środków

pieniężnych jest uzasadnione, ponieważ faktycznie i prawnie budżet nie posiadał lub utracił tytuł do dysponowania nimi w kolejnym roku. Nie można jednak zgodzić się ze stanowiskiem włączającym w poczet tak rozumianych środków wydatków niewygasających zdefiniowanych w art. 263 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Sam fakt uznania ich za wykonane nie zmienia przynależności tych środków oraz władającego nimi. Stanowią jedynie wyodrębnioną strukturalnie (odrębne subkonto) normatywną kategorię aktywów pieniężnych o wydłużonym terminie wykonalności. Wynika to z logiczno-językowego, celowościowego oraz funkcyjnego rozumienia art. 263 ust. 2 powołanej wyżej ustawy.

Zgodnie z tym przepisem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może ustalić, w drodze uchwały, wykaz wydatków, które nie wygasną z końcem roku, określając ostateczny termin ich dokonania najpóźniej do 30 czerwca następnego roku (art. 263 ust 4 uofp). Wynikające z tego przepisu moratorium nie zmienia jednak podmiotu dysponującego tymi środkami oraz charakteru samych środków. Dopuszczając możliwość niewygaśnięcia, niektórych kategorii wydatków ustawodawca zezwolił jednostce samorządu terytorialnego na prowadzenie w ramach następnego roku wydatków budżetowych roku poprzedniego, zabezpieczając środki na ten cel na odrębnym subkoncie. Nie można jednak postawić twierdzenia, iż wyodrębnienie takie wiąże się z koniecznością postrzegania wydatków niewygasających jako innej niż środki pieniężne budżetu kategorii aktywów.

Kwota 34.400,00 zł odnalazła odzwierciedlenie w pasywach bilansu w pozycjach Niewykonane wydatki i Rezerwa na niewygasające wydatki;

2. kwota 5.733,54 zł (konto 224/03/02) - środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym, zostały zwrócone do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w dniach 4, 5, 29 i 30 stycznia 2018 roku (wyciągi bankowe nr 003/2018, 004/2018, 020/2018 i 021/2018). Kwota zgodna z kwotą środków niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym wykazaną w sprawozdaniu Rb-ST na koniec 2017 roku,
3. kwota 50,00 zł (konto 224/03/03) - realizowane przez GOPS środki z tytułu niesłusznie pobranych świadczeń w roku 2017, zostały zwrócone do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego z rachunku wydatków urzędu w dniu 4 stycznia 2018 roku (wb nr 001/2018),
4. kwota 82,73 zł (konto 224/06/03) - kapitalizacja odsetek od rachunków GOPS Widawa za rok 2017, zostały zwrócone do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 4 stycznia 2018 roku (wb nr 003/2018),
5. kwota 9,59 zł (konto 224/06/08) - kapitalizacja odsetek od rachunku środków z Funduszu Pracy - zwrot do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 4 stycznia 2018 roku (wb nr 001/2018),
6. kwota 662,20 zł (konto 224/06/15) - rozliczenia podatku Vat pomiędzy Urzędem Gminy Widawa a GOPS Widawa - zwrot na rachunek dochodów urzędu 14 czerwca 2018 roku (wb nr 112/2018),
7. kwota 4,56 (konto 240/01) - zaokrąglenia wynikające z rozliczeń deklaracji VAT-7 w kwocie 3,51 zł oraz wewnętrzne rozliczenia w kwocie 1,05 zł wynikające z zasileń konta wydatków jednostki w związku z projektem „Zabawa z językiem angielskim” prowadzonym w Zespole Szkół w Widawie - zwrot na rachunek dochodów w dniu 14 czerwca 2018 roku (wb nr 112/2018). Kwota 4,56 zł została ujęta w bilansie organu w pozycji I.3 - Pozostałe zobowiązania.

Wymienione powyżej kwoty w punktach 2-6 w wysokości łącznej 6.538,06 zł (saldo Ma konta 224 – **w zestawieniu obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazane jako persaldo należności**) znalazły odzwierciedlenie w pozycji bilansu organu I.2. **Zobowiązania wobec budżetów. Należy wskazać, że kwota 662,20 zł wynikała z rozliczeń jednostek organizacyjnych Gminy Widawa, w związku z czym należało wykazać ją w pozycji bilansu I.3 – Pozostałe zobowiązania.**

Pozostałe zobowiązania

Konto 240 wykazywało saldo zobowiązań w kwocie 4,56 zł, które zostało opisane powyżej.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe w kwocie 5.065.280,83 zł były zgodne z saldami kont 134 (4.865.210,30 zł kwota kredytów) oraz 260 (**200.070,53 zł kwota pożyczek**).

Ustalenia w zakresie ewidencji kredytów i pożyczek zawarto w II części protokołu kontroli, pkt. 7 – kredyty, pożyczki, obligacje, poręczenia, akcje, udziały - ewidencja długu.

Kwota zobowiązań finansowych wykazana w bilansie jest zgodna z kwotą zobowiązań w Rb-Z na koniec IV kwartału 2017 roku.

Należności od budżetów

Należności od budżetów w kwocie 99.612,45 zł wynikały z salda strony Wn konta 224 i stanowiły: [1] należne udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie 98.066,00 zł – wpływ na rachunek organu w dniach 9 i 31 stycznia 2018 roku oraz [2] podatek od czynności cywilnoprawnych od osób fizycznych i prawnych w kwocie 1.546,45 zł - należne za 2017 rok dochody przekazane przez II Mazowiecki Urząd Skarbowy w Warszawie oraz I Urząd Skarbowy w Bydgoszczy - wpływ na rachunek budżetu w dniu 19 stycznia 2018 roku – 11,45 zł (wb nr 014/2018) i w dniach: 2, 3 i 5 stycznia 2018 roku – 1.535,00 zł (wb nr: 001/2018, 002/201/ i 004/2018).

Ujęcie w ewidencji księgowej budżetu Gminy nastąpiło poprzez zapis na kontach Wn 224/01 - rozrachunki budżetu Ma 901 – dochody budżetu.

W bilansie z wykonania budżetu wykazano prawidłową kwotę należności od budżetów.

Inne aktywa i pasywa

W pozycji III bilansu - Inne pasywa wykazano kwotę 390.922,00 zł, zgodną z saldem Ma konta 909 – rozliczenia międzyokresowe. Na ww. kwotę składała się subwencja oświatowa na styczeń 2018 roku w ww. kwocie.

Wynik wykonania budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano wynik wykonania budżetu w kwocie 560.901,11 zł (deficyt budżetu) – kwota zgodna z saldem konta 961. Taką też kwotę ujęto w sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku.

Skumulowane wyniki budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano skumulowany niedobór w kwocie 1.292.401,52 zł. Kwota ta wynikała z ewidencji księgowej na koncie 960 – skumulowane wyniki budżetu.

Bilans otwarcia wykazany w sprawozdaniu bilans z wykonania budżetu na dzień 1 stycznia 2017 roku był zgodny z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Ustalenia kontroli:

W wyniku kontroli ewidencji księgowej oraz bilansu z wykonania budżetu Gminy Widawa stwierdzono, że przedłożone kontrolującym zestawienie obrotów i sald za 2017 rok wskazywało jedynie na saldo Wn (należności) konta 224 – Rozrachunki budżetu (zobowiązania budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków minus środki do zwrotu). Natomiast w bilansie organu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano zarówno saldo Wn oraz saldo Ma konta. Powyższe stanowiło naruszenie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z opisem do konta 224, zawartych w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia, konto 224 może wykazywać salda strony Wn i strony Ma. Ww. rozporządzenie zostało z dniem 1 stycznia 2018 roku uchylone i zastąpione przez rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1911). W rozporządzeniu z dnia 13 września 2017 roku zawarto analogiczne regulacje jak w uchylonym rozporządzeniu.

Do oddzielnego wykazywania sald zobowiązywał także pośrednio art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów, i zwianych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie należy kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.

Rb–NDS - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku i za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie sporządzonego za rok 2017 ustalono, iż na dzień 31 grudnia 2017 roku w kontrolowanej jednostce wystąpił dodatni stan środków finansowych na kwotę 3.211.978,20 zł.

Stan wolnych środków wynikał z wyliczenia:

- D1. Przychody ogółem – 4.547.879,31 zł
- D2. Rozchody ogółem – 775.000,00 zł
- C. Deficyt – -560.901,11 zł
- D1 – D2 + C = 3.211.978,20 zł

Na kwotę przychodów budżetowych złożyły się wolne środki z 2016 roku w kwocie 3.649.413,77 zł oraz środki z zaciągniętych w 2017 roku kredytów i pożyczek w kwocie 898.465,54 zł.

Należy zauważyć, że Gmina w 2016 roku zrealizowała nadwyżkę budżetową w kwocie 2.167.963,51 zł i w przypadku, gdy nie przeznaczyła jej na spłatę kredytów i pożyczek w

kwocie 775.000,00 zł w sprawozdaniu Rb-NDS w 2017 roku powinna zostać ona ujawniona w pozycji D13. Nadwyżka z lat ubiegłych.

Stan środków finansowych ustalony na podstawie bilansu z wykonania budżetu sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił również 3.211.978,20 zł.

Treść	Pozycja bilansu	Kwota	Uwagi
+ Środki pieniężne budżetu	Aktywa I.1.1	3 503 287,75	Saldo Wn konta 133
+ Pozostałe środki pieniężne	Aktywa I.1.2	6 542,62 34 400,00	Saldo Wn konta 133 Saldo Wn konta 135
+ Należności i rozliczenia	Aktywa II	99 612,45	Saldo Wn konta 224
+ Inne aktywa	Aktywa III	0,00	Saldo Wn konta 909
- Zobowiązania wobec budżetów	Pasywa I.2	6 538,06	Saldo Ma konta 224
- Pozostałe zobowiązania	Pasywa I.3	4,56	Saldo Ma konta 240
- Inne pasywa	Pasywa III	390 922,00	Saldo Ma konta 909
- Rezerwa na niewygasające wydatki	Pasywa II.3	34 400,00	Saldo Ma konta 904
Stan środków finansowych		3.211.978,20	

Treść	Pozycja bilansu	Kwota	Uwagi
+ Zobowiązania finansowe	Pasywa I.1	5 065 280,83	Saldo Ma kont 134, 260
- Aktywa netto budżetu	Pasywa II	1 818 902,63	saldo Wn konta 960 + saldo Wn konta 961 - saldo Ma konta 904
- Rezerwa na niewygasające wydatki	Pasywa II.3	34 400,00	saldo Ma konta 904
Stan środków finansowych		3 211 978,20	

W sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku wykazano między innymi następujące wielkości:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
A. Dochody	33 224 987,50	33 344 692,48
B. Wydatki	36 784 998,62	33 905 593,59
C. Nadwyżka/Deficyt (A-B)	-3 560 011,12	-560 901,11
D1. Przychody ogółem	4 335 011,12	4 547 879,31
D16. Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	2 835 011,12	3 649 413,77
D161. Na pokrycie deficytu	0,00	0,00
D2. Rozchody ogółem	775 000,00	775 000,00

W sprawozdaniu Rb-NDS za IV kwartał 2018 roku wykazano wolne środki dotyczące 2017 roku w wysokości 3.211.978,20 zł, zgodnej z wyliczeniami dokonanymi na podstawie sprawozdania z 2017 roku.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2017 roku

Bilans Urzędu Gminy Widawa - jako jednostki budżetowej został sporządzony w dniu 29 marca 2018 roku. Kontrolą objęto następujące pozycje bilansu za 2017 rok:

Aktywa

- grunty o wartości 3.210.443,12 zł – wartość gruntów zgodna z ewidencją analityczną konta 011.

Uwagi dotyczące analitycznej ewidencji gruntów zostały zawarte w protokole kontroli poniżej; w części dotyczącej Ewidencji środków trwałych,

- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej w kwocie 19.036.445,07 zł (wartość początkowa 28.479.567,54 zł – umorzenie 9.443.122,47 zł),
- urządzenia techniczne i maszyny w kwocie 182.331,10 zł (wartość początkowa 433.838,26 zł – umorzenie 251.507,16 zł),
- środki transportu w kwocie 70.606,08 zł (wartość początkowa 2.567.547,60 zł – umorzenie 2.496.941,52 zł),
- inne środki trwałe w kwocie 38.830,08 zł (wartość początkowa 77.815,71 zł – umorzenie 38.985,63 zł),
- środki trwałe w budowie (inwestycje) w kwocie 2.558.181,49 zł, zgodne z wartością wynikającą z konta 080,
- akcje i udziały w kwocie 0,00 zł,
- materiały w kwocie 968,81 zł, zgodne z wartością wynikającą z konta 310,
- należności krótkoterminowe w kwocie 960.726,21 zł, w tym:
  - należności od budżetów w kwocie 763.228,12 zł (szczegółowo opisane w części protokołu dotyczącej rozrachunków i roszczeń),
  - pozostałe należności w kwocie 197.498,09 zł (szczegółowo opisane w części protokołu dotyczącej rozrachunków i roszczeń),
- krótkoterminowe aktywa finansowe w kwocie 621.798,27 zł, w tym: [1] **środki pieniężne na rachunkach bankowych w kwocie 621.798,27 zł stanowiące sumę salda konta 135 i 139.** W pozycji bilansu B.III.2 – Środki pieniężne na rachunkach bankowych wykazuje się środki pieniężne zgromadzone na rachunku bieżącym jednostki, który zgodnie z saldem konta 130 – rachunek bieżący jednostki, oraz potwierdzonym przez LBS w Zduńskiej Woli na dzień 31 grudnia 2017 roku stanem rachunku bieżącego dochodów i wydatków jednostki wynosił 0,00 zł, [2] **środki pieniężne państwowego funduszu celowego w kwocie 0,00 zł.** W pozycji bilansu B.III.3 należało wykazać środki pieniężne w kwocie 33.965,23 zł wynikające z salda Wn konta 135 – rachunek środków funduszu specjalnego przeznaczenia i [3] **inne środki pieniężne w kwocie 0,00 zł.** W pozycji bilansu B.III.4 należało wykazać środki pieniężne w kwocie 587.833,04 zł wynikające z salda Wn konta 139 – inne rachunki bankowe.

Pasywa

- zobowiązania krótkoterminowe (poz. C.II) w kwocie 830.815,94 zł, w tym:
  - z tytułu dostaw i usług (poz. C.II.1) w kwocie 92.825,56 zł, zgodne z saldem Ma konta 201 i 300 – rozliczenie zakupu,
  - zobowiązania wobec budżetów (poz. C.II.2) w kwocie 207,00 zł persaldo Wn konta 225 (należności pomniejszone o zobowiązania szczegółowo opisane w części protokołu dotyczącej rozrachunków i roszczeń)
  - z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń (poz. C.II.3) w kwocie 23.949,54 zł, zgodne z saldem Ma konta 229,
  - z tytułu wynagrodzeń (poz. C.II.4) w kwocie 125.190,80 zł, zgodne z saldem Ma konta 231,
  - pozostałe zobowiązania (poz. C.II.5) w kwocie 6.934,16 zł (szczegółowo opisane w części protokołu dotyczącej rozrachunków i roszczeń),
  - sumy obce (poz. C.II.6) w kwocie 581.708,88 zł (szczegółowo opisane w części protokołu dotyczącej rozrachunków i roszczeń).

Ustalono, iż bilans otwarcia wykazany w sprawozdaniu bilans jednostki budżetowej Urzędu Gminy Widawa na dzień 1 stycznia 2017 roku był zgodny z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2016 roku.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2017 - 2018)

Zgodnie z opisem do konta 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami, zawartym w zasadach funkcjonowania kont dla jednostki Urzędu Gminy Widawa, obowiązujących w okresie objętym kontrolą – konto służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek zaliczanych do dochodów budżetowych, które ujmowane są na koncie 221.

Do konta 201 prowadzi się ewidencję szczegółową wg poszczególnych kontrahentów.

W jednostce przyjęto zasadę, że przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za poszczególne okresy sprawozdawcze, wykazane w nich dane wynikają z ksiąg rachunkowych, w których zarejestrowane zostały wszystkie operacje gospodarcze dotyczące danego okresu sprawozdawczego, z zastrzeżeniem, że rejestracja tych operacji gospodarczych nastąpiła na podstawie dokumentów księgowych opatrzonych datą wpływu do Referatu Finansowo Budżetowego przynajmniej o 2 dni wcześniejszą, niż data sporządzenia tych sprawozdań.

Jednostka nie prowadzi ewidencji księgowej zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług w sposób umożliwiający, bez wglądu w każdy dokument księgowy (lub w umowę zawartą z wykonawcą lub dostawcą), ustalenie zobowiązań wymagalnych.

Z ewidencji księgowej na koncie 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami wynikało, że na dzień 31 grudnia 2017 roku jednostka posiadała zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 75.674,46 zł. Konto nie wykazywało salda należności.

Z ewidencji księgowej na koncie 300 – Rozliczenie zakupu wynikało, że na dzień 31 grudnia 2017 roku jednostka posiadała koszty z tytułu dostaw i usług w kwocie 17.151,10 zł. Konto nie wykazywało salda należności.

Ze sprawozdania bilans jednostki budżetowej wynikało, że na dzień 31 grudnia 2017 roku Urząd Gminy w Widawie posiadał zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 92.825,56 zł (suma salda zobowiązań kont: 201 i 300).

Stwierdzono, że w wykazie kont dla jednostki stanowiącym załącznik nr 4 do obowiązujących w jednostce zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy Widawa wprowadzonych zarządzeniem nr 135/2015 Wójta Gminy Widawa z dnia 30 grudnia 2015 roku (wraz ze zmianami) nie przewidziano konta 300 – Rozliczenie zakupu.

Kontrolujące wskazują, że przyjęty w jednostce plan kont powinien uwzględniać wszystkie konta stosowane przez jednostkę.

Wobec powyższego należy zaktualizować obowiązujące w tym zakresie uregulowania wewnętrzne w taki sposób, by funkcjonujące konta miały odzwierciedlenie w przyjętych przez jednostkę zasadach rachunkowości.

Na zobowiązania urzędu na koniec 2017 roku składało się 15 dokumentów księgowych. Jeden spośród wymienionych w załączniku dowodów źródłowych został uregulowany po terminie płatności (opóźnienie kilkudniowe).

Próbę dotyczącą terminowości regulowania zobowiązań stanowiły 52 dokumenty księgowe (faktury), ujęte w ewidencji wg daty zapłaty w okresie 14-18 grudnia 2017 roku oraz 16-24 stycznia 2018 roku. Cztery spośród skontrolowanych dokumentów źródłowych zostały uregulowane po terminie płatności (opóźnienia kilkudniowe).

*Zestawienie dokumentów stanowiących próbę dotyczącą terminowości regulowania zobowiązań stanowi **załącznik nr 6 do protokołu kontroli.***

Stwierdzono, iż dowody księgowe będące podstawą zapisów księgowych na koncie 201 zostały sprawdzone pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym oraz zatwierdzone przez głównego księgowego i kierownika jednostki. Ustalono, że na wszystkich dokumentach odnotowano daty wpływu do Urzędu.

W wyniku kontroli zobowiązań Urzędu Gminy Widawa na dzień 31 grudnia 2017 roku stwierdzono, że:

- nie wystąpiły zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw i usług
- **wystąpiły koszty z tytułu dostaw i usług nie ujęte w księgach rachunkowych 2017 roku, które stanowiły koszty 2017 roku. W wyniku kontroli dowodów źródłowych za miesiące styczeń i luty 2018 roku, stwierdzono, że w księgach rachunkowych 2017 roku nie ujęto nw. dowodów księgowych wystawionych w styczniu 2018 roku, które dotyczyły zdarzeń gospodarczego z 2017 roku, tj.:**

Lp.	Nazwa kontrahenta	Numer dokumentu	Kwota faktury w zł	Data wystawienia dowodu	Umowny termin zapłaty	Faktyczny termin zapłaty
1	ORANGE POLSKA SA	FV nr F0080630623/001/18	83,79	01.01.2018	15.01.2018	16.01.2018
2	POCZTA POLSKA S.A.	FV nr F68840P1217SFAKA MH	2 333,59	04.01.2018	03.02.2018	24.01.2018
3	PGE Dystrybucja S.A.	FV nr 70001109/00001/7	56,11	15.01.2018	29.01.2018	24.01.2018
4	PGE Dystrybucja S.A.	FV nr 70001111/00001/6	117,06	15.01.2018	29.01.2018	24.01.2018
5	PGE Dystrybucja S.A.	FV nr 70001108/00001/7	2,21	15.01.2018	29.01.2018	24.01.2018
6	PGE Dystrybucja S.A.	FV nr 70000948/00001/75	48,12	15.01.2018	29.01.2018	30.01.2018
7	PGE Dystrybucja S.A.	FV nr 70000455/00002/36	6,80	15.01.2018	29.01.2018	30.01.2018
8	PGE Dystrybucja S.A.	FV nr 70000011/00002/105	262,61	15.01.2018	29.01.2018	30.01.2018
9	PGE Dystrybucja S.A.	FV nr 70001110/00001/7	0,54	15.01.2018	29.01.2018	07.02.2018
Razem:			2 910,83	X		

Powyższe stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 i 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.), które stanowią, że w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte i przypadające na ich rzecz przychody i obciążające jednostkę koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego niezależnie od terminu zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

*Zestawienie zobowiązań wobec dostawców na dzień 31 grudnia 2017 stanowi **załącznik nr 7 do protokołu kontroli.***

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

Według przedłożonego kontrolującym zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2017 roku konto 225 - Rozrachunki z budżetami wskazywało persaldo strony Wn w kwocie 763.021,12 zł (należności 763.228,12 zł minus zobowiązania 207,00 zł). Saldo strony Wn konta 225 w kwocie 763.228,12 zł ujęto w pozycji bilansowej B.II.2 – Należności od budżetów.

Na sumę należności konta 225 złożyły się następujące kwoty:

1. kwota 756.083,00 zł (persaldo konta 225/07) – wynikająca z przypisu naliczonego podatku Vat w łącznej kwocie 783.825,00 zł dokonanego na podstawie postanowień Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łasku z dnia 29 grudnia 2017 roku przedłużającego do dnia 28 lutego 2018 roku termin zwrotu kwoty nadwyżki podatku naliczonego nad należnym wykazanej w złożonych dnia 31 grudnia 2013 roku korektach deklaracji VAT-7 (postanowienia nr: 1006-SPV.4103.10.2017.8 na kwotę 96.260,00 zł – VAT-7 za maj 2013 roku, 1006-SPV.4103.9.2017.8 na kwotę 65.222,00 zł – VAT-7 za październik 2012 roku, 1006-SPV.4103.8.2017.8 na kwotę 93.694,00 zł – VAT-7 za maj 2011 roku, 1006-SPV.4103.7.2017.8 na kwotę: 517.918,00 zł – VAT-7 za kwiecień, sierpień, wrzesień i październik 2010 roku, 1006-SPV.4103.6.2017.8 na kwotę 10.731,00 zł – VAT-7 za maj 2009 roku).

Łączna kwota należności od Urzędu Skarbowego w wysokości wynikającej z ww. decyzji została pomniejszona o zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego w kwocie 27.742,29 zł wynikające z tytułu:

- należnego podatku Vat wynikającego ze zbiorczej deklaracji VAT-7 za miesiąc grudzień 2017 roku w kwocie 16.717,00 zł – podatek zapłacono dnia 23 stycznia 2018 roku (wb nr 003/2018),
- należnego podatku Vat od opłaty targowej wynikającego z korekt zbiorczych deklaracji VAT-7 za miesiące styczeń – październik 2017 roku złożonych w dniu 4 grudnia 2017 roku w łącznej kwocie 10.363,00 zł – kwota rozliczona z przypisaną należnością,
- należnego podatku Vat z tytułu sprzedaży odwrotnego obciążenia GOPS w Widawie wynikającego z korekty zbiorczej deklaracji VAT-7 za miesiąc sierpień 2017 roku złożonej w dniu 4 grudnia 2017 roku w kwocie 653,00 zł – kwota rozliczona z przypisaną należnością,
- odsetek od zaległości z tytułu należnego podatku Vat za miesiąc sierpień 2017 roku w kwocie 9 zł powstałych w wyniku błędnego sporządzenia deklaracji jednostkowej GOPS w Widawie – kwota rozliczona z przypisaną należnością (odsetki ujęto w sprawozdaniu Rb-28s w rozdziale 75023 § 4530).

Należność wraz z odsetkami w kwocie 908.552,37 zł wpłynęła na rachunek urzędu (rachunek Vat) w dniu 2 marca 2018 roku (wb nr 7/2018) – przelano na rachunek organu w dniu 20 marca 2018 roku (wb nr 56/2018).

2. kwota 7.145,12 zł (konto 225/WW) – wynikająca z należnego podatku Vat Gminnego Zakładu Usług Komunalnych w Widawie za miesiąc grudzień 2017 roku. Wykazane saldo stanowi o należności jednostki organizacyjnej wobec Urzędu Gminy Widawa. Ze względu na prowadzenie centralizacji rozliczeń podatku Vat w księgach rachunkowych urzędu kwota 7.145,12 zł została jednocześnie ujęta po stronie zobowiązań konta 225/07 – Rozrachunki z US z tytułu Vat (z ewidencji wynika opisane powyżej persaldo strony Wn konta 225/07 w kwocie 756.083,00 zł) – podatek zwrócono na rachunek urzędu w dniu 23 stycznia 2018 roku (wb nr 003/2018); tego samego dnia nastąpiło rozliczenie podatku Vat wynikającego ze zbiorczej deklaracji VAT-7.

Stan zobowiązań wobec budżetów na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 207,00 zł. Saldo strony Ma dotyczyło kwoty należnego podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu świadczeń z ZFŚS – podatek przekazano do Urzędu Skarbowego w dniu 11 stycznia 2018 roku (wb nr 005/2018). Saldo strony Ma konta 225 ujęto w pozycji bilansowej C.II.2 – Zobowiązania wobec budżetów.

Sprawdzono terminowość zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych (konto 225/01) za miesiące: styczeń, luty, czerwiec, lipiec, wrzesień, październik i listopad 2017 roku.

Miesiąc	Naliczony podatek		Termin płatności	Wpłaty			Uwagi	Potracone wynagrodzenie z tyt. term.
				Kwota	Data	Nr WB		
1	2		3	4	5	6	7(2-4)	8
Styczeń	20.349	PIT-4R	20.02.2017	38 20.311	30.01.2017	014/2017	-	-
Luty	9.734	PIT-4R	20.03.2017	9.734	27.02.2017	026/2017		
Czerwiec	10.453	PIT-4R	20.07.2017	37 10.276 140	28.06.2017 30.06.2017 27.06.2017	093/2017 095/2017 008/2017		
Lipiec	13.347	PIT-4R	20.08.2017	37 13.170 140	25.07.2017 31.07.2017 25.07.2017	111/2017 115/2017 011/2017		
Wrzesień	13.299	PIT-4R	20.10.2017	37 10.860 2.262 140	27.09.2017 28.09.2017 28.09.2017 27.09.2017	142/2017 143/2017 084/2017 016/2017	-	-
Październik	12.535	PIT-4R	20.11.2017	37 58 12.300 140	27.10.2017 27.10.2017 31.10.2017 27.10.2017	155/2017 155/2017 156/2017 019/2017		
Listopad	11.866	PIT-4R	20.12.2017	37 11.689 140	28.11.2017 29.11.2017 28.11.2017	171/2017 172/2017 022/2017	-	

Zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano do Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity z 2018 roku, poz. 200 ze zm.), tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane.

Jednostka nie pobierała prowizji od przekazywanej do Urzędu Skarbowego kwoty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. W świetle art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.), płatnikom i inkasentom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa, w relacji do kwoty pobranych podatków oraz tryb pobrania wynagrodzenia, określono w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10

grudnia 2015 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2015 roku, poz. 2154), zgodnie z którym - płatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych, przysługuje wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków, wynoszące 0,3% kwoty podatków pobranych na rzecz budżetu państwa.

Kontrolą objęto również terminowość składania zbiorczych deklaracji VAT-7 i zapłaty podatku od towarów i usług w okresie od stycznia do września 2017 roku.

Zbiorcze deklaracje VAT-7 Gminy Widawa sporządzane były na podstawie cząstkowych deklaracji VAT-7 za poszczególne miesiące. Zbiorcze deklaracje VAT-7 przesyłano do Urzędu Skarbowego w Łasku w formie elektronicznej. Do każdej deklaracji załączono urzędowe poświadczenie odbioru dokumentu elektronicznego.

Zobowiązania z tytułu podatku VAT, przekazywano do Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1221 ze zm.), tj. do 25-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Nie stwierdzono złożenia deklaracji VAT-7 i zapłaty podatku VAT po terminie. Wyniki kontroli zawarto w poniższej tabeli.

Miesiąc	VAT należny	VAT naliczony	Nadwyżka podatku VAT naliczonego nad należnym	Kwota podatku VAT podlegająca wpłacie do US	Kwota zapłaty	Data	Nr WB (nr dowodu księgowego)	Data złożenia deklaracji w US (urzędowe poświadczenie odbioru dokumentu elektronicznego)	Uwagi
I	1.894,00	8.603,00	6.709,00	-	-	-	-	23.02.2017	Kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy
II	1.685,00	14.028,00	12.343,00	-	-	-	-	22.03.2017	Kwota do zwrotu w terminie 60 dni- ze złożonych korekt wynika nadwyżka w kwocie 1.847,00 zł (do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy)
III	14.205,00	18.940,00	4.735,00	-	-	-	-	24.04.2017	Kwota do zwrotu w terminie 60 dni- ze złożonej w maju korekty wynika podatek należny w kwocie 10.047 - wpłata 22.05.2017 (wb nr 1/2017)
IV	2.235,00	2.244,00	9,00	-	-	-	-	23.05.2017	Kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy
V	12.265,00	1.793,00	-	10.472,00	10.472,00	20.06.2017	004/2017	20.06.2017	-
VI	16.930,00	1.529,00	-	15.401,00	15.401,00	19.07.2017	008/207	19.07.2017	-
VII	4.154,00	1.661,00	-	2.493,00	2.493,00	23.08.2017	012/207	23.08.2017	-
VIII	3.918,00	2.410,00	-	1.508,00	1.508,00	20.09.2017	014/2017	20.09.2017	-
IX	12.781,00	1.437,00	-	11.344,00	11.344,00	20.10.2017	017/2017	20.10.2017	-

Konto 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w bilansie Urzędu Gminy Widawa wykazano zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na kwotę 23.949,54 zł (poz. C.II.3 – Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń). Konto 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne wykazywało na dzień 31 grudnia 2017 roku saldo zobowiązań w kwocie 23.949,54 zł. Saldo było zgodne z kwotą wykazaną w bilansie. Na powyższą kwotę składało się zobowiązanie z tytułu:

- składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 rok w kwocie 21.455,10 zł (ubezpieczenie społeczne) i 2.494,44 zł (fundusz pracy). Wypłaty dodatkowego rocznego wynagrodzenia dokonano w dniu 1 lutego 2018 roku (wyciąg bankowy nr 019/2018), ww. składki w dniu 27 lutego 2018 roku (wyciąg bankowy nr 033/2018).

Kontroli poddano terminowość odprowadzania składek ZUS za miesiące marzec, kwiecień, czerwiec, sierpień i listopad 2017 roku. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli:

NALEŻNOŚĆ OZA MIESIĄCE	SKŁADKI ZADEKLAROWANE WEDŁUG DRA		TERMIN PŁATNOŚCI	WPŁATY			UWAGI
	Tytuł składki	Kwota w zł		Kwota w zł	Data	WB nr	
1	2	3	4	5	6	7	8
Marzec 2017	Społeczne	39.100,72	05.04.2017	488,53	31.03.2017	002/2017	-
				131,84	28.03.2017	045/2017	
				38.480,35	28.03.2017	045/2017	
Marzec 2017	Zdrowotne	10.753,51	05.04.2017	122,77	31.03.2017	002/2017	-
				33,14	28.03.2017	045/2017	
				10.597,60	28.03.2017	045/2017	
Marzec 2017	Fundusz pracy	2.430,05	05.04.2017	38,73	31.03.2017	002/2017	-
				2.391,32	28.03.2017	045/2017	
Kwiecień 2017	Społeczne	39.705,60	05.05.2017	488,53	26.04.2017	003/2017	-
				131,83	26.04.2017	061/2017	
				39.085,24	27.04.2017	062/2017	
Kwiecień 2017	Zdrowotne	10.972,27	05.05.2017	122,79	26.04.2017	003/2017	-
				33,14	26.04.2017	061/2017	
				10.816,34	27.04.2017	062/2017	
Kwiecień 2017	Fundusz pracy	2.372,62	05.05.2017	38,73	26.04.2017	003/2017	-
				2.333,89	27.04.2017	062/2017	
Czerwiec 2017	Społeczne	40.203,82	05.07.2017	129,13	28.06.2017	093/2017	-
				39.586,16	30.06.2017	095/2017	
				488,53	27.06.2017	008/2017	
Czerwiec 2017	Zdrowotne	10.548,77	05.07.2017	32,46	28.06.2017	093/2017	-
				10.393,54	30.06.2017	095/2017	
				122,77	27.06.2017	008/2017	
Czerwiec 2017	Fundusz pracy	2.579,99	05.07.2017	10,24	28.06.2017	093/2017	-
				2.531,02	30.06.2017	095/2017	
				38,73	27.06.2017	008/2017	
Sierpień 2017	Społeczne	39.868,03	05.09.2017	129,13	28.08.2017	125/2017	-
				39.250,37	28.08.2017	125/2017	
				488,53	28.08.2017	014/2017	
Sierpień 2017	Zdrowotne	10.508,58	05.09.2017	32,46	28.08.2017	125/2017	-
				10.353,35	28.08.2017	125/2017	
				122,77	28.08.2017	014/2017	
Sierpień 2017	Fundusz pracy	2.674,40	05.09.2017	10,24	28.08.2017	125/2017	-
				2.625,43	28.08.2017	125/2017	
				38,73	28.08.2017	014/2017	
Listopad 2017	Społeczne	41.862,53	05.12.2017	488,53	28.11.2017	022/2017	-
				129,13	28.11.2017	171/2017	
				41.244,87	29.11.2017	172/2017	
Listopad 2017	Zdrowotne	11.493,57	05.12.2017	122,77	28.11.2017	022/2017	-
				32,46	28.11.2017	171/2017	
				11.338,34	29.11.2017	172/2017	
Listopad 2017	Fundusz pracy	2.793,33	05.12.2017	38,73	28.11.2017	022/2017	-
				10,24	28.11.2017	171/2017	
				2.744,36	29.11.2017	172/2017	

Jak wynika z powyższego zestawienia, składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.).

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Podstawą prawną dokonania naliczenia wpłat na PFRON jest art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 511 ze zm.). Stosownie do art. 21 powołanej ustawy, pracodawca zatrudniający, co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi, co najmniej 6%.

Kontroli poddano prawidłowość ustalania wpłat na PFRON w 2017 roku.

W kontrolowanym okresie zatrudnienie w jednostce przekraczało 25 etatów. Jednostka nie zatrudniała osób niepełnosprawnych.

W wyniku kontroli dokumentacji źródłowej ustalono, że Urząd Gminy Widawa w 2017 roku składał deklaracje DEK-I-a i dokonywał terminowych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2017 roku Urząd Gminy dokonał wpłat na PFRON na łączną kwotę 27.212,00 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że przeciętne zatrudnienie wykazane w deklaracjach DEK-I-a w miesiącach styczeń - grudzień różniło się od faktycznego przeciętnego zatrudnienia obliczonego na podstawie dokumentacji źródłowej, co zostało przedstawione w poniższej tabeli:

Miesiąc	Przeciętne zatrudnienie w m-cu wg deklaracji	Przeciętne zatrudnienie wg wycień kontrolujących	Różnica
styczeń	36,00	34,50	1,50
Luty	35,50	34,50	1,00
marzec	35,50	34,50	1,00
kwiecień	34,50	34,47	0,03
Maj	34,50	34,50	0,00
czerwiec	34,50	34,50	0,00
Lipiec	35,50	35,50	0,00
sierpień	35,50	35,50	0,00
wrzesień	35,50	36,50	-1,00
październik	35,50	36,48	-0,98
listopad	37,50	36,83	1,02
grudzień	37,50	37,50	0,00

Powyższe rozbieżności wynikały między innymi z:

- **uwzględnienia w strukturze zatrudnienia pracownika przebywającego na urlopie rodzicielskim, czym naruszono art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zgodnie z którym do liczby pracowników, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się osób niepełnosprawnych przebywających na urloпах bezpłatnych oraz osób niebędących osobami niepełnosprawnymi zatrudnionych: na**

podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, przebywających na urlopie rodzicielskim, przebywających na urlopiach wychowawczych, nieświadczących pracy w związku z odbywaniem służby wojskowej albo służby zastępczej, będących uczestnikami Ochotniczych Hufców Pracy, nieświadczących pracy w związku z uzyskaniem świadczenia rehabilitacyjnego, przebywających na urlopiach bezpłatnych, których obowiązek udzielenia określają odrębne ustawy,

- **błędnego przeliczenia na etaty dni pracy w miesiącu, w sytuacji, gdy pracownik nie przepracował pełnego miesiąca.** Zgodnie z objaśnieniami do formularza INF-1, w bloku C.1. i C.3. należy podać przeciętne miesięczne stany zatrudnienia w etatach (w wierszach oznaczonych symbolem E) oraz w osobach (w wierszach oznaczonych symbolem O), ustalone odpowiednio na podstawie art. 2a i art. 21 ust. 1 i 5 ustawy. Dane wskazywane w bloku C zaokrąglą się do drugiej cyfry po przecinku w dół – jeżeli trzecia cyfra po przecinku jest mniejsza niż 5, w górę – jeżeli trzecia cyfra po przecinku należy do przedziału od 5 do 9,
- **nieuwzględnienia w liczbie zatrudnionych w przeliczeniu na etaty jednej osoby zatrudnionej na cały etat od dnia 1 września 2017 roku.**

Różnice w kwocie wyliczonej opłaty za poszczególne miesiące przedstawia poniższa tabela:

miesiąc	przeciętne wynagrodzenie	liczba pracowników w przeliczeniu na etaty	liczba niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty	należna kwota opłaty	kwota wg złożonej deklaracji	różnica	data złożenia deklaracji
2017							
styczeń	4 055,04	34,50	0,00	3 412,00	3 560,00	148,00	17.02.2017
luty	4 055,04	34,50	0,00	3 412,00	3 511,00	99,00	15.03.2017
marzec	4 218,92	34,50	0,00	1 843,00	1 946,00	103,00	20.04.2017
kwiecień	4 218,92	34,47	0,00	1 840,00	1 843,00	3,00	18.05.2017
maj	4 218,92	34,50	0,00	3 550,00	3 550,00	0,00	19.06.2017
czerwiec	4 353,55	34,50	0,00	1 956,00	1 956,00	0,00	13.07.2017
lipiec	4 353,55	35,50	0,00	2 062,00	2 062,00	0,00	07.08.2017
sierpień	4 353,55	35,50	0,00	1 885,00	1 885,00	0,00	19.09.2017
wrzesień	4 220,69	36,50	0,00	1 930,00	1 827,00	-103,00	17.10.2017
październik	4 220,69	36,48	0,00	1 929,00	1 827,00	-102,00	14.11.2017
listopad	4 220,69	36,83	0,00	2 973,00	3 041,00	68,00	07.12.2017
grudzień	4 255,59	37,50	0,00	2 266,00	2 266,00	0,00	10.01.2018
Razem	X	X	0,00	30 765,00	27 212,00	216,00	X

Korekty deklaracji za ww. miesiące zostały sporządzone i przesłane w dniu 3 kwietnia 2019 roku do PFRON.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Na dzień 31 grudnia 2017 roku konto 231 wykazywało saldo Ma w kwocie 125.190,80 zł, na które składały się zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego naliczonego za 2017 rok - wynagrodzenie zostało wypłacone w dniu 1 lutego 2018 roku (wyciąg bankowy nr 019/2018). Saldo strony Ma konta 231 ujęto w pozycji bilansowej C.II.4 – Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń.

Konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami

Według zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2017 roku konto 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami wskazywało persaldo strony Wn w kwocie 83.754,64 zł (należności 84.564,64 zł minus zobowiązania 810,00 zł).

Saldo należności w kwocie 84.564,64 zł wynikało z pożyczek udzielonych pracownikom z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, natomiast saldo Ma w kwocie 810,00 zł dotyczyło zobowiązań wobec pracowników z tytułu udzielonych pożyczek z ZFŚS. Na kwotę salda zobowiązań złożyły się następujące sumy:

- 532 zł (234/02/02 – Rozrachunki z tytułu ZFŚS SP Widawa) dotycząca: [1] dwóch nadpłat - po 143 zł każda – wynikających z błędnego księgowania. Nadpłaty rozliczono dokumentem PK nr 067/2018 z dnia 25 czerwca 2018 roku i PK nr 068/2018 z dnia 29 czerwca 2018 roku, [2] nadpłaty pożyczek udzielonych emerytom w kwocie łącznej 246 zł (1 zł, 100 zł i 145 zł). Skarbnik Gminy wyjaśniła, że nadpłacone kwoty: 1 zł oraz 100 zł zostaną zwrócone wraz z najbliższą wypłatą świadczenia z ZFŚS, tj. do końca kwietnia 2019 roku, natomiast kwota 145 zł zostanie zwrócona do dnia 29 marca 2019 roku,
- 172 zł (234/02/03 – Rozrachunki z tytułu ZFŚS SP Chociw) dotycząca błędu systemowego (saldo nieprawidłowe od roku 2016 – pożyczka została spłacona w pełnej wysokości w roku 2016). Kwota rozliczona w trakcie trwania czynności kontrolnych dokumentem PK nr 020/2019 z dnia 27 marca 2019 roku,
- 106 zł (234/02/08 – Rozrachunki z tytułu ZFŚS Przedszkole Widawa) dotycząca błędu systemowego – pożyczka została rozliczona w roku 2019.

Konto 240- pozostałe rozrachunki

W bilansie jednostkowym Urzędu Gminy Widawa za 2017 rok w rubryce pozostałe zobowiązania wykazano kwotę 6.934,16 zł oraz w pozycji sumy obce wykazano kwotę 581.708,88 zł. **Według zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2017 roku konto 240 – Pozostałe rozrachunki wskazywało persaldo strony Ma w kwocie 587.167,33 zł (zobowiązania 587.833,04 zł minus należności 665,71 zł).** Kontrolujące stwierdziły, że na kwotę pozostałych zobowiązań wykazanych w bilansie złożyły się salda następujących kont:

- 240/09 – odsetki zgromadzone na rachunku sum depozytowych w kwocie 6.124,16 zł. **Należy wskazać, że odsetki od sum depozytowych należy wykazywać w bilansie jednostki w pozycji C.II.6 – Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów).**

Sumy depozytowe są to obce sumy (środki pieniężne) przechowywane przez jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze, w szczególności kaucje, wadia oraz sumy stanowiące przedmiot sporu, otrzymane w związku z postępowaniem sądowym lub administracyjnym. Jednostki budżetowe powinny przechowywać sumy depozytowe na bankowych rachunkach pomocniczych, natomiast zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze mogą przechowywać je na rachunkach bieżących. Naliczone przez banki oprocentowanie sum depozytowych, stanowiących własność osób fizycznych, prawnych oraz innych jednostek organizacyjnych, powiększa ich wartość.

- 234/02 – pozostałe rozrachunki z pracownikami w kwocie 810,00 zł (saldo szczegółowo opisane powyżej – w części Pozostałe rozrachunki).

Na saldo zobowiązań konta 240 w łącznej wysokości 587.833,04 zł składały się sumy:

- [1] w kwocie 6.124,16 zł (persaldo 240/09 – Potrącenia – konto Depozyt) – odsetki zgromadzone na rachunku sum depozytowych,

[2] w kwocie 581.708,88 zł - zabezpieczenia należytego wykonania umów zgromadzone na rachunku sum depozytowych (ujęte w bilansie jednostki w poz. C.II.6 Sumy obce), w tym:

- 448.800,00 zł – zabezpieczenie należytego wykonania umowy nr RFB.21.2017 z dnia 6 kwietnia 2017 roku na wykonanie zadania pn. „Budowa budynku przedszkola gminnego w Widawie”. Roboty odebrano protokolarnie w dniu 27 sierpnia 2018 roku. Wykonawca udzielił 80-miesięcznego okresu rękojmi i gwarancji na przedmiot umowy. Bieg okresu rękojmi i gwarancji rozpoczyna się w dniu następnym licząc od dnia odbioru końcowego przedmiotu umowy. Zgodnie z umową zabezpieczenie zostanie zwrócone wykonawcy w sposób: [1] 70% wysokości zabezpieczenia – zgodnie z art. 151 ustawy Prawo zamówień publicznych, [2] 30% wysokości zabezpieczenia – po upływie okresu rękojmi i gwarancji. 70% zabezpieczenia w kwocie 314.160,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 900,34 zł zwrócono wykonawcy w dniu 4 września 2018 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku na rachunku depozytów pozostało 30% zabezpieczenia w kwocie 134.640,00 zł,
- 14.790,00 zł – stanowiąca 30% wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, przeznaczonego na zabezpieczenie roszczeń z tytułu gwarancji jakości przedmiotu umowy nr RFB.51.2017 z dnia 13 lipca 2017 roku. Odbioru końcowego robót dokonano w dniu 14 września 2017 roku. Ww. kwota zabezpieczenia podlega zwrotowi po upływie okresu gwarancji jakości wynoszącej 5 lat, licząc od daty końcowego protokołu odbioru, tj. do dnia 13 września 2022 roku. **Zwrotu 70% wartości należytego zabezpieczenia umowy** w kwocie 34.510,00 zł **dokonano w dniach: 20 października** (26.110,00 zł – należność główna, odsetki – 14,16 zł) **oraz 10 listopada 2017 roku** (8.400,00 zł – należność główna, odsetki 5,29 zł).

W świetle postanowień art. 151 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.), zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane.

- 7.908,97 zł – stanowiąca 30% wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, przeznaczonego na zabezpieczenie roszczeń z tytułu gwarancji jakości przedmiotu umowy nr RFB.99.2016 z dnia 20 października 2016 roku. Odbioru końcowego robót dokonano w dniu 16 grudnia 2016 roku. Ww. kwota zabezpieczenia podlega zwrotowi po upływie okresu gwarancji jakości wynoszącej 120 miesięcy, licząc od dnia następnego po dokonaniu bezusterkowego odbioru końcowego przedmiotu umowy, tj. do dnia 16 grudnia 2026 roku. Zwrotu 70% wartości należytego zabezpieczenia umowy w kwocie 18.454,28 zł wraz z należnymi odsetkami w kwocie 10,60 zł dokonano w dniu 11 stycznia 2017 roku.

Na saldo należności konta 240 w kwocie 665,71 zł składały się rozliczenia podatku Vat pomiędzy Urzędem Gminy Widawa, a GOPS w Widawie w kwocie 662,20 zł oraz zaokrąglenia wynikające z rozliczeń deklaracji VAT-7 w kwocie 3,51 zł – kwoty przekazano na rachunek organu w dniu 29 grudnia 2017 roku (wb nr 027/2017).

Pozostałe należności

W bilansie Urzędu Gminy Widawa sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku ujęto należności pozostałe w kwocie 197.498,09 zł. Na powyższą kwotę złożyły się salda strony Wn następujących kont:

- 221 - należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 4.350.861,31 zł (**zaległości pomniejszone o nadpłaty**) dotyczące zaległości w podatkach oraz innych opłatach pomniejszone o odpisy aktualizujące należności w kwocie 4.238.593,57 zł, wynikające z salda Ma konta 290,

234 - należności z tytułu pożyczek udzielonych pracownikom z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych kwocie 84.564,64 zł,

240 - należności z tytułu rozliczeń podatku Vat oraz zaokrągleń wynikających z rozliczeń deklaracji VAT-7 (opisano powyżej).

Ustalenia kontroli:

W wyniku kontroli ewidencji księgowej oraz bilansu Urzędu Gminy Widawa stwierdzono, że przedłożone kontrolującym zestawienie obrotów i sald za 2017 rok wskazywało jedynie na saldo Wn (należności) kont: 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych, 225 – Rozrachunki z budżetami, 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami oraz saldo Ma (zobowiązania) konta 240 – Pozostałe rozrachunki. Natomiast w bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano zarówno saldo Wn oraz saldo Ma (zobowiązań jednostki z tytułu nadpłat) kont rozrachunkowych. Powyższe stanowiło naruszenie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z opisem do kont 221, 225, 234 i 240 zawartych w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia, konta rozrachunkowe mogą wykazywać salda strony Wn i strony Ma. Ww. rozporządzenie zostało z dniem 1 stycznia 2018 roku uchylone i zastąpione przez rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1911). W rozporządzeniu z dnia 13 września 2017 roku zawarto analogiczne regulacje jak w uchylonym rozporządzeniu.

Do oddzielnego wykazywania sald zobowiązywał także pośrednio art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów, i zwianych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie należy kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

Unormowania dotyczące gospodarki kasowej obowiązujące w okresie objętym niniejszą kontrolą zawarte były w instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy Widawa wprowadzonej do stosowania zarządzeniem nr 8/2016 z dnia 29 stycznia 2016 roku.

Obowiązki kasjera w kontrolowanej jednostce pełni Małgorzata Bączyk – inspektor ds. obsługi kasy, księgowości w Referacie Finansowo - Budżetowym - zgodnie z zakresem

obowiązków i odpowiedzialności z dnia 1 lipca 2008 roku. (...)³. Inspektora ds. obsługi kasowej podczas nieobecności spowodowanej chorobą lub urlopem wycieczkowym zastępuje Agnieszka Smolarek - podinspektor ds. finansowych placówek oświatowych.

Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w instrukcji kasowej, w kasie może znajdować się gotówka pochodząca z następujących źródeł:

- niezbędny zapas gotówki na bieżące wydatki,
- gotówka podjęta z rachunku bankowego na pokrycie określonych rodzajowo wydatków,
- gotówka pochodząca z bieżących wpływów do kasy jednostki,
- gotówka przechowywana jako depozyt od osób fizycznych i prawnych.

W kasie Urzędu Gminy Widawa nie ma pogotowia kasowego, środki pieniężne na wydatki są każdorazowo podejmowane z banku.

Zgodnie z § 16 instrukcji raporty kasowe sporządza się i zamyka codziennie.

Okresowa kontrola (inventaryzacja) kasy przeprowadzana była na koniec każdego roku kalendarzowego.

Kontrolę kasy kontrolujące przeprowadzili w dniu 21 marca 2019 roku. Stan kasy był zgodny ze stanem wynikającym z raportów kasowych. *Protokół z kontroli kasy stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli.*

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych dokonywanych w okresie objętym kontrolą sprawdzono w oparciu o raporty kasowe:

- 1) wydatków budżetowych Urzędu Gminy Widawa - raporty kasowe nr: RK 011/2017 - C z dnia 13 kwietnia 2017 roku, RK 013/2017 - C z dnia 12 maja 2017 roku, RK 018/2017 - C z dnia 22 czerwca 2017 roku i RK 019/2017 - C z dnia 30 czerwca 2017 roku.
- 2) dochodów budżetowych Urzędu Gminy Widawa - raporty kasowe nr: RK 064/2017 - P z dnia 6 kwietnia 2017 roku, RK 063/2017 - P z dnia 3 kwietnia 2017 roku, RK nr 061/2017 - P z dnia 30 marca 2017 roku i RK 062/2017 - C z dnia 31 marca 2017 roku.

Ustalenia kontroli

Raporty kasowe prowadzone są komputerowo w oparciu o system finansowo-księgowy FoKa (wersja: 1.07.), z firmy Sputnik Software sp. z oo. z siedzibą w Poznaniu, zawierający m.in. moduł kasa.

Dowodem pobrania przez kasjerkę gotówki z banku był czek. Sumy wynikające z czeków wprowadzane były do raportów kasowych po stronie przychodu w dniu ich pobrania.

Udokumentowanie wydatków stanowiły dowody źródłowe takie jak: rachunki za prace wykonane na podstawie umowy zlecenia, faktury za zakupione materiały lub usługi, inkaso sołtysów, listy wypłat diet radnym Rady Gminy, polecenia wyjazdu służbowego,

---

³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zwrot kosztów przejazdu ucznia niepełnosprawnego itp. Dokumenty zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno – rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy. Kasjerka na każdym dokumencie zamieszczała nr raportu kasowego oraz pozycję raportu kasowego, pod którą figurował wydatek. Sprawdzone raporty kasowe wydatków budżetowych sporządzane były za okresy jednodniowe i wykazywały salda zerowe.

Na podstawie objętych kontrolą raportów dochodów budżetowych, ustalono, że udokumentowaniem przychodu gotówki do kasy były dowody wpłaty Kasa przyjmie. W raportach dochodów budżetowych ujmowane były wpłaty z tytułu opłaty skarbowej, czynszów najmu lub dzierżawy oraz podatków od osób fizycznych. Udokumentowaniem rozchodu gotówki był bankowy dowód wpłaty. Gotówka do Banku odprowadzana była codziennie. Raporty kasowe dochodów budżetowych sporządzane były za okresy jednodniowe.

Raporty zatwierdzała ówczesna Skarbnik Gminy - Dorota Słowińska.

Kasa Urzędu Gminy nie prowadzi obsługi innych jednostek organizacyjnych Gminy Widawa.

Prawidłowość udzielania zaliczek

Na podstawie ewidencji księgowej na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” ustalono, że w roku 2017 nie udzielano zaliczek.

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2018 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	34.612.222,89	34.109340,60
Dochody bieżące	31.572.156,30	31.725.632,70
Dochody majątkowe	3.040.066,59	2.383.707,90
PRZYCHODY	5.276.415,66	5.696.722,94
z tego:		
Kredyty i pożyczki	2.778.134,46	2.484.744,74
Nadwyżka z lat poprzednich	0,00	0,00
Wolne środki	2.498.281,20	3.211.978,20

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
-------------------------	------------------------------	-----------------------

WYDATKI OGÓŁEM	39.303.638,65	36.289.603,23
z tego:		
Wydatki majątkowe	9.396.872,96	8.250.390,15
Wydatki bieżące	29.906.765,59	28.039.213,08
ROZCHODY	585.000,00	585.000,00
w tym: spłata kredytów i pożyczek	585.000,00	585.000,00

Wieloletnia prognoza finansowa

Uchwałą nr III/15/18 z dnia 10 grudnia 2018 roku Rada Gminy Widawa uchwaliła wieloletnią prognozę finansową gminy na lata 2019 – 2029. WPF zmieniono uchwałą Rady Gminy nr VIII/37/19 z dnia 7 lutego 2019 roku.

Analizie poddano dane zawarte w uchwale nr III/15/18 z dnia 10 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Widawa na lata 2019–2029 z uwzględnieniem zmiany do WPF, wprowadzonej uchwałą nr VIII/37/19 z dnia 7 lutego 2019 roku. W szczególności zweryfikowano dane mające wpływ na spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w 2019 roku.

Dochody bieżące

W objaśnieniach do WPF wskazano, że dochody bieżące zostały skalkulowane w oparciu o przedłożone do zatwierdzenia przez Radę Gminy stawki: podatkowe, z opłaty targowej opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki czynszowe dochodów za wynajmowane i dzierżawione lokale i mienie komunalne, planowane urealnienie stawek za wodę i ścieki oraz założenia i aktualizacje przekazane przez Ministerstwo Finansów w zakresie: wysokości subwencji ogólnej, tj. oświatowej i wyrównawczej (w roku 2019 roku gmina nie otrzymała subwencji równoważącej) oraz planowanej kwoty udziałów gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych (wzrost udziałów w podatku PIT). Ponadto w budżecie gminy uwzględnione zostały dotacje celowe na finansowanie zadań zleconych w zakresie administracji rządowej, w tym na realizację świadczeń wychowawczych, jak również dotacje celowe na zadania własne i powierzone do realizacji na podstawie porozumień.

Dochody bieżące w latach	Uchwała nr III/15/18 z dnia 10.12.2018	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)	Uchwała nr VIII/37/19 z dnia 07.02.2019	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)
	Kwota w zł		Kwota w zł	
Wykonanie 2016	28 358 478,27	-	28 358 478,27	-
Wykonanie 2017	30 855 272,48	-	30 855 272,48	-
Plan III kw. 2018	31 087 759,05	-	31 087 759,05	-
Wykonanie 2018 NDS	31 725 632,70	-	31 725 632,70	-
WPF 2019	30 506 863,95	-3,84%	30 573 227,95	-3,63%
WPF 2020	31 782 742,00	1,04%	31 782 742,00	1,04%
WPF 2021	32 099 095,00	1,01%	32 099 095,00	1,01%
WPF 2022	32 420 797,00	1,01%	32 420 797,00	1,01%

Analiza danych przedstawionych powyżej wykazała, że w latach 2020-2022 jednostka planowała wzrost dochodów bieżących o ponad 1% w stosunku do roku wcześniejszego.

Jedynie w 2019 roku zaplanowano spadek dochodów bieżących od wartości dochodów wykonanych w 2018 roku o 3,84%.

Jak wynika z powyższej tabeli, prognoza finansowa po zmianach zakłada na rok 2019 spadek dochodów bieżących w stosunku do dochodów wykonanych w roku o 3,63%, w 2020 roku wzrost o 1,04% a w latach 2021 - 2022 wzrost oszacowano na poziomie 1,01%.

Dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku

Zgodnie z treścią art. 235 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkownictwa wieczystego w prawo własności.

Dochody majątkowe	Uchwała nr III/15/18 z dnia 10.12.2018	w tym:		Uchwała nr VIII/37/19 z dnia 07.02.2019	w tym:	
		ze sprzedaży majątku	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje		w tym ze sprzedaży majątku	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
2019 rok – plan	1 565 359,00	72 000,00	1 493 359,00	1 565 359,00	72 000,00	1 493 359,00
2020 rok – prognoza	32 000,00	32 000,00	0,00	32 000,00	32 000,00	0,00
2021 rok – prognoza	32 000,00	32 000,00	0,00	32 000,00	32 000,00	0,00
2022 rok – prognoza	32 000,00	32 000,00	0,00	32 000,00	32 000,00	0,00

Z powyższych danych wynika, że na rok 2019 zaplanowano wpływy do budżetu z tytułu sprzedaży majątku w wysokości 1.565.359,00 zł. W kolejnych latach prognozowano spadek dochodów majątkowych do wysokości dochodów ze sprzedaży majątku (nie planowano dochodów z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje).

Kwota dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje wynikała z nw. umów:

- umowa o przyznaniu pomocy nr 00009-65150-UM0500095/17 zawarta w dniu 28 lipca 2017 roku z Samorządem Województwa Łódzkiego na realizację zadania pn. „Budowa i przebudowa sieci wodociągowej w miejscowościach Goryń, Chrzastawa, Ruda, Raczynów i Kocina wraz z budową hydroforni, stacji uzdatniania wody w m. Goryń oraz budową kanalizacji sanitarnej w m. Widawa” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Na podstawie umowy przyznano Gminie pomoc w kwocie 1.802.809,00 zł, tj. 63,63% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji. Pomoc zgodnie z umową będzie przekazana w dwóch transzach: I transza w kwocie 410.008,00 zł (wypłata po zakończeniu realizacji I etapu operacji w terminie 1 – 30 września 2018 roku), II transza w kwocie 1.392.801,00 zł (wypłata po zakończeniu realizacji II etapu operacji w terminie 1 – 30 czerwca 2019 roku). Aneks nr 1 do umowy z dnia 14 marca 2018 roku określono, że pomoc w kwocie 1.802.809,00 zł przekazana zostanie w dwóch transzach: I transza w kwocie 380.802,00 zł (wypłata po zakończeniu realizacji I etapu operacji w terminie 1 – 28 lutego 2019 roku) i II transza w kwocie 1.422.007,00 zł (wypłata po zakończeniu realizacji II etapu operacji w terminie 1 – 30 czerwca 2019 roku).

Z wniosku o płatność, złożonego w Urzędzie Marszałkowskim w dniu 27 lutego 2019 roku wynikała kwota 342.285,00 zł. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych płatność nie została zrealizowana.

Kontrolujące wskazują, że nie zaktualizowano planu dochodów majątkowych na rok 2019 zgodnie z zawartym aneksem nr 1 z dnia 14 marca 2018 roku. Z przedłożonych dokumentów wynika, że wysokość dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje przyjęta do WPF powinna stanowić kwotę 1.522.565,00 zł.

- umowa o przyznaniu pomocy nr 00267-6935-UM0510547/17 zawarta w dniu 23 lutego 2018 roku z Województwem Łódzkim na realizację zadania pn. „Przebudowa istniejącego boiska w zakresie niwelacji istniejącej trybuny ziemnej, podbudowy z kostki betonowej i montaż prefabrykowanych trybun w konstrukcji stalowej” w ramach inicjatywy LEADER. Na podstawie umowy przyznano Gminie pomoc w kwocie 100.558,00 zł, tj. 63,63% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji. Według wyjaśnienia Skarbnika Gminy w I kwartale 2019 roku zostanie wszczęte postępowanie przetargowe mające na celu wyłonienie wykonawcy przedmiotowego zadania inwestycyjnego.

W uzasadnieniu do WPF wskazano, że podstawą planowania kwot w zakresie dochodów ze sprzedaży majątku były szacunki dotyczące potencjalnych nabywców wynikające z aktualizacji dokumentacji i stanu prawnego przygotowanych do sprzedaży działek budowlanych, gruntów i lokali mieszkalnych oraz możliwości ich zbycia na lokalnym rynku nieruchomości. Według oceny szacowanego wykonania tych dochodów w 2018 roku ustalony poziom dochodów na 2019 rok jest zbliżony z pozycją przewidywanego wykonania w 2018 roku (według sprawozdania Rb-NDS za 2018 rok wykonane dochody ze sprzedaży majątku stanowiły kwotę 62.252,00 zł).

Na zaplanowaną w 2019 roku kwotę dochodów ze sprzedaży mienia komunalnego składa się: 15 lokali mieszkalnych w miejscowości Chociw (gmina nie posiada aktualnych wycen nieruchomości), lokalu mieszkalnego nr 1 w miejscowości Zawady (operat szacunkowy na kwotę 51.000,00 zł; przewidywana bonifikata w wysokości 60%), działki nr 26/1 obręb Sarnów (operat szacunkowy na kwotę 27.800,00 zł) oraz dwie działki o numerach ewidencyjnych: 183 (obwód Goryń) i 611 (obwód Rogóźno), na które nie zostały sporządzone operaty szacunkowe.

*Informacja o nieruchomościach planowanych do sprzedaży w 2019 roku sporządzona przez Zastępcę Kierownika Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych Dorotę Kaczmarek stanowi **załącznik nr 9 do protokołu kontroli.***

Skarbnik Gminy Widawa wyjaśniła, że wartość mienia przeznaczanego do zbycia w 2019 roku ustalono na podstawie oszacowania wartości rynkowej oraz posiadanych już wycen nieruchomości. Ponadto plan sprzedaży uwzględnia nieruchomości będące przedmiotem zainteresowania ze strony mieszkańców gminy. Oświadczono również, że w przypadku lokali mieszkalnych odbyły się już pierwsze spotkania z potencjalnymi nabywcami.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w latach	Uchwała nr III/15/18 z 10.12.2018	Wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego roku (%)	Uchwała nr VIII/37/19 z 07.02.2019	Wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego roku (%)
Wykonanie 2018 NDS	28 039 213,08	-	28 039 213,08	-
WPF 2019	27 945 520,88	-0,34%	28 047 420,45	0,03%
WPF 2020	29 064 954,00	3,85%	29 064 954,00	3,50%
WPF 2021	29 581 307,00	1,75%	29 581 307,00	1,75%
WPF 2022	29 968 009,00	1,29%	29 968 009,00	1,29%

W objaśnieniach do WPF wskazano, że wydatki bieżące zaplanowano w oparciu o: analizę przewidywanego wykonania wydatków za rok 2018 i kształtowania się wydatków w latach wcześniejszych, informację o przewidywanych wskaźnikach wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych i kształtowane stawki WIBOR (ich poziom ma wpływa na spłaty odsetek od kredytów), informacje o kształtowanych dotacjach i ich zmianach w zakresie wydatków na zadania zlecone gminie w zakresie administracji rządowej, zachowanie zasady zrównoważenia wydatków na prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi z dochodami uzyskanymi z opłat na ten cel, informacji o liczbie dzieci z terenu Gminy Widawa uczęszczających do innych jednostek publicznych i niepublicznych dla oszacowania kwot dotacji oraz ocenę realizacji zadań gminy przez inne jednostki i organizacje oraz ich potrzeby w kontekście poziomu przyznanej dotacji.

Jak wynika z powyższej tabeli, prognoza finansowa po zmianach zakłada w badanym okresie systematyczny wzrost wydatków bieżących: w 2019 roku o 0,03% w stosunku do dochodów wykonanych w 2017 roku, w roku 2020 o 3,5% w stosunku do roku 2019, w 2021 – o 1,75% w porównaniu do roku ubiegłego i w 2022 – o 1,29% w porównaniu o roku 2021.

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że wzrostowa tendencja wydatków bieżących wynika przede wszystkim z przyjętej prognozy wzrostu cen towarów i usług o średnio 2% rocznie (przewidywana wartość inflacji).

Przychody budżetu

Według pierwotnej WPF, w 2019 roku zaplanowano przychody w łącznej wysokości 713.697,00 zł. Na kwotę tę składały się wolne środki w kwocie 713.697,00 zł, w tym na pokrycie deficytu budżetu 0,00 zł (nie planowano deficytu – dochody ogółem zaplanowano w wysokości planowanych wydatków ogółem). Na kolejne lata nie prognozowano przychodów.

W zmianie WPF z dnia 7 lutego 2019 roku, zaplanowano na rok 2019 przychody w łącznej wysokości 1.151.132,57 zł. Na kwotę tę składały się wolne środki w kwocie 1.151.132,57 zł (w tym na pokrycie deficytu 437.435,57 zł – zaplanowano deficyt w kwocie 437.435,57 zł). Na kolejne lata nie prognozowano przychodów.

Rozchody budżetu

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Gmina Widawa była stroną pięciu umów kredytowych (spłata do 2027 roku) oraz jednej umowy o pożyczkę (spłata w 2029 roku).

Uchwała nr III/15/18 z dnia 10 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia WPF na lata 2019-2029 i Uchwała nr VIII/37/19 z dnia 7 lutego 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia WPF na lata 2019-2029

Lata	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek poz. 5.1 WPF	Splaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych poz. 14.1 WPF	Różnica	Splaty rat kapitałowych wynikające z zawartych umów	Różnica
	I	II	I-II	III	II-III
2019	713 697,00	713 697,00	0,00	713 697,00	0,00
2020	749 788,00	749 788,00	0,00	749 788,00	0,00
2021	849 788,00	849 788,00	0,00	849 788,00	0,00
2022	984 788,00	984 788,00	0,00	984 788,00	0,00
2023	1 621 603,29	1 621 603,29	0,00	1 621 603,29	0,00

2024	414 791,00	414 791,00	0,00	414 788,00	3,00
2025	564 792,00	564 792,00	0,00	564 788,00	4,00
2026	564 792,00	564 792,00	0,00	564 788,00	4,00
2027	330 232,28	330 232,28	0,00	330 228,28	4,00
2028	114 792,00	114 792,00	0,00	114 788,00	4,00
2029	114 792,00	114 792,00	0,00	114 811,00	-19,00
Razem	7 023 855,57	7 023 855,57	0,00	7 023 855,57	0,00

W w/w uchwałach w sprawie WPF stwierdzono niezgodność planowanych do spłaty zobowiązań finansowych z kwotami spłat wynikającymi z umów o kredyt i pożyczkę. Różnice pomiędzy spłatą rat kapitałowych wynikającą wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych wykazaną w WPF a faktycznymi ratami ustalonymi w umowach kredytowych i pożyczkowych przedstawiono w tabeli powyżej.

Wykazane w kolumnie 14.1 analizowanej WPF spłaty rat kapitałowych wynikające z tytułu zaciągniętych już zobowiązań, różnią się w okresie 2024 - 2029 z wynikającymi z przedłożonych kontrolującym harmonogramami spłat. Różnica dotyczy wysokości rat kapitałowych pożyczki zaciągniętej w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – umowa nr 252/2016/Wn05/OA-ew-ku/P z dnia 21 grudnia 2016 roku. Zgodnie z obowiązującym harmonogramem spłat, w latach 2024 - 2028 przypadają do spłaty po cztery raty pożyczki w roku (po 28.697,00 zł każda, łącznie 114.788,00 zł/rok) a roku 2029 kwota 114.811,00 zł (trzy raty w kwocie 28.697,00 zł każda oraz czwarta – ostatnia - rata w kwocie 28.720,00 zł). W Wieloletniej Prognozie Finansowej przyjęto następujące wartości: w 2024 roku – 114.791,00 zł (o 3 zł więcej), w latach 2025 – 2028 – 114.792,00 zł rocznie (o 4 zł rocznie więcej) a w roku 2029 – 114.792,00 zł (o 19 zł mniej).

Należy wskazać, że kwoty rozchodów powinny być ujmowane w WPF zgodnie z zawartymi umowami i wynikającymi z nich harmonogramami spłat. Prognozowanie rozchodów niezgodnie z zawartymi umowami pozbawia prognozę przymiotu realistyczności, mającego oparcie w art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

2 PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART.254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPNI 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

W oparciu o ewidencję wydatków prowadzoną według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz plan finansowy jednostki, sprawdzono przestrzeganie przez Wójta Gminy Widawa zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Kontrolę przeprowadzono odnośnie wydatków dokonanych w 2017 roku w następujących podziałkach klasyfikacyjnych – dział 750, rozdział 75023 § 4210 i § 4300; dział 750, rozdział 75095 § 4210; dział 900 rozdział 90002 § 4300, rozdział 90004 § 4210 i §6060, rozdział 90095 § 4300. Nieprawidłowości w powyższych podziałkach klasyfikacyjnych nie stwierdzono.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2017 - 2018

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Ewidencja podatków i opłat jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu. Ewidencja syntetyczna i analityczna w kontrolowanej jednostce prowadzona jest techniką komputerową.

Do szczegółowej ewidencji rozrachunków z podatnikami z tytułu zobowiązania pieniężnego kontrolowana jednostka prowadzi konta podatników, na których ewidencjonowane są przez urząd przypisy, wpłaty, zobowiązania bieżące, zaległości i odpisy.

Ewidencja podatków prowadzona techniką komputerową spełniała wymogi zawarte w § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375).

W kontrolowanej jednostce prowadzone jest konto 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych. Ewidencja szczegółowa do konta prowadzona jest wg podziałek klasyfikacji budżetowej, a w zakresie podatków analitykę stanowią konta indywidualne podatników.

Nie ustalono instrukcji w sprawie zasad ewidencji oraz poboru podatków i opłat lokalnych, czym naruszono unormowania zawarte w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat

Sprawami związanymi z wymiarem, poborem i ewidencją podatków i opłat lokalnych w kontrolowanej jednostce zajmowały się niżej wymienione osoby:

Aneta Sobieraj – Kierownik Podatków, Opłat i Windykacji,

Donata Krawczyk – inspektor ds. księgowości podatkowej,

Katarzyna Pokorska – podinspektor ds. wymiaru podatków.

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2017- 2018 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
-----	------------------	----------------	---------------------	-------------------------------	--

1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		33.224.987,50	33.344.692,48	100,36	
1.	Podatek od nieruchomości	1.863.200,00	1.787.666,89	0,96	5,36
2.	Podatek rolny	530.761,24	526.279,24	0,99	1,57
3.	Podatek leśny	132.800,00	133.121,88	100	0,39
4.	Podatek od środków transportowych	247.900,00	234.306,00	0,94	0,70
5.	Oplata targowa	130.000,00	130.333,50	100	0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Widawie.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych 2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		34.612.222,89	34.109.340,60	98,55	
1.	Podatek od nieruchomości	2.044.526,00	1.877.820,91	91,85	5,51
2.	Podatek rolny	524.892,00	523.037,66	99,65	1,53
3.	Podatek leśny	132.841,00	134.523,25	101,27	0,39
4.	Podatek od środków transportowych	227.268,00	218.203,80	96,01	0,64,
5.	Oplata targowa	130.000,00	126.470,50	97,29	0,37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Widawie.

Stawki podatku od nieruchomości obowiązujące w Gminie Widawa w latach 2017 – 2018 zostały określone uchwałami Rady Gminy Widawa nr: XXXII/201/16 z dnia 24 listopada 2016 roku oraz L/303/17 z dnia 17 listopada 2017 roku. Stawki wynikające z ww. uchwał były takie same zarówno dla 2017 roku jak dla 2018 roku.

Uchwałą nr X/62/03 Rady Gminy w Widawie z dnia 27 listopada 2003 roku zwolniono z podatku od nieruchomości:

- budynki i grunt związane z prowadzeniem działalności bieżącej innej niż gospodarcza, służące do celów ochrony przeciwpożarowej,
- budowle rurociągi służące do wydobywania i przesyłania wody oraz odprowadzania ścieków.

Uchwałą nr XVII/111/15 z dnia 26 listopada 2015 roku Rada Gminy Widawa określiła wzory formularzy informacji i deklaracji na podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny.

Uchwałą nr VI/27/15 z dnia 27 lutego 2015 roku Rada Gminy Widawa zarządziła pobór podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz wyznaczenia terminu płatności dla inkasentów podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości.

Porównanie stawek podatku od nieruchomości uchwalonych przez Radę Gminy w Widawie z górnymi stawkami podatku obwieszczonymi przez Ministra Finansów obrazuje poniższe zestawienie:

Przedmiot opodatkowania	2017 rok		2018 rok	
	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Miejską	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Miejską
Od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – od 1 m ² powierzchni	0,89	0,76	0,91	0,76
Od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi jezior i zbiorników sztucznych – od 1 ha powierzchni	4,54	4,54	4,63	4,54
Od gruntów pozostałych, w tym: zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni	0,47	0,32	0,48	0,32
Od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	2,98	2,98	3,04	2,98
Od budynków mieszkalnych lub ich części – od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,75	0,69	0,77	0,69
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – od 1 m ² powierzchni użytkowej	22,66	19,44	23,10	19,44
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – od 1 m ² powierzchni użytkowej	10,59	10,59	10,80	10,59
Od budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń – od 1 m ² powierzchni użytkowej	4,61	4,61	4,70	4,61

Od pozostałych budynków lub ich części, w tym: - zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni użytkowej;	7,62	4,45	7,77	4,45
- od letniskowych		7,07		7,07
Od budowli: - 2% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych,	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2017 roku wyniosły 947.657,52 zł i stanowiły 2,84% wykonanych dochodów budżetowych za ten rok (33.344.692,48 zł), a w 2018 roku wyniosły 995.751,48 zł i stanowiły 2,92% wykonanych dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2018 roku (34.109.340,60 zł).

Jako próbę do kontroli przyjęto 11 podatników, dla których wymiar podatku łącznie w roku 2017 wyniósł 904.350,00 zł, natomiast w 2018 roku 930.605,14 zł.

*Zestawienie podatników objętych kontrolą w latach 2017-2018, zawierające dane o nazwie podatnika, dacie złożenia deklaracji podatkowych, wysokości zadeklarowanego podatku na 2017 i 2018 rok stanowi **załącznik nr 10 do protokołu kontroli**.*

Sprawdzono poprawność zadeklarowanego podatku, prawidłowość stosowanych stawek podatkowych oraz poprawność wyliczenia podatku. Na podstawie danych zawartych w ewidencji księgowej zweryfikowano terminowość wpłat należnego podatku i pobierania odsetek w przypadku uiszczania poszczególnych rat podatku po terminie. Ponadto metodą porównania danych zawartych w składanych deklaracjach przez podatników określonych w próbie kontroli, za lata 2017 – 2018 dokonano sprawdzenia, czy zawarte w nich zmiany dotyczące przedmiotów opodatkowania, czy też stawek podatkowych poparte były zmianą stanu faktycznego bądź prawnego i czy ewentualne zmiany weryfikowane były przez organ podatkowy.

Ustalenia kontroli:

Do naliczenia podatku zastosowano stawki podatku uchwalone przez Radę Gminy Widawa. Błędów rachunkowych nie stwierdzono.

W wyniku analizy kart kontowych podatników i dowodów wpłat stwierdzono, że w przypadku opóźnień w zapłacie pobierano odsetki za zwłokę, jeżeli ich wysokość przekraczała trzykrotność wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez „Pocztę Polską” za polecenie przesyłki poleconej.

Kontrolowana jednostka dysponowała danymi z ewidencji gruntów i budynków, tym samym miała możliwość dokonywania kontroli uwzględniania w deklaracjach podatkowych zmian wynikających z tej ewidencji.

W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości stwierdzono:

(...)⁴

Mając na względzie powyższe, w ocenie kontrolujących wystąpiły poważne wątpliwości w kwestii rzetelności danych wykazanych w przedmiocie opodatkowania podatkiem od nieruchomości ww. podatnika. Szczególną uwagę zwrócono na rozbieżności pomiędzy oświadczeniem podatnika w kwestii przedmiotu opodatkowania, a stanem faktycznym, tj. zadeklarowanymi powierzchniami gruntów i budynków związanych z działalnością gospodarczą oraz powierzchniami pozostałych gruntów i budynków, jak również przedłożoną deklaracją na podatek rolny na rok 2018. Należy podkreślić, iż organ podatkowy w powyższym względzie nie przeprowadzał u podatnika żadnych kontroli podatkowych, ani nie wzywał do wyjaśniania jakichkolwiek wątpliwości, co do rzetelności danych przedłożonych w ww. deklaracjach podatkowych.

Mając na uwadze przepisy art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.) organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji, stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Natomiast, zgodnie z art. 274a § 2 powołanej ustawy, w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Podstawowe zasady przeprowadzania kontroli podatkowej uregulowane są przepisami Działu VI ww. ustawy. Zgodnie z art. 281 § 1 i § 2 tej ustawy organy podatkowe pierwszej instancji, z zastrzeżeniem § 3, przeprowadzają kontrolę podatkową u podatników, płatników, inkasentów oraz następców prawnych, zwanych dalej "kontrolowanymi". Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Ponadto organ podatkowy winien zwrócić uwagę na unormowania zawarte w art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, iż grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

---

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek od nieruchomości, podatek rolny od osób fizycznych

W okresie objętym kontrolą podatek rolny i podatek od nieruchomości opłacany był przez osoby fizyczne w formie łącznego zobowiązania pieniężnego.

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych w 2017 roku wyniosły 840.009,37 zł i stanowiły 2,52% wykonanych dochodów budżetowych za ten rok (33.344.692,48 zł), a w 2018 roku wyniosły 882.069,43 zł i stanowiły 2,59% wykonanych dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2018 roku (34.109.340,60 zł).

Wpływy z podatku rolnego od osób fizycznych w 2017 roku wyniosły 526.279,24 zł i stanowiły 1,57% wykonanych dochodów budżetowych za ten rok (33.344.692,48 zł), a w 2018 roku wyniosły 519.927,94 zł i stanowiły 1,52% wykonanych dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2018 roku (34.109.340,60 zł).

Jako próbę do kontroli przyjęto 6 podatników w 2017 roku i 2018 roku dla których wymiar podatku łącznie w roku 2017 wyniósł 7.765,00 zł, natomiast w 2018 roku 7.729,00 zł.

Zestawienie podatników objętych kontrolą w latach 2017-2018 zawierające: dane o numerze identyfikacyjnym podatnika, dacie wydania decyzji wymiarowej, informacje o wysokości podatku na 2017 i 2018 rok oraz prawidłowości opodatkowania stanowi załącznik nr 11 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli:

Decyzje ustalające wysokość podatku organ podatkowy przekazywał w terminach umożliwiających podatnikom zapłatę pierwszej raty podatku tj. do dnia 15 marca danego roku, zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Stawki podatku zastosowane w decyzjach ustalających wysokość podatku były zgodne ze stawkami wynikającymi z uchwał Rady Gminy Widawa, Rada Gminy nie obniżyła średniej ceny żyta;

Należny podatek rolny został naliczony prawidłowo – dla gruntów gospodarstw rolnych od 1 ha przeliczeniowego wynosił 2,6 q żyta, dla pozostałych gruntów od 1 ha wynosił równowartość 5 q żyta, co było zgodne z art. 6 ustawy o podatku rolnym.

Przeliczenia hektarów użytków rolnych na hektary przeliczeniowe dokonano prawidłowo.

Podatnicy objęci próbą nie przedłożyli organowi podatkowemu Informacji w sprawie podatku rolnego. Przepis art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym wyraźnie stanowi, że osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 10, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informacje o gruntach, sporządzone na formularzach według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku rolnego, lub o zaistnieniu zmian, o których mowa w ust. 4.

Zgodnie z art. 6a ust. 11 rada gminy określa, w drodze uchwały, wzory formularzy, o których mowa w ust. 5 i ust. 8 pkt 1. W formularzach będą zawarte dane dotyczące podmiotu i przedmiotu opodatkowania, niezbędne do wymiaru i poboru podatku rolnego. Z treści art. 6a ust. 6 powołanej wyżej ustawy wynika, że podatek rolny na rok podatkowy od osób fizycznych, z zastrzeżeniem ust. 10, ustala, w drodze decyzji, organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów.

W sytuacji, gdy organ podatkowy nie posiada Informacji o gruntach złożonej przez podatnika, przed wydaniem decyzji wymiarowej nie może dokonać

czynności sprawdzających, do których jest zobligowany przepisem art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa - ustalenia poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Organ podatkowy winien wezwać podatnika do złożenia Informacji na mocy art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2017 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	2	1.436,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	4	4.195,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

W powyższym zakresie skontrolowano ulgi przyznane w 2018 roku. Kontrolą objęto następujące decyzje:

- decyzją nr POW.3127.1.1.2018.AS z dnia 26 lutego 2018 roku umorzono zaległości podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości (I i II ratę za 2017 rok) w kwocie 146,00 zł, wydaną po rozpatrzeniu wniosku podatnika z dnia 7 stycznia 2018 roku (wpływ w dniu 10 stycznia 2018 roku). Decyzja wydana na wniosek podatnika umotywowany błędną decyzją w sprawie zmiany klasyfikacji gruntów. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, że ww. zaległość powstała w wyniku zmiany w dniu 10 kwietnia 2017 roku przez Starostwo Powiatowe w Łasku użytku rolnego „Br” na „B”, czyli działka rolna (...)⁵ została przekwalifikowana na działkę budowlaną, pomimo, że podatnik posiada

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

gospodarstwo rolne i działka jest przeznaczona pod zabudowę zagrodową. W dniu 31 lipca 2017 roku na wniosek podatnika została przywrócona poprzednia klasyfikacja gruntów rolnych (Br). Umożnienia dokonano ze względu na ważny interes podatnika. Do wniosku załączono oświadczenie o stanie majątkowym podatnika, zawiadomienia Starosty Łaskiego Wydział Geodezji i Kartografii z dnia 5 maja 2017 roku oraz z dnia 1 grudnia 2017 roku o zmianach w danych ewidencji gruntów i budynków,

- decyzją nr POW.3120.1.1.2018.AS z dnia 11 kwietnia 2018 roku umorzono zaległości podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości (I rata podatku za 2018 rok) w kwocie 3.773,00 zł, wydaną po rozpatrzeniu wniosku podatnika z dnia 20 marca 2018 roku (wpływ w dniu 20 marca 2018 roku). (...) ⁶. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, że Wójt Gminy Widawa po rozważeniu opisanych we wniosku okoliczności i przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego uznał, iż w przypadku podatnika w ostatnim czasie wystąpiły okoliczności, które można było uznać za „ważny interes podatnika”. (...) ⁷

- decyzją nr POW.3120.1.2.2018.AS z dnia 19 czerwca 2018 roku umorzono zaległości podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości (II rata podatku za 2018 rok), w kwocie 228,00 zł, wydaną po rozpatrzeniu wniosku podatnika z dnia 21 maja 2018 roku (wpływ w dniu 21 maja 2018 roku). (...) ⁸. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, że Wójt Gminy Widawa po rozważeniu opisanych we wniosku okoliczności i przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego uznał, iż w przypadku podatnika w ostatnim czasie wystąpiły okoliczności, które można było uznać za „ważny interes podatnika”. (...) ⁹.

4) Podatek rolny

Udzielone ulgi i zwolnienia w zakresie podatku rolnego (w szczególności ulga inwestycyjna i z tytułu nabycia gruntów)

2017 rok

---

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	-	-
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	1	214,25
Ulga żołnierska	-	-
Umorzenie zaległości, odsetek	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	1	18,00
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	-	-

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	-	-
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	3	5.004,37
Ulga żołnierska	-	-
Umorzenie zaległości, odsetek	1	218,00
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	-	-
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	-	-

Kontroli poddano 3 ulgi ustawowe z tytułu nabycia gruntów:

Ulga z tytułu nabycia gruntów

- decyzją znak: POW.3121.1.1.2017.KP z dnia 10 lutego 2017 roku zwolniono grunty o pow. 0,3100 ha fizycznych nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep A Nr 4683/2016 z dnia 5 października 2016 roku na okres od 1 listopada 2016 roku do 31 października 2021 roku. Wniosek podatnika z dnia 10 stycznia 2017 roku. Zwolnienie przysługuje od dnia 1 lutego 2017 roku do dnia 31 października 2021 roku i udzielono ulgi w podatku rolnym dotyczącej ww. gruntów poprzez obniżenie należnego podatku w następujący sposób:

- w okresie od dnia 1 listopada 2021 roku do dnia 31 października 2022 roku – o 75%;
- w okresie od dnia 1 listopada 2022 roku do dnia 31 października 2023 roku – o 50%;

- decyzją znak: POW.3121.1.1.2018.KP z dnia 17 stycznia 2018 roku zwolniono grunty o pow. 1,9300 ha fizycznych nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep A Nr 4753/2017 z dnia 30 października 2017 roku na okres od 1 listopada 2017 roku do 31 października 2022 roku. Wniosek podatnika z dnia 20 grudnia 2017 roku. Zwolnienie przysługuje od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 października 2022 roku i udzielono ulgi w podatku rolnym dotyczącej ww. gruntów poprzez obniżenie należnego podatku w następujący sposób:

- w okresie od dnia 1 listopada 2022 roku do dnia 31 października 2023 roku – o 75%;
- w okresie od dnia 1 listopada 2023 roku do dnia 31 października 2024 roku – o 50%;

- decyzją znak: POW.3121.1.4.2018.KP z dnia 25 września 2018 roku zwolniono grunty o pow. 1,5210 ha fizycznych nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego

gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep A Nr 3150/2018 z dnia 12 lipca 2018 roku na okres od 1 sierpnia 2018 roku do 31 lipca 2023 roku. Wniosek podatnika z dnia 3 września 2018 roku. Zwolnienie przysługuje od dnia 1 października 2018 roku do dnia 31 lipca 2023 roku i udzielono ulgi w podatku rolnym dotyczącej ww. gruntów poprzez obniżenie należnego podatku w następujący sposób:

- w okresie od dnia 1 sierpnia 2023 roku do dnia 31 lipca 2024 roku – o 75%,
- w okresie od dnia 1 sierpnia 2024 roku do dnia 31 lipca 2025 roku – o 50%.

Ustalenia kontroli:

Zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1892 ze zm.), okres zwolnienia o których mowa w ust. 1 pkt 4 (grunty zakupione na utworzenie nowego gospodarstwa lub powiększenie istniejącego gospodarstwa do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha) wynosi 5 lat licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa użytkowania wieczystego gruntów, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwałe zagospodarowanie w drodze umowy.

Zgodnie z art. 13d ust. 3, w zw. z art. 13d ust. 1 zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca po miesiącu w którym złożono wniosek.

Z przytoczonych przepisów wynika, że pięcioletni okres zwolnienia biegnie od pierwszego dnia miesiąca po miesiącu, w którym zawarto akt sprzedaży, ale ulgę stosuje się od pierwszego dnia miesiąca po miesiącu, w którym złożono wniosek. Oznacza to, że okres zastosowania ulgi może być krótszy niż 5 lat, jeżeli podatnik spóźnił się ze złożeniem wniosku.

Mając na względzie powyższe, na podstawie ww. decyzji udzielono zwolnienia z podatku rolnego na okres 5 lat na ww. warunkach.

Nieprawidłowości w powyższym względzie nie stwierdzono.

5) Podatek od środków transportowych

Stawki podatku od środków transportowych na lata 2017 – 2018 określono uchwałami:

- nr XXXII/202/16 Rady Gminy Widawa z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2017 rok oraz wprowadzenia zwolnień od tego podatku,
- nr L/304/17 Rady Gminy Widawa z dnia 17 listopada 2017 roku w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych na 2018 rok oraz wprowadzenia zwolnień od tego podatku.

Stawki wynikające z ww. uchwał były takie same zarówno dla roku 2017 jak i dla roku 2018.

Zwolnienia z przedmiotowego podatku wskazane w ww. uchwałach obejmowały:

- pojazdy wykorzystywane do realizacji zadań opieki społecznej z zakresu niepełnosprawności z wyjątkiem pojazdów wskazanych w art. 8 pkt 2, 4, 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych,

- pojazdy wykorzystywane do realizacji zadań w zakresie oświaty i wychowania z wyjątkiem pojazdów wskazanych w art. 8 pkt 2, 4, 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych.

Ewidencja podatku od środków transportowych prowadzona jest systemem komputerowym. Organ podatkowy weryfikował informacje zawarte w składanych przez podatników deklaracjach z danymi otrzymywanymi z Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Łasku, zawierającymi informacje na temat zarejestrowania, bądź wyrejestrowania pojazdów podlegających opodatkowaniu.

Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne

Wpływy z podatku od środków transportowych od osób fizycznych wyniosły w 2017 roku 179.378,00 zł i stanowiły 0,54% wykonanych dochodów budżetowych roku 2017, natomiast w 2018 roku wyniosły 165.184,80 zł i stanowiły 0,48% wykonanych dochodów budżetowych za ten okres.

Kontrolą objęto losowo wybranych 8 podatników podatku od środków transportowych od osób fizycznych, dla których przypis podatku łącznie wynosił w 2017 roku 16.497,00 zł, a na 2018 rok 17.422,00 zł.

*Zestawienie tabelaryczne zawierające podatników, przedmioty opodatkowania oraz stawki podatku stanowi **załącznik nr 12 do protokołu kontroli.***

Podatek od środków transportowych – osoby prawne

Wpływy z podatku od środków transportowych od osób prawnych w 2017 roku wyniosły 54.928,00 zł i stanowiły 0,16% wykonanych dochodów budżetowych roku 2017, natomiast w 2018 roku wyniosły 53.019,00 zł i stanowiły 0,16% wykonanych dochodów budżetowych za wskazany okres.

Kontrolą objęto 4 podatników, dla których przypis podatku na 2017 rok wynosił łącznie 47.248,00 zł, a na 2018 rok 46.632,00 zł.

*Zestawienie tabelaryczne zawierające podatników, przedmioty opodatkowania oraz stawki podatku stanowi **załącznik nr 13 do protokołu kontroli.***

Ustalenia kontroli

Sprawdzono poprawność zadeklarowanego podatku, prawidłowość stosowanych stawek podatkowych oraz poprawność wyliczenia podatku. Wszyscy podatnicy objęci próbą kontrolną złożyli deklaracje na 2017 i 2018 rok.

W badanej próbie stwierdzono zgodność stawek podatku wykazanych przez podatników w deklaracjach ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy w Widawie. W przypadku składania korekt deklaracji w trakcie roku właściwie określano moment powstania i wygaśnięcia obowiązku podatkowego.

W przypadku opóźnień w zapłacie pobierano odsetki za zwłokę.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W kontrolowanym okresie organ podatkowy nie udzielał ulg w zakresie podatku od środków transportowych.

6) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych`

Podatek od nieruchomości

Biorąc pod uwagę dane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Widawa sporządzonych za rok 2017 i 2018 wykazane zostały następujące kwoty zaległości w podatku od nieruchomości (§ 0310), zgodne z prowadzoną ewidencją analityczną podatników podatku od nieruchomości i sporządzonymi na tej podstawie wykazami zaległości:

Zaległości z tytułu podatku od nieruchomości	Stan na 31.12.2017 rok	Stan na 31.12.2018 rok
osoby prawne	1.051.210,40	1.129.835,40
osoby fizyczne	1.071.135,32	1.088.435,32

*Terminowość wpłat I i II raty poszczególnych podatków wraz z terminami wystawienia opomnień i tytułów wykonawczych stanowi **załącznik nr 14 do protokołu kontroli.***

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Zgodnie z przedłożonym wykazem zaległości na dzień 31 grudnia 2017 roku stwierdzono zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych na kontach 5 podatników w kwocie 1.051.210,40 zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku kwota zaległości wynosiła 1.129.835,40 zł i pozostawała na koncie 5 podatników.

Kontrolą objęto 3 podatników ujętych w przedłożonym kontrolującym wykazie zaległości na 31 grudnia 2018 roku tj. (...) ¹⁰ Zaległości podatkowe wskazanych podatników na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły odpowiednio: 949.371,16 zł (tj. 90,31% ogólnej kwoty zaległości z 2017 roku) oraz 1.041.739,80 zł, tj. 92,20% ogólnej kwoty zaległości z 2018 roku).

Ustalenia kontroli:

(...) ¹¹.

w podatku od nieruchomości od osób fizycznych

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S na dzień 31 grudnia 2017 roku stwierdzono zaległość z tego tytułu w kwocie 1.071.135,32 zł, na dzień 31 grudnia 2018 roku kwota zaległości wynosiła 1.088.435,32 zł.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Sprawdzono konta 8 podatników podatku od nieruchomości na kwotę łączną zaległości 999.802,86 zł (2017 rok) oraz na kwotę 1.028.480,00 zł (2018 rok).

*Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych objętych próbą stanowi **załącznik nr 15 do protokołu kontroli.***

Podatek rolny

Zgodnie z przedłożonym wykazem zaległości na dzień 31 grudnia 2017 roku stwierdzono zaległości w podatku rolnym od osób prawnych na koncie jednego podatnika w kwocie 740,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku kwota zaległości z ww. tytułu wynosiła 900,88 zł, również u jednego podatnika.

Zaległości w podatku rolnym od osób fizycznych na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowiły 26.910,20. Na dzień 31 grudnia 2018 kwota zaległości z ww. tytułu wynosiła 30.927,59 zł.

Ww. kwoty zaległości znalazły również odzwierciedlenie w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Kontrolą objęto 8 podatników ujętych w przedłożonym kontrolującym wykazie zaległości z tytułu podatku rolnego od osób fizycznych. Przedmiotowe zaległości na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły odpowiednio: 2.414,47 zł (tj. 8,97% ogólnej kwoty zaległości z 2017 roku) oraz 3.256,47 zł, tj. 10,53% ogólnej kwoty zaległości z 2018 roku).

W dwóch przypadkach wystąpiło zaniechanie czynności windykacyjnych, tj.:

(...)¹².

Zwraca się uwagę, że zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1483), wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych. Zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia w przypadkach, w których egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia, wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy: 1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, lub z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany; 2) nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany (§ 9).

Ponadto zaniechanie czynności windykacyjnych w stosunku do zaległości podatkowych skutkuje upływem terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych. Przepis art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, stanowi że zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin

---

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

płatności podatku. Organ podatkowy winien bieżąco analizować zobowiązania podatkowe poszczególnych podatników, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności powodujących przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określonych w art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa, aby nie dopuścić do przedawnienia należności podatkowych. Zgodnie z zapisem art. 59 § 1 powołanej ustawy zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części między innymi wskutek przedawnienia (pkt 9).

*Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych objętych próbą stanowi **załącznik nr 16 do protokołu kontroli.***

Podatek od środków transportowych

Biorąc pod uwagę dane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Wieruszów sporządzonych za 2017 i rok 2018 wykazane zostały następujące kwoty zaległości w podatku od środków transportowych (§ 0340):

Zaległości z tytułu podatku od środków transportowych	Stan na 31.12.2017 rok	Stan na 31.12.2018 rok
osoby prawne	19.820,00	19.820,00
osoby fizyczne	3.648,00	7.984,00

Ww. dane zgodne z analitycznym wykazem zaległości na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2018 roku.

W związku z niską kwotą zaległości z ww. tytułu, odstąpiono od kontroli.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

W kontrolowanej jednostce Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony.

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

2017 rok			2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
2.000,00	122.220,00	10.221,90	100.000,00	100.000,00	62.252,00

W 2018 roku kontrolowana jednostka dokonała sprzedaży 2 nieruchomości na łączną kwotę 62.252,00 zł. Próbą kontroli objęto sprzedaż następującej nieruchomości:

Sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie geodezyjnym Patoki, w miejscowości Patoki, gmina Widawa, oznaczonej numerami ewidencyjnymi działki: 522 o pow. 0,76 ha i 674 o pow. 1,84 ha, stanowiącej własność Gminy Widawa, KW nr SR1L/00059849/9.

Operat szacunkowy z określenia szacunkowej wartości ww. nieruchomości sporządził w dniach 28 maja 2018 roku rzeczoznawca majątkowy Dorota Maranda – nr uprawnień

6497. Oszacowana wartość przedmiotowej nieruchomości stanowiła łącznie 41.156,00 zł, tj. działka nr 522 - 12.084,00 zł, działka nr 674 - 29.072,00 zł.

Uchwałą nr LVII/348/18 z dnia 13 kwietnia 2018 roku Rada Gminy Widawa wyraziła zgodę na zbycie ww. nieruchomości.

Zarządzeniem nr 47/2018 z dnia 11 czerwca 2018 roku Wójt Gminy Widawa ogłosił wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Wykaz stanowił załącznik do ww. zarządzenia.

Nieruchomość nie jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotowy wykaz został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Widawa w okresie od dnia 11 czerwca 2018 roku do dnia 1 sierpnia 2018 roku. Informację o ww. wykazie podano również w ogłoszeniu zamieszczonym w tygodniku Dziennik Łódzki „Nasz Tygodnik” (emisja w dniu 15 czerwca 2018 roku), w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Widawa oraz na stronie internetowej: www.widawa.finn.pl.

Zarządzeniem nr 66/2018 z dnia 31 lipca 2018 roku Wójt Gminy ogłosił I przetarg ustny ograniczony na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości gruntowej. Przetarg skierowany do ograniczonej liczby osób, tj. osób które są podmiotami uprawnionymi do nabycia nieruchomości rolnej w rozumieniu przepisów art. 2a ust. 1 i 2 oraz art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 roku o kształtowaniu ustroju rolnego.

Cena wywoławcza ww. nieruchomości stanowiła 41.156,00 zł, zgodnie z wartością określoną w operacie szacunkowym.

Ogłoszenie o ww. przetargu zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Widawie, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.bip.widawa.pl, w prasie lokalnej - Dziennik Łódzki „Nasz Tygodnik” oraz na stronie internetowej na stronie internetowej: www.widawa.finn.pl.

Ustalono wadium w pieniądzu w wysokości 4.115,60 zł, tj. 10% ceny wywoławczej z terminem wpłaty do dnia 7 września 2018 roku. Wadium zalicza się na poczet ceny nabycia. Termin rozstrzygnięcia przetargu ustalono na dzień 14 września 2018 roku o godzinie 10.00 w siedzibie Urzędu Gminy Widawa. Pisemne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa w przetargu należało złożyć do dnia 10 września 2018 roku.

Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli chociaż jeden uczestnik zaoferuje co najmniej jedno postąpienie powyżej stawki wywoławczej. O wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu z tym, że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

Lista osób zakwalifikowanych do przetargu zostanie ogłoszona dnia 12 września 2018 roku.

Zarządzeniem nr 70/2018 z dnia 17 sierpnia 2018 roku Wójt Gminy powołał komisję przetargową do przeprowadzenia przetargu ustnego ograniczonego na zbycie przedmiotowej nieruchomości

Listę osób zakwalifikowanych do uczestnictwa w przedmiotowym przetargu ogłoszono poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Widawa w dniu 12 września 2018 roku. Do przetargu została złożona jedna oferta.

Uczestnik przetargu dokonał wpłaty wadium na kwotę 4.115,60 zł w dniu 7 września 2018 roku.

W dniu 14 września 2018 roku spisano protokół na okoliczność zbycia ww. nieruchomości. Cena wywoławcza stanowiła 41.156,00 zł. Sprzedaż ww. nieruchomości zwolniona jest od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług. Uczestnik przetargu zgłosił jedno postąpienie w kwocie 420,00 zł. Najwyższa cena osiągnięta w przetargu stanowiła 41.576,00 zł.

Zarządzeniem nr 79/2018 z dnia 14 września 2018 roku Wójt Gminy Widawa podał do publicznej wiadomości wyniki przetargu w przedmiocie zbycia ww. nieruchomości. Informacja o wyniku przetargu na sprzedaż ww. nieruchomości została zamieszczona na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Widawa w dniu 14 września 2018 roku oraz na stronie internetowej www.widawa.finn.pl.

Pismem znak: RIK.6840.2.2018.BP z dnia 18 września 2018 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 18 września 2018 roku) nabywca przedmiotowej nieruchomości został powiadomiony o terminie podpisania aktu notarialnego, tj. w dniu 27 września 2018 roku, o godzinie 10.00.

W dniu 21 września 2018 roku nabywca nieruchomości dokonał wpłaty pozostałej części kwoty, tj. 37.460,00 zł w związku z nabyciem nieruchomości.

W dniu 26 września 2018 roku Wójt Gminy Widawa zamieścił na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy informację o unieważnieniu przetargu ustnego ograniczonego (pismo znak: RIK.6840.2.2018.BP) przeprowadzonego w dniu 14 września 2018 roku. Powodem unieważnienia przetargu było dopuszczenie do przetargu osoby, która nie spełniała warunków ograniczenia przetargu.

Zgodnie z wyjaśnieniem Doroty Kaczmarek – Zastępcy Kierownika Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych w dniu 26 września 2019 roku Wójt Gminy Widawa unieważnił przeprowadzony w dniu 14 września 2018 roku pierwszy przetarg ustny ograniczony na sprzedaż nieruchomości składających się z działek nr ewidencyjny 522 i 674, położone w miejscowości Patoki, gmina Widawa. Powodem unieważnienia przetargu było dopuszczenie do przetargu osoby, która nie spełniała warunków ograniczenia przetargu. Komisja przetargowa dopuściła uczestnika do przetargu na podstawie dołączonego oświadczenia, że spełnia warunki określone w art. 6 i 7 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 roku o kształtowaniu ustroju rolnego (tekst jednolity, Dz. U. z 2018 roku, poz. 1405 ze zm.) w tym zamieszkuje na terenie gminy Widawa co najmniej 5 lat, co sprzeczne było z zaświadczeniem o zameldowaniu na pobyt stały, wobec czego przetarg został unieważniony.

Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi załącznik nr 17 do protokołu kontroli.

Zarządzeniem nr 94/2018 z dnia 25 października 2018 roku Wójt Gminy ponownie ogłosił I przetarg ustny ograniczony na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości gruntowej. Przetarg skierowany do ograniczonej liczby osób, tj. osób które są podmiotami uprawnionymi do nabycia nieruchomości rolnej w rozumieniu przepisów art. 2a ust. 1 i 2 oraz art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 roku o kształtowaniu ustroju rolnego.

Cena wywoławcza ww. nieruchomości stanowiła 41.156,00 zł, zgodnie z wartością określoną w operacie szacunkowym.

Ogłoszenie o ww. przetargu zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Widawie, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.bip.widawa.pl, w prasie lokalnej – Dziennik Łódzki „Nasz Tygodnik” oraz na stronie internetowej na stronie internetowej: www.widawa.finn.pl.

Ustalono wadium w pieniądzu w wysokości 4.115,60 zł, tj. 10% ceny wywoławczej z terminem wpłaty do dnia 27 listopada 2018 roku. Wadium zalicza się na poczet ceny nabycia. Termin rozstrzygnięcia przetargu ustalono na dzień 4 grudnia 2018 roku o godzinie 10.00 w siedzibie Urzędu Gminy Widawa. Pisemne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa w przetargu należało złożyć do dnia 28 listopada 2018 roku.

Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli chociaż jeden uczestnik zaoferuje co najmniej jedno postąpienie powyżej stawki wywoławczej. O wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu z tym, że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

Lista osób zakwalifikowanych do przetargu zostanie ogłoszona dnia 30 listopada 2018 roku.

Zarządzeniem nr 105/2018 z dnia 21 listopada 2018 roku Wójt Gminy powołał komisję przetargową do przeprowadzenia przetargu ustnego ograniczonego na zbycie przedmiotowej nieruchomości.

Listę osób zakwalifikowanych do uczestnictwa w przedmiotowym przetargu ogłoszono poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Widawa w dniu 30 listopada 2018 roku. Do przetargu została złożona jedna oferta, która spełniała warunki przetargu i tym samym została do przetargu zakwalifikowana.

Uczestnik przetargu dokonał wpłaty wadium na kwotę 4.115,60 zł w dniu 25 października 2018 roku.

W dniu 4 grudnia 2018 roku spisano protokół na okoliczność zbycia ww. nieruchomości. Cena wywoławcza stanowiła 41.156,00 zł. Sprzedaż ww. nieruchomości zwolniona jest od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług. Uczestnik przetargu zgłosił jedno postąpienie w kwocie 420,00 zł. Najwyższa cena osiągnięta w przetargu stanowiła 41.576,00 zł.

Zarządzeniem nr 108/2018 z dnia 4 grudnia 2018 roku Wójt Gminy Widawa podał do publicznej wiadomości wyniki przetargu w przedmiocie zbycia ww. nieruchomości. Informacja o wyniku przetargu na sprzedaż ww. nieruchomości została zamieszczona na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Widawa w dniu 4 grudnia 2018 roku oraz na stronie internetowej www.widawa.finn.pl.

Pismem znak: RIK.6840.2.2018.BP z dnia 7 grudnia 2018 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 7 grudnia 2018 roku) nabywca przedmiotowej nieruchomości został powiadomiony o terminie podpisania aktu notarialnego, tj. w dniu 18 grudnia 2018 roku, o godzinie 10.00.

Wpłaty pozostałej części kwoty, tj. 37.460,40 zł, w związku z nabyciem ww. nieruchomości, nabywca nieruchomości dokonał w dniu 17 grudnia 2018 roku.

W dniu 18 grudnia 2018 roku spisano w Kancelarii Notarialnej w Bełchatowie przed notariuszem Anną Marią Galimską akt notarialny Repertorium A Nr 8846/2018, którym przeniesiono prawo własności ww. nieruchomości.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

2017 rok			2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
2.000,00	2.000,00	1.873,05	2.000,00	2.000,00	1.873,00

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w kontrolowanej jednostce zarejestrowano 10 użytkowników wieczystych. W 2018 roku nie wystąpiły przypadki oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność kontrolowanej jednostki.

Kontroli poddano 5 nieruchomości stanowiących własność Gminy Widawa będących w użytkowaniu wieczystym. Kontrolą objęto prawidłowość uiszczania opłat rocznych z tytułu wieczystego użytkowania pod względem ich wysokości oraz terminowości.

Zestawienie użytkowników wieczystych objętych próbą stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli.

W ww. przypadkach stwierdzono brak aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego. Ostatnie wypowiedzenia przedmiotowej opłaty miały miejsce 8 listopada 2010 roku, aktualizacja od stycznia 2011 roku. **Zgodnie z art. 77 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.) wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Zaktualizowaną opłatę roczną ustala się, przy zastosowaniu dotychczasowej stawki procentowej, od wartości nieruchomości określonej na dzień aktualizacji opłaty. Jeżeli wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, aktualizacji nie dokonuje się. W przypadku nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na cele mieszkaniowe przepis stosuje się w okresie 5 lat, licząc od dnia zawarcia umowy o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste.**

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

2017 rok			2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
215.500,00	215.500,00	243.160,00	250.281,00	250.281,00	237.927,02

Według przedłożonego kontrolującym rejestru działek oddanych w dzierżawę oraz wykazu lokali użytkowych oddanych w najem, w kontrolowanym okresie obowiązywały 10 umów dzierżawy gruntów oraz 7 umów najmu. Ewidencja analityczna wg poszczególnych dzierżawców prowadzona jest komputerowo. Przedmiotowe umowy zbadano pod względem prawidłowości ich zawierania oraz terminowości regulowania wpłat z tytułu czynszu dzierżawy. Kontroli poddano 5 umów:

- umowa dzierżawy zawarta w dniu 9 kwietnia 2015 roku z osobą fizyczną na wydzierżawienie nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej w obrębie Zabłocie gm. Widawa, stanowiącej działkę nr 322 o pow. 1,20 ha. Umowa zawarta na okres 10 lat, tj. od dnia 10 kwietnia 2015 roku do dnia 10 kwietnia 2025 roku (poprzednia umowa obowiązywała 3 lata od dnia 10 kwietnia 2012 roku do dnia 9 kwietnia 2015 roku), na wniosek z dnia 15 stycznia 2015 roku złożony przez dzierżawcę. Nieruchomość przeznaczona na prowadzenie działalności rolniczej.

Ustalono roczny czynsz dzierżawny w kwocie 400,00 zł, płatny w dwóch ratach, tj. do dnia 15 czerwca i do dnia 15 grudnia każdego roku obowiązywania umowy. Na rok 2018 obowiązywała kwota czynszu w wysokości 401,90 zł. Kwota czynszu podlega waloryzacji o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni. Wpłata za rok 2018 dokonana po terminie, od nieterminowych płatności pobrano odsetki ustawowe;

- umowa dzierżawy zawarta w dniu 28 września 2001 roku (zmiany: aneksem nr 1 z dnia 15 grudnia 2004 roku, aneksem nr 2 z dnia 1 grudnia 2008 roku, aneksem nr 3 z dnia 26 listopada 2018 roku) z osobą prawną na wydzierżawienie części nieruchomości gruntowej położonej w m. Widawa ul. Kiełczygłowska 16, oznaczonej geodezyjnie jako

działka nr 754/4 o powierzchni ok. 100 m². Nieruchomość przeznaczona na prowadzenie działalności telekomunikacyjnej w dziedzinie telefonii komórkowej. Umowa zawarta na czas oznaczony, tj. na okres 10 lat, począwszy od dnia przekazania dzierżawcy przedmiotu dzierżawy, tj. od dnia 30 listopada 2001 roku. Aneks nr 2 z dnia 1 grudnia 2008 roku zmieniono termin obowiązywania umowy, tj. do dnia 30 listopada 2018 roku.

Ustalono miesięczny czynsz dzierżawny w kwocie 1.500,00 zł, powiększony o podatek od towarów i usług. Czynsz płatny z góry, w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez dzierżawcę faktury. Kwota czynszu podlega waloryzacji o wskaźnik inflacji z poprzedni rok kalendarzowy, ogłoszony przez GUS. Aneks nr 3 z dnia 26 listopada 2018 roku (obowiązującym od dnia 1 grudnia 2018 roku) zmieniono termin obowiązywania umowy, tj. do dnia 30 listopada 2028 roku oraz termin zapłaty czynszu, tj. czynsz płatny z góry w terminie 30 dni od otrzymania wystawionej faktury.

Uchwałą nr LXV/390/18 z dnia 25 września 2018 roku Rada Gminy Widawa wyraziła zgodę na odstąpienie od przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy na okres dłuższy niż 3 lata, dotyczącej ww. nieruchomości.

Zarządzeniem nr 95/2018 z dnia 25 października 2018 roku Wójta Gminy Widawa podano do publicznej wiadomości wykaz ww. nieruchomości gruntowej przeznaczonej do wdzierżawienia.

Na rok 2018 obowiązywała kwota czynszu w wysokości 1.819,95 zł netto, 2238,54 zł brutto. Wpłaty za rok 2018 dokonywano terminowo;

- umowa najmu zawarta w dniu 26 stycznia 2012 roku z osobą prawną na wynajem pomieszczenia w budynku położonym w m. Zborów o łącznej powierzchni 18,38 m². Nieruchomość wykorzystywana będzie przez najemcę na cele związane z jego działalnością statutową, tj. dla potrzeb urządzeń telekomunikacyjnych. Umowa zawarta na czas oznaczony, tj. na okres 10 lat, począwszy od dnia 2 stycznia 2012 roku do dnia 1 stycznia 2022 roku. Ustalono miesięczny czynsz dzierżawny w kwocie 211,37 zł, powiększony o podatek od towarów i usług 259,99 zł brutto. Czynsz płatny w terminie 14 dni od daty doręczenia faktury. Kwota czynszu podlega waloryzacji o wskaźnik inflacji z poprzedni rok kalendarzowy, ogłoszony przez GUS.

Na rok 2018 obowiązywała kwota czynszu w wysokości 222,21 zł netto, 273,32 zł brutto. Wpłaty za rok 2018 dokonywano terminowo;

- umowa najmu zawarta w dniu 2 października 2017 roku (zmiany: aneksem nr 1 z dnia 8 grudnia 2017 roku) z osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą na wynajem lokalu użytkowego o powierzchni 23,45m², położonego w Restarzewie Cmentarnym na działce oznaczonej numerem 111, o powierzchni 200 m² z przeznaczeniem na prowadzenie salonu fryzjerskiego. Umowa zawarta na czas oznaczony, tj. od dnia 2 października do dnia 31 grudnia 2017 roku. Aneks nr 1 z dnia 8 grudnia 2017 roku zmieniono termin obowiązywania umowy, tj. do dnia 29 czerwca 2020 roku (na wniosek dotychczasowego najemcy z dnia 28 listopada 2017 roku).

Ustalono miesięczny czynsz dzierżawny w kwocie 46,90 zł, powiększony o podatek od towarów i usług, brutto 57,68 zł. Czynsz płatny z góry, do 10-go dnia każdego miesiąca.

Zarządzeniem nr 61/2017 z dnia 2 sierpnia 2017 roku Wójta Gminy Widawa podano do publicznej wiadomości wykaz ww. nieruchomości przeznaczonej do wynajmu.

Na rok 2018 obowiązywała kwota czynszu w wysokości 58,87 zł brutto. Kwota czynszu podlega waloryzacji o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni. W kilku przypadkach wpłaty za rok 2018 dokonywano po terminie, od nieterminowych płatności pobrano odsetki ustawowe;

- umowa dzierżawy zawarta w dniu 1 kwietnia 2016 roku z osobą fizyczną na dzierżawę nieruchomości gruntowej niezabudowanej, działka oznaczona numerem 411/5 o pow. 0,91 ha, położonej w obrębie Chociw gm. Widawa, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności rolniczej. Umowa zawarta na czas oznaczony na okres 3 lat, tj. od dnia 1 kwietnia 2016 roku do dnia 31 marca 2019 roku. Ustalono roczny czynsz dzierżawny w kwocie 350,00 zł, płatny w dwóch ratach tj. do dnia 15 czerwca i do dnia 15 grudnia każdego roku. Kwota czynszu podlega corocznej waloryzacji o wskaźnik cen towarów usług konsumpcyjnych za rok poprzedni, ogłoszony przez prezesa GUS.

Na rok 2018 obowiązywała kwota czynszu w wysokości 354,47 zł. Kwota czynszu podlega waloryzacji o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni. Wpłaty za rok 2018 dokonywano terminowo.

Nieprawidłowości w powyższym względzie nie stwierdzono.

3. POZOSTAŁE DOCHODY

3.1. Inne dochody

Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez Dorotę Kaczmarek – Zastępcę Kierownika Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych, Rada Gminy Widawa nie podjęła uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej na terenie gminy Widawa w związku z czym opłata nie jest pobierana.

Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Widawa zatwierdzony został uchwałą nr XXVI/169/09 Rady Gminy Widawa z dnia 10 marca 2009 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w miejscowościach: Brzyków, Chociw, Chrusty, Dąbrowa Widawska, Górki Grabiskie, Józefów Widawski, Łazów, Osieczno, Ochle, Patoki, Rogóźn, Restarzew Środkowy, Restarzew Cmentarny, Siemiechów, Wielka Wieś A, Wielka Wieś B, Widawa, Wola Kleszczowa, Zawady, Kolonia Zawady, Zborów, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 110, poz. 1103 z dnia 4 maja 2009 roku. Uchwała weszła w życie po 30 dniach w związku z powyższym opłata planistyczna obowiązywała od dnia 4 czerwca 2014 roku przez okres 5 lat i naliczana była w tym okresie przy sprzedaży działek. Stawki procentowe opłaty uwzględniono w rozdziale 7 ww. planu.

*Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi **załącznik nr 19 do protokołu kontroli.***

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2018 ROK

1.1. Informacje ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie jest jednostką organizacyjną Gminy i działa na zasadach przewidzianych przez przepisy prawa dla jednostek budżetowych.

Zarządzeniem nr 115/2015 z dnia 24 listopada 2015 roku Wójt Gminy Widawa powołał Agnieszkę Leopolską na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie.

Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie uchwalony został uchwałą Rady Gminy Widawa nr LXII/371/18 z dnia 28 czerwca 2018 roku. Poprzednio obowiązywał statut uchwalony uchwałą nr XIII/104/12 z dnia 25 stycznia 2012 roku.

Zarządzeniem nr 21/2016 z dnia 1 kwietnia 2016 roku Wójt Gminy Widawa upoważnił Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych z zakresu świadczenia wychowawczego.

Zarządzeniem nr 457/2017 z dnia 24 listopada 2015 roku Wójt Gminy Widawa upoważnił Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia spraw dotyczących dodatków mieszkaniowych, potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, wspierania rodziny a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach oraz do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości Gminy.

Ponadto pismem nr ORG.2003.1.14.2015.LO z dnia 17 grudnia 2015 roku Wójt Gminy Widawa upoważnił Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widawie do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków opiekuńczych.

1.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w 2018 roku

Wyszczególnienie	2018 rok (zł)
Dział 852 Rozdział 85203 (Ośrodki wsparcia)	789925,00
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia)	61323,69
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	124556,97
Dział 852 Rozdział 85215 (Dodatki mieszkaniowe)	25943,79
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej)	523685,32
Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność.	10103,52

W 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Widawie udzielił 55 zasiłków stałych i 35 zasiłków okresowych.

Dane o wykonaniu rzeczowym i finansowym zadań z zakresu pomocy społecznej, zawarto w załączniku nr 20 do protokołu kontroli.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH - 2018 ROK

Dotacje przyznane na mocy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Zgodnie z załącznikiem nr 8 do uchwały nr LIV/328/18 Rady Gminy Widawa z dnia 30 stycznia 2018 roku. Zaplanowano dotację celową z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom w następujących podziałkach klasyfikacyjnych:

- dział 921 rozdział 92195 § 2820 – 9.000,00 zł, (Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego),
- dział 926 rozdział 92605 § 2820 – 89.000,00 zł (Kultura fizyczna).

Plan po zmianach na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowił:

- dział 921 rozdział 92195 § 2820 – 11.000,00 zł,
- dział 926 rozdział 92605 § 2820 – 47.000,00 zł.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku w dziale 921 rozdz. 92195 § 2820 na plan 11.000,00 zł wydatkowano 11.000,00 zł, w dziale 926 rozdz. 92605 § 2820 na plan 47.000,00 zł wydatkowano 47.000,00 zł.

Zwraca się uwagę, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity z 2014 r., poz. 1053 ze zm.) dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego klasyfikuje się w § 236 wydatków.

Konsultacje z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy Widawa uchwałą nr VII/39/11 z dnia 31 marca 2011 roku określiła szczegółowy sposób konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Wójt Gminy Widawa podał do publicznej wiadomości ogłoszenie o konsultacjach projektu uchwały Rady Gminy Widawa w sprawie programu współpracy Gminy Widawa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 rok. Zgodnie z treścią ww. ogłoszenia konsultacje przeprowadzone zostaną w formie wyrażenia pisemnej opinii do ww. projektu w terminie od dnia 12 października 2017 roku do dnia 27 października 2017 roku.

Ogłoszenie o konsultacjach wraz z projektem programu współpracy Gminy Widawa z organizacjami pozarządowymi zostało zamieszczone w BIP Gminy Widawa, na stronie internetowej Gminy Widawa oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy (od dnia 12 października 2017 roku do dnia 27 października 2017 roku).

Zgodnie z wynikami konsultacji społecznych dotyczących „Programu współpracy Gminy Widawa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018” konsultacje odbyły się w dniach od 12 października 2017 roku do 27 października 2017 roku. Opinie i uwagi do projektu Programu należało przedłożyć w formie pisemnej do dnia 27 października 2017 roku na formularzu dostępnym w BIP www.bip.widawa.pl oraz w Urzędzie Gminy Widawa (pok. 23). W okresie trwania konsultacji do Wójta Gminy Widawa nie wpłynęły uwagi ze środowiska pozarządowego. Wyniki konsultacji wywieszono na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Widawa od dnia 30 października 2017 roku.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy Widawa uchwałą nr L/305/17 z dnia 17 listopada 2017 roku uchwaliła „Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018”.

Roczny program zawierał elementy wymagane art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity z 2016 roku, poz. 1817 ze zm.), obecnie obowiązuje tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.). W § 7 ww. programu zapisano, że w 2018 roku na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe planuje się przeznaczyć środki finansowe w kwocie 98.000,00 zł. Ostateczną kwotę określi Rada Gminy Widawa w uchwale budżetowej.

Realizacja zadań publicznych zlecona podmiotom spoza sektora finansów publicznych w trybie otwartego konkursu ofert.

W dniu 14 lutego 2018 roku Zarządzeniem nr 22/2018 Wójt Gminy Widawa ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację w 2018 roku zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu obejmujących: „Upowszechnianie kultury i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz promocji gminy Widawa poprzez sport w 2018 roku”.

Ponadto w 2018 roku ogłoszono następujące konkursy:

- zarządzeniem nr 30/2018 z dnia 20 marca 2018 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie propagowania kultury, sztuki oraz tradycji i historii regionu wśród dzieci, młodzieży i mieszkańców w 2018 roku – dotacja w kwocie 8.000,00 zł;
- zarządzeniem nr 31/2018 z dnia 20 marca 2018 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie rozwijania form życia kulturalno – oświatowego, towarzyskiego i wypoczynku dla osób starszych poprzez rozbudzenie ich zainteresowań w 2018 roku – dotacja w kwocie 3.000,00 zł;
- zarządzeniem nr 58/2018 z dnia 6 lipca 2018 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie propagowania kultury, sztuki oraz tradycji i historii regionu wśród dzieci, młodzieży i mieszkańców w 2018 roku – dotacja w kwocie 2.000,00 zł;

Zgodnie z treścią ogłoszenia wskazanego Zarządzeniem nr 22/2018 z dnia 14 lutego 2018 roku konkurs adresowany jest do organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na realizację zadania przeznaczono dotację w kwocie 87.000,00 zł.

Zakres realizacji przedmiotowego zadania publicznego obejmował:

- 1/ Prowadzenie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach,
- 2/ Organizowanie współzawodnictwa sportowego dzieci, młodzieży i dorosłych oraz udział w zawodach sportowych, rozgrywkach, turniejach i innych formach aktywności zawodowej,
- 3/ Upowszechnianie zdrowego stylu życia młodego pokolenia oraz propagowanie stylu życia wolnego od uzależnień,
- 4/ Rozwijanie umiejętności sportowych wśród dzieci i młodzieży,
- 5/ Zakup sprzętu sportowego niezbędnego do realizacji zadania publicznego,
- 6/ Upowszechnianie kultury fizycznej w środowisku wiejskim.

Termin składania ofert do dnia 9 marca 2018 roku do godziny 15.00.

Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert zawierało wszystkie elementy wymagane przez art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ww. ogłoszenie zostało opublikowane w BIP Gminy Widawa, na stronie internetowej Gminy Widawa oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w dniu 15 lutego 2018 roku.

W dniu 15 lutego 2018 roku Wójt Gminy Widawa podał do publicznej wiadomości ogłoszenie dotyczące naboru kandydatów do składu Komisji Konkursowej w celu zaopiniowania ofert w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2018 roku. Termin zgłaszania kandydatur przedstawicieli organizacji do pracy w komisji określono do dnia 9 marca 2018 roku.

Zgodnie z treścią notatki służbowej sporządzonej w dniu 13 marca 2018 roku przez Edytę Bulnika - Bąk – Kierownika Referatu Oświaty i Sportu, na ogłoszenie Wójta Gminy Widawa o naborze kandydatów na członków komisji konkursowej w celu zaopiniowania ofert w otwartym konkursie ofert na realizację ww. zadań publicznych nie wpłynęła żadna propozycja kandydatury do składu osobowego Komisji Konkursowej.

Zarządzeniem nr 27/2018 z dnia 13 marca 2018 roku Wójt Gminy Widawa powołał komisję konkursową do opiniowania złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2018 roku pn.: „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz promocja Gminy Widawa poprzez sport w 2018 roku”.

Skład Komisji obejmował 4 osoby z przewodniczącym Komisji – Piotrem Wołoszem – Zastępcą Skarbnika Gminy. Komisja działała na podstawie regulaminu stanowiącego załącznik do ww. zarządzenia.

W dniu 14 marca 2018 roku sporządzono protokół z posiedzenia komisji konkursowej opiniującej oferty złożone na realizację ww. zadań publicznych w 2018 roku. Zgodnie z treścią ww. protokołu komisja zaopiniowała pozytywnie 3 oferty dla realizacji zadania pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz promocja Gminy Widawa poprzez sport w 2018 roku”, wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację ww. zadania: 87.00,00 zł, rozdysponowano kwotę 47.000,00 zł.” Zarządzeniem nr 29/2018 z dnia 16 marca 2018 roku Wójt Gminy Widawa opublikował wyniki konkursu ofert. Ogłoszenie o wynikach konkursu ofert zamieszczone zostało na stronie internetowej Urzędu Gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w dniu 16 marca 2018 roku.

Zgodnie z treścią ww. zarządzenia na realizację ww. zadań publicznych przyznano dotacje w następujących wysokościach:

W zakresie upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz promocja Gminy Widawa poprzez sport w 2018 roku:

1. Uczniowski Klub Sportowy „LIBERO” Widawa, dotacja w kwocie 21.000,00 zł;
2. Młodzieżowy Uczniowski Klub Sportowy „MUKS” Widawa, dotacja w kwocie 16.000,00 zł;
3. Ludowy Zespół Sportowy Chrzastawa, dotacja w kwocie 10.000,00 zł;

Kontroli poddano dokumentację dotyczącą realizacji zadania i rozliczenia przyznanej dotacji dla Uczniowskiego Klubu Sportowego „Libero” w Widawie na realizację zadania pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i mieszkańców oraz promocja Gminy Widawa poprzez sport w 2018 roku”.

W dniu 9 marca 2018 roku do Urzędu Gminy Widawa wpłynęła oferta Uczniowskiego Klubu Sportowego „LIBERO” w Widawie w związku z realizacją ww. zadania publicznego. Przedmiotowa oferta została złożona wraz z wnioskiem o przyznanie dotacji ze środków publicznych w kwocie 43.300,00 zł. Ww. oferta zawierała kalkulację przewidywanych kosztów zadania na łączną kwotę 54.900,00 zł poniesionych w 78,87 % z dotacji oraz w 21,13 % z wkładu osobowego (11.600,00 zł).

Głównym celem zadania jest rozwijanie uzdolnień, zainteresowań i pasji sportowej dzieci i młodzieży, upowszechnianie zdrowego stylu życia młodego pokolenia, upowszechnianie kultury fizycznej w środowisku wiejskim, propagowanie stylu życia wolnego od uzależnień oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.

Całe przedsięwzięcie składa się z sześciu głównych działań, tj.:

- 1/ Organizacja Mistrzostw Gminy Widawa w grach zespołowych, lekkiej atletyce – obiekty sportowe w Gminie Widawa,
- 2/ Prowadzenie zajęć z zakresu gier zespołowych dla dzieci i młodzieży, udział we współzawodnictwie sportowym – hala sportowa i boisko przy Zespole Szkół w Widawie, stadion gminny, inne obiekty sportowe oraz organizacja turniejów,
- 3/ Organizacja dla dzieci i młodzieży obozu sportowo – rekreacyjnego na przełomie czerwca i lipca w Stegnie w woj. pomorskim,
- 4/ Organizacja spływów kajakowych dla młodzieży i dorosłych – rzeka Widawka, Grabia lub Warta,
- 5/ Organizacja rajdów rowerowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych – teren gminy Widawa i gmin ościennych,
- 6/ Organizacja amatorskich rozgrywek siatkarskich pn. „Weekendowa Liga Piłki Siatkowej” dla młodzieży i dorosłych – hala sportowa przy Zespole Szkół w Widawie.

Zgodnie z kosztorysem kosztów rodzajowych załączonym do przedmiotowej oferty, koszty merytoryczne realizacji zadania stanowiły 98,18% kosztów całkowitych, natomiast koszty obsługi zadania publicznego, w tym koszty administracyjne stanowiły 1,82%.

4 kwietnia 2018 roku zawarto z Uczniowskim Klubem Sportowym „LIBERO” w Galewicach umowę nr RFB.24.2018 o wsparcie realizacji zadania publicznego pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz promocja Gminy Widawa poprzez sport w 2018 roku”. Kwota przyznanej dotacji na realizację ww. zadania publicznego stanowiła 21.000,00 zł.

Termin realizacji zadania publicznego ustalono od dnia 4 kwietnia 2018 roku do dnia 30 listopada 2018 roku.

Zleceniodawca zobowiązał się do przekazania dotacji na rachunek bankowy zleceniobiorcy w pełnej wysokości, w terminie 30 dni od dnia zawarcia ww. umowy. Przekazanie środków finansowych nastąpiło w dniu 18 kwietnia 2018 roku.

Zgodnie z warunkami przedmiotowej umowy, zleceniobiorca zobowiązał się do przekazania na realizację ww. zadania publicznego wkład rzeczowy o wartości 7.000,00 zł. Całkowity koszt zadania stanowił kwotę 28.000,00 zł finansowany w kwocie 21.000,00 zł z dotacji i w kwocie 7.000,00 zł z wkładu osobowego (25,00% w stosunku do udzielonej dotacji). Procentowy udział dotacji w całkowitym koszcie zadania publicznego wynosi nie więcej niż 75%.

Do umowy załączono zaktualizowaną ofertę realizacji przedmiotowego zadania publicznego. Zgodnie z kosztorysem kosztów rodzajowych załączonym do przedmiotowej oferty, koszty merytoryczne realizacji zadania stanowiły 96,43% kosztów całkowitych, natomiast koszty obsługi zadania publicznego, w tym koszty administracyjne stanowiły 3,57%.

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego należało złożyć w terminie od dnia zakończenia realizacji zadania.

Sprawozdanie końcowe ww. podmiot przedłożył w dniu 28 grudnia 2018 roku.

W ww. umowie zaznaczono (tj. § 6 ust. 1), że jeżeli dany wydatek finansowy z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy odpowiedniemu kosztowi określonym w umowie, to uznaje się go za zgodny z umową wtedy, gdy nie nastąpiło zwiększenie tego wydatku o więcej niż 10%.

Naruszenie postanowienia, o którym mowa wyżej, uważa się za pobranie części dotacji w nadmiernej wysokości.

W przedmiotowym sprawozdaniu wykazano rozliczenie wydatków poniesionych przez Uczniowski Klub Sportowy „LIBERO” w roku 2018, z podziałem na koszty zgodne z umową i faktycznie poniesione wydatki. Ponadto załączono zestawienie faktur (rachunków) związanych w ww. okresie z realizacją zadania publicznego wraz z ich kopiami potwierdzonymi za zgodność z oryginałem.

Z analizy powyższych dokumentów wynikało, że koszty zadania pokryte z dotacji stanowiły **21.000,00 zł (75% przyznanej kwoty dotacji)**, koszty pokryte z innych środków finansowych wyniosły 30,41 zł, a z wkładu osobowego 7.000,00 zł. Zatem faktycznie poniesione wydatki na realizację ww. zadania publicznego wyniosły 28.030,41 zł przy całkowitych kosztach umownych w wysokości 28.000,00 zł. Ponadto faktycznie poniesione wydatki w rozbiu na poszczególne koszty merytoryczne zostały pokryte z dotacji w kwotach odpowiadających kosztom umownym.

Zarządzeniem nr 2/2019 z dnia 9 stycznia 2019 roku Wójt Gminy Widawa powołał komisję ds. oceny sprawozdań z wykonania zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2018 roku. Komisja powołana w składzie trzyosobowym, na czele z przewodniczącą Beatą Świsstek – podinspektorem ds. księgowości budżetowej w Referacie Finansowo – Budżetowym.

W dniu 5 lutego 2019 roku spisano protokół z posiedzenia ww. komisji, na którym zostały rozpatrzone sprawozdania z realizacji zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu za rok 2018. Na posiedzeniu odbytym w dniu 24 stycznia 2019 roku komisja dokonała oceny złożonych sprawozdań. W przypadku sprawozdania złożonego przez Uczniowski Klub Sportowy „LIBERO” w Widawie, komisja w wyniku oceny formalnej sprawozdania stwierdziła, że w sposób prawidłowy wykorzystano kwotę dotacji w wysokości 21.000,00 zł i postanowiła złożyć wniosek do Wójta Gminy Widawa o zatwierdzenie ww. sprawozdania przedłożonego przez wskazany podmiot.

W dniu 6 lutego 2019 roku sporządzono sprawozdanie z prac komisji ds. oceny sprawozdań z realizacji zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2018 roku. Pismem nr ROS.524.1.5.2019.ANB z dnia 6 lutego 2019

roku Przewodnicząca ww. komisji zawnioskowała o przyjęcie sprawozdań końcowych z realizacji zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2018 roku, wskazując przy sprawozdaniu Uczniowskiego Klubu Sportowego „LIBERO” w Widawie, iż przyznana kwota dotacji w kwocie 21.000,00 zł została w całości wykorzystana.

Zarządzeniem nr 15/2019 z dnia 6 lutego 2019 roku Wójt Gminy Widawa po analizie sprawozdania komisji ds. oceny sprawozdań z wykonania zadania publicznego, w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2018 roku oraz uwzględniając jej wniosek z dnia 5 lutego 2019 roku zatwierdził między innymi sprawozdanie z wykonania ww. zadania publicznego przez wskazany klub.

Kontrolowana jednostka nie udzielała dotacji z ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1263 ze zm.).

3. DOTACJE NA RZECZ SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH - 2018 ROK

Tryb udzielania i rozliczania oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Widawa dla publicznych i niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, został uchwalony przez Radę Gminy Widawa uchwałą nr LIX/359/18 w dniu 23 maja 2018 roku.

Zgodnie z danymi wykazanym w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za rok 2018 zaplanowano dotacje z budżetu gminy dla niepublicznej szkoły podstawowej w rozdziale 80101 w wysokości 265.000,00 zł, wykonanie stanowiło 264.745,10 zł, a dla niepublicznych oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w rozdziale 80103 w wysokości 197.000,00 zł, wykonanie stanowiło 195.280,77.

Kontroli poddano aktualizację podstawowej kwoty dotacji dokonanej w miesiącu pierwszej aktualizacji oraz w miesiącu październiku dla szkół podstawowych w których zorganizowano oddziały przedszkolne.

Naliczenia powyższej aktualizacji dokonała Edyta Bulniak – Bąk – Kierownik Referatu Oświaty i Sportu oraz Anita Nitecka – Błaźlak – referent.

Ustalenie dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej na 2018 rok z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla Gminy Widawa w roku budżetowym 2018.

Zgodnie z przepisem art. 26 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 2203), niepubliczne szkoły, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego będącej dla tych szkół organem rejestrującym, w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego.

Kontrolujące dokonały obliczenia kwoty dotacji na podstawie metryczki subwencji oświatowej 2018:

- dla uczniów klas I, II, III

$$A \times D_i \times (1 + 0,4 + 0,2 + 0,065 + 0,001) = 10.132,16 \text{ zł} / 12 = \mathbf{844,35 \text{ zł}}$$

- dla uczniów pozostałych klas szkoły podstawowej

$$A \times Di \times (1 + 0,4 + 0,2 + 0,001) = 9.736,84 \text{ zł} / 12 = \mathbf{811,40 \text{ zł.}}$$

- dla uczniów niepełnosprawnych klasy I, II, III

$$A \times Di \times (1 + 0,4 + 0,2 + 0,065 + 0,001 + 1,4) = 18.646,57 \text{ zł} / 12 = \mathbf{1.553,88 \text{ zł,}}$$

- dla uczniów niepełnosprawnych pozostałych klas szkoły podstawowej

$$A \times Di \times (1 + 0,4 + 0,2 + 0,001 + 1,4) = 18.251,26 \text{ zł} / 12 = \mathbf{1.520,94 \text{ zł.}}$$

Kontrolowana jednostka wyliczyła na rok 2018 (po uwzględnieniu metryczki na 2018 rok) kwoty dotacji dla szkoły podstawowej w następujących wysokościach:

- dla uczniów klas I, II, III – **850,60 zł**

- dla uczniów pozostałych klas szkoły podstawowej - **817,66 zł**

- dla uczniów niepełnosprawnych klasy I, II, III – **1.560,14 zł**

- dla uczniów niepełnosprawnych pozostałych klas szkoły podstawowej – **1.527,20 zł**

Zatem w wyniku dokonanej aktualizacji błędnie naliczono kwotę dotacji na jednego ucznia szkoły podstawowej, tj. o 6,25 zł wyższą niż to wynika z metryczki subwencji oświatowej 2018 dla Gminy Widawa:

- dla uczniów klas I, II i III (850,60 – 844,35),

- dla uczniów pozostałych klas szkoły podstawowej (817,66 – 811,40),

- dla uczniów niepełnosprawnych klasy I, II, III (1.560,14 – 1.553,88),

- dla uczniów niepełnosprawnych pozostałych klas szkoły podstawowej (1.527,20 – 1.520,94).

Biorąc od uwagę faktyczną liczbę uczniów w poszczególnych miesiącach w roku 2018, uczęszczających do Społecznej Szkoły Podstawowej w Restarzewie, działającej jako niepubliczna szkoła podstawowa o uprawnieniach szkoły publicznej z oddziałami przedszkolnymi, przekazana kwota dotacji dla uczniów ww. szkoły podstawowej oraz wyliczona dotacja, zgodnie z danymi z metryczki subwencji oświatowej 2018, po uwzględnieniu ww. aktualizacji, stanowiła kwoty uwzględnione w poniższym zestawieniu:

Lp.	Liczba uczniów/ Uczniowie niepełnosprawni*	Dotacja przekazana przez Gminę Widawa	dotacja wyliczona przez kontrolujące	Różnica
1.	21/3	18.556,02	19.530,46	x
2.	21/3	18.556,02	19.530,46	x
3.	21/3	18.556,02	19.530,46	x
4.	21/3	22.585,50	19.530,46	x
5.	22/3	20.494,98	20.374,81	x
6.	22/3	20.494,98	20.374,81	x
7.	22/3	20.494,98	20.374,81	x
8.	22/3	20.494,98	20.374,81	x

9.	28/4	26.084,53	25.952,76	x
10.	28/4	26.084,53	25.952,76	x
11.	28/4	26.214,64	25.952,76	x
12.	28/4	26.127,92	25.952,76	x
x	razem	264.745,10	263.432,12	+1.312,98

Z powyższych danych wynika, że kontrolowana jednostka w 2018 roku przekazała dla ww. szkoły dotację w kwocie zawyżonej o 1.312,98 zł.

W dniu 23 lipca 2018 roku Gmina Widawa otrzymała z Ministerstwa Finansów decyzją nr ST5.4755.81.2018.2.BKU z dnia 18 lipca 2018 roku z postanowieniem o zmniejszeniu części oświatowej subwencji ogólnej dla Gminy Widawa na rok 2018 o 200.113,00 zł – tj. do wysokości 5.162.690,00 zł oraz o potrąceniu nienależnie otrzymanej za okres od stycznia do lipca 2018 roku kwoty 123.144,00 zł. Decyzja podjęta w związku z pismem Gminy Widawa z dnia 10 maja 2018 roku nr ROS.0300.14.2018.EBB w sprawie wprowadzenia do systemu informacji oświatowej, wg stanu na dzień 30 września 2017 roku, nieprawidłowych danych przez Społeczną Szkołę Podstawową w Restarzewie, Ministerstwo Edukacji Narodowej – pismem z dnia 23 maja 2018 roku nr DWST-WSST.356.734.1.2018.AJ – poinformowało Ministra Finansów o uzyskaniu przez Gminę Widawa kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2018 wyższej od należnej o 200.112,55 zł, w wyniku zawyżenia liczby uczniów przeliczeniowych o 36,9954 (zawyżenie o 3 liczby uczniów ogółem oraz przeliczonych wagami P₁, P₇, P₆₂ w Społecznej Szkole Podstawowej w Restarzewie). Pismem z dnia 7 czerwca 2018 roku Gmina została powiadomiona o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego, w sprawie zmniejszenia części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2018.

Aktualizacja podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny dokonana w miesiącu pierwszej aktualizacji oraz w miesiącu październiku.

W 2018 roku w ramach Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chociwiu funkcjonuje Szkoła Podstawowa, Oddział Przedszkolny oraz Gimnazjum wraz z filią w miejscowości Ochle. **Do wyliczenia ww. dotacji kontrolowana jednostka przyjęła nieprawidłową liczbę uczniów. W miesiącu pierwszej aktualizacji przyjęto liczbę uczniów według stanu na dzień 31 marca 2018 roku, natomiast w miesiącu październiku liczba uczniów stanowiła dane z informacji SIO na dzień 30 września 2018 roku.**

Mając na względzie obowiązujące przepisy prawa, aktualizacji podstawowej kwoty dotacji w miesiącu pierwszej aktualizacji dokonuje się z uwzględnieniem statystycznej liczby uczniów szkoły podstawowej w której zorganizowano oddział przedszkolny, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego. Aktualizacji podstawowej kwoty dotacji w miesiącu październiku roku budżetowego dokonuje się z uwzględnieniem statystycznej liczby uczniów szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego oraz według stanu na dzień 30 września roku budżetowego, tj. zaktualizowana statystyczna liczba uczniów szkoły podstawowej w której zorganizowano oddział przedszkolny stanowi sumę 2/3 liczby tych uczniów ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego, oraz 1/3 tych

uczniów ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku budżetowego (art. 11 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych).

Ponadto w dokonanej aktualizacji w miesiącu pierwszej aktualizacji przyjęto plan wydatków bieżących według stanu na dzień 1 stycznia 2018 roku, np. wydatki z rozdziału 80103 - przyjęto w kwocie 159.081,00 zł, winno być 169.081,00 zł

Ustawodawca w art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych wyraźnie wskazał, że w aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny dokonywanej w miesiącu pierwszej aktualizacji (ust. 1 pkt 1) uwzględnia się plan dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc pierwszej aktualizacji.

W 2018 roku miesiącem pierwszej aktualizacji jest kwiecień, zatem do obliczenia aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny należy przyjąć plan dochodów i wydatków według stanu na dzień 31 marca 2018 roku.

Obliczona przez kontrolowaną jednostkę w wyniku ww. aktualizacji podstawowa kwota dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny wyniosła:

- w miesiącu pierwszej aktualizacji **664,43 zł.**
- w miesiącu październiku **775,26 zł.**

Dotacja dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Restarzewie, w której zorganizowano oddział przedszkolny stanowiła 75% wyżej wymienionych kwot, tj. **498,31 zł i 581,44 zł**, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, który wskazuje, iż niepubliczna szkoła podstawowa, w której zorganizowano oddział przedszkolny, niebędąca szkołą specjalną, niespełniająca warunków, o których mowa w ust. 1, otrzymuje na każdego ucznia oddziału przedszkolnego z budżetu gminy dotację w wysokości równej 75% podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy

Kontrolujące zweryfikowały przyjęte do wycień wielkości, w oparciu o przedłożone jednostkowe sprawozdania Rb-27S i Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 marca 2018 roku oraz za okres od początku roku do dnia 30 września 2018 roku sporządzone przez Szkołę Podstawową w Chociwiu oraz Urząd Gminy Widawa.

Kontrolujące dokonały aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny w miesiącu pierwszej aktualizacji zgodnie z poniższym zestawieniem:

Wyszczególnienie wydatków		Kwota	Uwagi
Wydatki na wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną szkoły Podstawowej, w której zorganizowano oddział	w przeliczeniu na jednego ucznia (197 uczniów) i pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym	145.415,20 (w tym 79.865,10 – koszty wspólne)	Wydatki wspólne w rozdziale 80101

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE WIDAWA
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

przedszkolny (368.953,00 zł)	prowadzonym przez gminę (35 dzieci)	wynagrodzeń z pochodnymi)	
Wydatki na wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną – obsługa prowadzona w Urzędzie Gminy (179.440,00 zł)	w przeliczeniu na jednego ucznia (730 uczniów) i pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym prowadzonym przez gminę (35 dzieci)	8.603,35	Wydatki wspólne w rozdziale 80195
Wydatki bieżące na prowadzenie oddziału przedszkolnego	rozdział 80103	169.081,00	
Wydatki bieżące – stołówka, (135.718,00 zł)	w przeliczeniu na jednego ucznia (197 uczniów) i pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym prowadzonym przez gminę (35 dzieci)	24.467,80	Wydatki wspólne w rozdziale 80148
Wydatki bieżące na doksztalcanie nauczycieli – (4.000,00)	w przeliczeniu na jednego ucznia (730 uczniów) i pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym prowadzonym przez gminę (35 dzieci)	191,80	Wydatki wspólne w rozdziale 80146
Razem wydatki		347.759,15	

Wyszczególnienie zmniejszeń		Kwota	Uwagi
Oplaty za wyżywienie (50.340,00 zł) w przeliczeniu na jednego ucznia (197 uczniów) i pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym (35 dzieci)	rozdział 80148 § 0830 (46.500,00 zł) i § 0970 (3.840,00 zł)	8.943,55	
Razem zmniejszenia		8.943,55	

Zgodnie z powyższymi danymi kwota planowanych wydatków pomniejszona o elementy wyszczególnione w art. 12 ust. 2 ustawy wynosi 338.815,60 zł. Otrzymałą wartość dzielimy przez 35 (liczba dzieci w oddziale przedszkolnym) i otrzymujemy roczną podstawową kwotę dotacji dla szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny na jednego ucznia w wysokości 9.680,45 zł. Miesięczna kwota dotacji na jedno dziecko w oddziale przedszkolnym wynosi **806,70 zł**.

Kontrolujące dokonały aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny w miesiącu październiku zgodnie z poniższym zestawieniem:

Wyszczególnienie wydatków		Kwota	Uwagi
Wydatki na wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną szkoły Podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny (368.953,00 zł)	w przeliczeniu na jednego ucznia (190,73 uczniów) i pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym prowadzonym przez gminę (34,34 dzieci)	147.363,25 (w tym 80.934,92 – koszty wspólne wynagrodzeń z pochodnymi)	Wydatki wspólne w rozdziale 80101
Wydatki na wspólną obsługę administracyjną, finansową i	w przeliczeniu na jednego ucznia (732,64 uczniów) i	8.364,19	Wydatki wspólne

organizacyjną – obsługa prowadzona w Urzędzie Gminy (178.450 zł)	pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym prowadzonym przez gminę (34,34 dzieci)		w rozdziale 80195
Wydatki bieżące na prowadzenie oddziału przedszkolnego	rozdział 80103	168.081,00	
Wydatki bieżące – stołówka, (144.218,00 zł)	w przeliczeniu na jednego ucznia (190,73 uczniów) i pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym prowadzonym przez gminę (34,34 dzieci)	25.965,85	Wydatki wspólne w rozdziale 80148
Wydatki bieżące na doksztalcanie nauczycieli – (4.000,00)	w przeliczeniu na jednego ucznia (732,64 uczniów) i pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym prowadzonym przez gminę (34,34 dzieci)	187,50	Wydatki wspólne w rozdziale 80146
Razem wydatki		349.961,79	

Wyszczególnienie zmniejszeń		Kwota	Uwagi
Oplaty za wyżywienie (50.340,00 zł) w przeliczeniu na jednego ucznia (190,73 uczniów) i pomnożone przez ilość dzieci w oddziale przedszkolnym (34,34 dzieci)	rozdział 80148 § 0830 (46.500,00 zł) i § 0970 (3.840,00 zł)	9.063,36	
Razem zmniejszenia		9.063,36	

Zgodnie z powyższymi danymi kwota planowanych wydatków pomniejszona o elementy wyszczególnione w art. 12 ust. 2 ustawy wynosi 340.898,43 zł. Otrzymałą wartość dzielimy przez 34,34 (liczba dzieci w oddziale przedszkolnym) i otrzymujemy roczną podstawową kwotę dotacji dla szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny na jednego ucznia w wysokości 9.927,15 zł. Miesięczna kwota dotacji na jedno dziecko w oddziale przedszkolnym wynosi **827,26 zł**.

Naliczona w wyniku aktualizacji przez kontrolowaną jednostkę miesięczna kwota dotacji dla oddziału przedszkolnego:

- w miesiącu pierwszej aktualizacji była niższa o **142,27 zł (806,70 zł - 664,43 zł)**.
- w miesiącu października jest była niższa o **52,00 zł (827,26 zł - 775,26 zł)**.

4. WYDATKI OSOBOWE

4.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2018 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Zarządzeniem nr 44/2009 Wójta Gminy Widawa z dnia 29 czerwca 2009 roku wprowadzono Regulamin wynagradzania dla pracowników Urzędu Gminy Widawa, zmiana: zarządzeniem nr 93/2016 Wójta Gminy Widawa z dnia 31 października 2016

roku, zarządzeniem nr 53/2017 z dnia 14 czerwca 2017 roku Wójta Gminy Widawa oraz zarządzeniem nr 109/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku Wójta Gminy Widawa.

Zarządzeniem nr 33/2018 z dnia 26 marca 2018 roku Wójt Gminy Widawa ustalił nowy regulamin wynagradzania dla pracowników Urzędu Gminy Widawa.

Stan zatrudnienia w administracji Urzędu Gminy Widawa na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił 33 osoby.

Kontrolą prawidłowości przyznanych wynagrodzeń poddano listy płac, na podstawie których dokonano wypłaty comiesięcznych wynagrodzeń pracowników kontrolowanej jednostki wg wybranych miesięcy:

- lista płac: ADM za marzec 2018 roku na kwotę 110.342,83 zł brutto, sporządzona w dniu 23 marca 2018 roku, przelew w dniu 26 marca 2018 roku,
- lista płac: ADM za czerwiec 2018 roku na kwotę 112.781,50 zł brutto, sporządzona w dniu 26 czerwca 2018 roku, przelew w dniu 27 czerwca 2018 roku,
- lista płac: ADM za listopad 2018 roku na kwotę 117.419,91 zł brutto, sporządzona w dniu 26 listopada 2018 roku, przelew w dniu 27 listopada 2018 roku

w odniesieniu do niżej wymienionych pracowników Urzędu Gminy Widawa:

- Michał Włodarczyk	- Wójt Gminy,
- Agnieszka Galuś	- Sekretarz Gminy,
- Ewa Wartałowicz	- Skarbnik Gminy,
- Aneta Sobieraj	- Kierownik podatków, opłat i windykacji
- Beata Świsstek	- podinspektor ds. księgowości budżetowej,
- Donata Krawczyk	- inspektor ds. księgowości podatkowej,
- Janusz Pamuła	- inspektor ds. inwestycji

W okresie objętym, tj. w 2018 roku obowiązywało następujące wynagrodzenie dla Wójta Gminy Widawa:

- na podstawie uchwały nr XII/8/14 z dnia 12 grudnia 2014 roku – wynagrodzenie zasadnicze 5.000,00 zł, dodatek funkcyjny – 1.500,00 zł, dodatek specjalny w wysokości 23% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, tj. w kwocie 1.495,00 zł; dodatek stażowy;
- na podstawie uchwały nr LXII/376/18 z dnia 28 czerwca 2018 roku - wynagrodzenie zasadnicze 4.700,00 zł, dodatek funkcyjny – 1.800,00 zł, dodatek specjalny w wysokości 23% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, tj. w kwocie 1.495,00 zł; dodatek stażowy

Ww. kwoty wynagrodzeń nie przekraczały maksymalnych stawek (dotyczących wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego) określonych dla stanowisk z wyboru rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1786 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936 ze zm.). Karty wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy w okresie objętym kontrolą prowadzone były komputerowo, również listy płac sporządzane były przy użyciu programu komputerowego. Stwierdzono zgodność dokonanych wypłat ww. pracownikom objętych próbą kontroli z zapisami w angażach pracowniczych i na kartach wynagrodzeń. Objęte kontrolą listy płac zostały sporządzone przez Anetę Góra – podinspektora ds. księgowości budżetowej, sprawdzone pod względem merytorycznym oraz formalnym i rachunkowym przez Skarbnika Gminy, zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy.

Wyplata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop

Zasady obliczania ekwiwalentów określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. nr 2, poz. 14 ze zm.). W § 18 ww. rozporządzenia wskazano w jaki sposób obliczyć ekwiwalent za niewykorzystany przez pracownika urlop wypoczynkowy.

W kontrolowanym okresie badana jednostka naliczyła 1 ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na kwotę 133,84 zł brutto. W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, iż:

- w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z dniem 22 stycznia 2018 roku, pismem z dnia 23 stycznia 2018 roku przyznano (...) ¹³ ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w ilości 1 dnia za 2018 rok (8 godzin). Wysokość ekwiwalentu naliczono w oparciu o przeliczenie wynagrodzenia przez współczynnik służący do ustalenia ekwiwalentu, który w 2018 roku wynosił 20,92. Wysokość ekwiwalentu wyniosła 133,84 zł i została wyliczona w następujący sposób: 2.800,00 zł (wynagrodzenie zasadnicze brutto wraz z dodatkiem stażowym i premią) : 20,92 współczynnik = 133,84 zł stawka dzienna : 8 godzin = 16,73 zł stawka godzinowa x 8 godzin. Ekwiwalent w wysokości 133,84 zł wypłacono na podstawie listy płac z dnia 24 stycznia 2018 roku.

Wójtowi nie wypłacano ekwiwalentu za urlop.

Nieprawidłowości w powyższym względzie nie stwierdzono.

Odprawy

W okresie kontrolowanym w jednostce kontrolowanej przyznano i wypłacono dwie odprawy emerytalne, które naliczono zgodnie z art. 38 ust. 3-5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 1260 ze zm.). Kontrolni poddano dwie z nich:

- w związku z rozwiązaniem umowy o pracę, z powodu przejścia na emeryturę, z dniem 23 marca 2018 roku, wypłaty odprawy emerytalnej dla (...) ¹⁴ dokonano w oparciu o pismo z dnia 23 stycznia 2018 roku, zgodnie z którym ww. osobie przyznano jednorazową odprawę pieniężną w wysokości 6 miesięcznego wynagrodzenia obliczonego wg zasad obowiązujących przy ustaleniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop. Naliczenie odprawy w kwocie 16.800,00 zł przy wynagrodzeniu zasadniczym pracownika w kwocie 2.000,00 zł, dodatku za wieloletnią pracę w wysokości 20% wynagrodzenia

---

¹³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zasadniczego tj. 400,00 zł oraz comiesięcznej premii w kwocie 400,00. Łączną kwotę stałych składników wynagrodzenia pomnożono przez 6 i otrzymano ww. kwotę. Ww. odprawę w wysokości wypłacono na podstawie listy płac z dnia 24 stycznia 2018 roku,

- w związku z rozwiązaniem umowy o pracę, z powodu przejścia na emeryturę, z dniem 22 marca 2018 roku, wypłaty odprawy emerytalnej dla (...) ¹⁵ dokonano w oparciu o pismo z dnia 21 marca 2018 roku, zgodnie z którym ww. osobie przyznano jednorazową odprawę pieniężną w wysokości 6 miesięcznego wynagrodzenia obliczonego wg zasad obowiązujących przy ustaleniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop. Naliczenie odprawy w kwocie 16.800,00 zł przy wynagrodzeniu zasadniczym pracownika w kwocie 2.000,00 zł, dodatku za wieloletnią pracę w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego oraz comiesięcznej premii w kwocie 400,00 zł. Łączną kwotę stałych składników wynagrodzenia pomnożono przez 6 i otrzymano ww. kwotę. Ww. odprawę wypłacono na podstawie listy płac z dnia 28 marca 2018 roku.

Nieprawidłowości w powyższym względzie nie stwierdzono.

4.2. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 1316 ze zm.) wysokość odpisu podstawowego wynosi na jednego zatrudnionego 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą. Wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym wyżej mowa, na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz na każdego emeryta lub rencistę uprawnionego do opieki socjalnej, którą sprawuje pracodawca (art. 5 ust. 4 i 5).

Kwotę odpisu na Fundusz Świadczeń Socjalnych ustala się mnożąc kwotę odpisu na jednego pracownika przez planowaną przeciętną liczbę zatrudnionych, korygując ją w końcu roku o faktyczną przeciętną liczbę osób zatrudnionych – stosownie do przepisów § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2009 r., nr 43, poz. 349).

Równowartość odpisów na Fundusz Świadczeń Socjalnych na dany rok kalendarzowy - zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy – pracodawca jest zobowiązany przekazać na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów.

Skontrolowano naliczenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za 2018 rok i terminowość przekazania odpisu na rachunek funduszu.

Kontrolującym przedłożono planowane naliczenia odpisu na ZFŚS wraz z korektą na 2018 rok sporządzone przez Anetę Góra – podinspektora ds. księgowości budżetowej:

Na dzień	Pracownicy	Emeryci/niepełnosprawni	Kwota ogółem
----------	------------	-------------------------	--------------

¹⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

30 marca 2018 roku	<p>35 etatów x (3.161,77 zł x 37,5%) = 41.498,10 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 3 m-cy = 296,43 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 1 m-cy = 98,81 zł</p>	<p>29 osób x (3.161,77 zł x 6,25%) = 5.730,69 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 6,25%):12 m-cy x 9 m-cy = 148,23 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 6,25%):12 m-cy x 11 m-cy = 181,17 zł</p>	47.953,43 zł
30 września 2018 roku	<p>36,5 etatów x (3.161,77 zł x 37,5%) = 43.276,59 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 3 m-cy = 296,43 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 1 m-cy = 98,81 zł</p> <p>**1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 9 m-cy = 988,10 zł</p> <p>**1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 5 m-cy = 494,05 zł</p> <p>**1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 4 m-cy = 395,24 zł</p>	<p>29 osób x (3.161,77 zł x 6,25%) = 5.730,69 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 6,25%):12 m-cy x 9 m-cy = 148,23 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 6,25%):12 m-cy x 11 m-cy = 181,17 zł</p>	51.609,31 zł
31 grudnia 2018	<p>35,5 etatów x (3.161,77 zł x 37,5%) = 42.090,93 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 3 m-cy = 296,43 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 1 m-cy = 98,81 zł</p> <p>**1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 9 m-cy = 988,10 zł</p> <p>**1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 5 m-cy = 494,05 zł</p> <p>**1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 4 m-cy = 395,24 zł</p> <p>**0,5 etatu x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 1 m-cy = 49,41 zł</p> <p>***1 osoba x (3.161,77 zł x 37,5%):12 m-cy x 11 m-cy = 1.086,91 zł</p>	<p>28 osób x (3.161,77 zł x 6,25%) = 5.533,08 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 6,25%):12 m-cy x 9 m-cy = 148,23 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 6,25%):12 m-cy x 11 m-cy = 181,17 zł</p> <p>*1 osoba x (3.161,77 zł x 6,25%):12 m-cy x 11 m-cy = 164,68 zł</p>	51.527,04

*w miesiącu styczniu i marcu 2018 roku dwie osoby odeszły na emeryturę, w m-cu październiku zgon 1 emeryta

**zatrudnienie od m-ca marca, sierpnia, września i grudnia 2018 roku

***w m-cu grudniu 2018 roku odwołanie skarbnika ze stanowiska pracy, zgon 1 osoby 22.10.2018 roku.

Środki na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych zostały przekazane w terminach:

Data przelewu środków na rachunek ZFŚS	Kwota w zł	% odpisu
02.03.2018	36.063,84	75,21
28.09.2018	+ 15.545,50 = 51.609,34	100,00
27.12.2018	- 82,34 = 51.527,00	Po korekcie 100,00

Kontrolujące ustaliły, że w 2018 roku do dnia 31 maja badana jednostka przekazała kwotę odpisu na rachunek bankowy w wysokości 75,00% jego łącznej wartości zaplanowanej na rok 2017. Na dzień 30 września 2017 roku przekazano 100,00% planowanego odpisu wyliczonego na dzień 21 lutego 2017 roku. Po skorygowaniu kwoty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w dniu 27 grudnia 2017 roku o faktyczną liczbę zatrudnionych, dokonano korekty środków na rachunku ZFŚS potrzebnych do osiągnięcia przeliczonej całkowitej kwoty odpisu – zwrot kwoty 82,34 zł w dniu 27 grudnia 2018 roku.

4.3. Wydatki na podróże służbowe pracowników - 2018 rok

Podróże zagraniczne

W 2018 roku kontrolowana jednostka nie ponosiła wydatków na podróże zagraniczne pracowników.

5. WYDATKI NA DOSTAWY MATERIAŁÓW I USŁUG

„ODBIÓR i ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU GMINY WIDAWA”

Uchwałą nr XXXV/222/17 Rady Gminy Widawa z dnia 30 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Widawa na lata 2017 – 2029 w § 4 pkt 2 zawarto upoważnienie dla Wójta Gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Zarządzeniem Nr 12/2015 z dnia 18 lutego 2015 roku Wójt Gminy Widawa powołał komisję przetargową ustalając regulamin jej pracy. W skład komisji stanowił 5 osób.

Szacunkową wartość przedmiotowego zamówienia ustalono w dniu 18 września 2017 roku, na łączną kwotę 680.337,79 zł netto, co stanowiło 162.959,06 euro. Realizacja przedmiotu zamówienia planowana w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. Wartość szacunkowa obejmowała łączny koszt odbioru odpadów komunalnych z terenu Gminy Widawa i punktu PSZOK za okres 12 miesięcy.

Ogłoszenie o przetargu nieograniczonym zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 25 października 2017 roku, ogłoszenie nr 606727-N-2017. Ponadto ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy od dnia 25 października 2017 roku do dnia 3 listopada 2017 roku (zgodnie z adnotacją na

ogłoszeniu) oraz na stronie internetowej www.bip.widawa.pl w dniu 25 października 2017 roku.

Termin składania ofert określony został do dnia 2 listopada 2017 roku do godziny 10:00, otwarcie ofert w tym samym dniu o godzinie 10:30. Termin związania ofertą 30 dni od ostatecznego terminu składania ofert.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została zatwierdzona w dniu 25 października 2017 roku przez Michała Włodarczyka – Wójta Gminy Widawa i tego samego dnia zamieszczona na stronie internetowej www.bip.widawa.pl.

Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia przedmiotem zamówienia były usługi związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu Gminy Widawa.

Termin realizacji zamówienia: od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. Zamawiający wymagał wniesienia wadium w wysokości 10.000,00 zł w jednej lub kilku formach przewidzianych art. 45 ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Kryterium oceny ofert zamówienia stanowiły (pkt XIII SIWZ):

- cena brutto – waga 60%,
- emisja spalin i hałasu (wskaźnik ustalany na podstawie liczby pojazdów przystosowanych do odbierania odpadów komunalnych za pomocą, których będą realizowane usługi, spełniające normę emisji spalin minimum EURO VI) - waga 30%,
- edukacja ekologiczna (wskaźnik ustalany na podstawie deklaracji wykonawcy w formularzu ofertowym do przeprowadzania edukacji ekologicznej wśród mieszkańców Gminy Widawa) – waga 10%.

W dniu 31 października 2017 roku pismem nr RIK.271.9.2017.DK wyjaśniono zapisy SIWZ na wniosek EKO – REGION sp. z o.o. w Bełchatowie. Przedmiotowe wyjaśnienie zamieszczono w dniu 31 października 2017 roku na stronie internetowej www.bip.widawa.pl. Zmiana treści SIWZ nie spowodowała zmiany treści ogłoszenia o ww. zamówieniu.

Zgodnie z treścią „Informacji z otwarcia ofert”, pismo nr RIK.271.9.2017.DK z dnia 2 listopada 2017 roku w terminie do dnia 2 listopada 2017 roku do godziny 10.00 wpłynęła 1 oferta, tj. oferta EKO – REGION sp. z o. o. z siedzibą w Bełchatowie. Informacja została zamieszczona w dniu 2 listopada 2017 roku na stronie internetowej Urzędu Gminy Widawa: www.bip.widawa.pl.

W powyższym piśmie zamawiający wskazał, że na realizację przedmiotowego zamówienia publicznego przeznacza 700.00,00 zł – środki zabezpieczono w budżecie na rok 2018 w dziale 900, rozdział 90002. Złożona oferta zawierała cenę ofertową brutto 700.000,00 zł.

Ww. oferent w dniu 31 października 2017 roku wniósł wadium w kwocie 10.000,00 zł.

W dniu 10 listopada 2017 roku komisja przetargowa sporządziła raport do ww. postępowania w którym dokonano oceny złożonej oferty, przyznając maksymalną ilość punktów, tj. 100 pkt. (cena – 60 pkt, emisja spalin i hałasu – 30 pkt, edukacja ekologiczna – 10 pkt. Komisja uznała, że złożona oferta przez firmę EKO – REGION sp. z o. o., ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów na podstawie przedłożonych dokumentów i oświadczeń nie podlega wykluczeniu i spełnia warunki określone w SIWZ. Złożone zostały wymagane oświadczenia i dokumenty.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty przy wskazaniu nazwy wykonawcy oraz punktację przyznaną oferentowi w każdym kryterium oceny ofert i łączną punktację

zamieszczono w dniu 10 listopada 2017 roku na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Widawa (zgodnie z pisemną adnotacją na ww. zawiadomieniu) oraz na stronie internetowej. Ponadto w tym samym ww. informacja została wysłana drogą elektroniczną do oferenta.

Wszyscy członkowie komisji przetargowej oraz kierownik zamawiającego złożyli oświadczenia, iż nie podlegają wyłączeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W dniu 22 listopada 2017 roku pomiędzy Gminą Widawa, reprezentowaną przez Wójta Gminy Michała Włodarczyka (przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy), a „EKO – REGION” Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie, reprezentowaną przez Prezesa Zarządu – Andrzeja Kaczmarka i Wiceprezesa – Mariusza Pękała zawarto umowę nr RFB.77.2017 na wykonanie zadania „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Widawa” w sposób zapewniający osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, zgodnie z SIWZ, ofertą wykonawcy, zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1289), a także zapisami Planu gospodarki dla województwa łódzkiego przyjętego uchwałą nr XL/503/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 20 czerwca 2017 roku w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016 – 2020 z uwzględnieniem lat 2023 – 2028 oraz przepisami prawa miejscowego.

Termin wykonania przedmiotu umowy ustalono na 12 miesięcy, tj. od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe określone w ofercie wykonawcy w wysokości 700.000,00 zł brutto, w tym miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe 58.333,33 zł brutto. Zamawiający dokona zapłaty wykonawcy wynagrodzenia w ciągu 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury VAT, przelewem na wskazany w fakturze rachunek bankowy. Wraz z fakturą wykonawca przedłoży:

- zmiany do wykazu nieruchomości, z których odebrane zostały odpady (informacja o ilości i rodzaju pojemników oraz worków znajdujących się na poszczególnych zamieszkałych nieruchomościach gminy Widawa) – załącznik nr 1 do faktury,
- informację miesięczną potwierdzającą ilość i rodzaj odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych z terenu gminy Widawa – załącznik nr 2 do faktury,
- kartę przekazania odpadów – załącznik nr 3 do faktury.

Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 3% maksymalnej wartości wynagrodzenia brutto, tj. w wysokości 21.000,00 zł w formie gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu nr GKo/834/2017-071-24-01-KK z dnia 17 listopada 2017 roku, okres ważności od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 30 stycznia 2019 roku włącznie.

W przedmiotowej umowie wskazano kary umowne:

- za opóźnienie w wykonywaniu przedmiotu umowy (nie odbieranie odpadów) w terminie określonym w harmonogramie w wysokości 100,00 zł za każdą nieruchomość z której nie odebrano odpadów,
- za nierealizowanie reklamacji, które powstały z winy leżącej po stronie wykonawcy, w terminie 24 godzin od momentu zgłoszenia reklamacji przez zamawiającego, w wysokości 100,00 zł za każdą niezrealizowaną reklamację,
- za brak osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu wymaganych przepisami prawa oraz poziomu ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji w wysokości

równej kwocie kary przewidzianej przepisami prawa dla zamawiającego za niewywiązywanie się z tego obowiązku,

- za niezłożenie w terminie raportu o ilości i rodzaju pojemników oraz worków znajdujących się na poszczególnych nieruchomościach zamieszkałych gminy Widawa wraz ze wskazaniem nieruchomości, do których pojemników i worków nie dostarczono (z podaniem przyczyny niedostarczenia) w wysokości 100,00 zł,

- 0,02% wynagrodzenia umownego brutto za każdy stwierdzony przypadek nieprzestrzegania zasad segregacji odpadów przy odbiorze od mieszkańców, w szczególności zmieszania posegregowanych odpadów,

- 5% wynagrodzenia umownego brutto za odstąpienie od umowy z przyczyn zależnych od wykonawcy,

- w wysokości 1.000,00 zł za każdy przypadek nierealizowania usługi pojazdem wskazanym w ofercie spełniającym normę emisji spalin minimum EURO VI,

- w wysokości 10.000,00 zł za nieprzeprowadzanie edukacji ekologicznej w zakresie określonym w pkt. XIII ust. 1 pkt 3 SIWZ, w przypadku złożenia deklaracji do wykonania powyższej usługi w ofercie.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 18 grudnia 2017 roku pod nr 500076629-2017.

Zgodnie z dokumentacją źródłową za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 stycznia 2018 roku wykonawca wystawił na podstawie ww. umowy 12 faktur VAT na łączną kwotę 699.999,96 zł.

Wykaz przedmiotowych faktur zawarto w poniższym zestawieniu:

Klasyfikacja budżetowa	Faktura nr, z dnia, data wpływu	Kwota do zapłaty	Termin płatności	Faktyczny termin płatności	Dowód księgowy
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/7/01/2018/FL2 z dnia 31.01.2018, 07.02.2018	58.333,33	12.03.2018	13.02.2018	FZ0090/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/17/02/2018/FL2 z dnia 28.02.2018, 06.03.2018	58.333,33	09.04.2018	15.03.2018	FZ0155/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/29/03/2018/FL2 z dnia 31.03.2018, 09.04.2018	58.333,33	10.05.2018	13.04.2018	FZ0300/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/39/04/2018/FL2 z dnia 30.04.2018, 08.05.2018	58.333,33	09.06.2018	10.05.2018	FZ0361/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/48/05/2018/FL2 z dnia 31.05.2018, 31.06.2018	58.333,33	10.07.2018	19.06.2018	FZ0466/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/58/06/2018/FL2 z dnia 30.06.2018, 09.07.2018	58.333,33	09.08.2018	17.07.2018	FZ0616/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/70/07/2018/FL2 z dnia 31.07.2018, 08.08.2018	58.333,33	09.09.2018	09.08.2018	FZ0731/2018-W

Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/80/08/2018/FL2 z dnia 31.08.2018, 10.09.2018	58.333,33	10.10.2018	14.09.2018	FZ0845/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/90/09/2018/FL2 z dnia 30.09.2018, 08.10.2018	58.333,33	09.11.2018	16.10.2018	FZ0965/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/102/10/2018/FL2 z dnia 31.10.2018, 08.11.2018	58.333,33	10.12.2018	15.11.2018	FZ1103/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/112/11/2018/FL2 z dnia 30.11.2018, 10.12.2018	58.333,33	09.01.2019	18.12.2018	FZ01237/2018-W
Dz. 900, rozdz. 90002, § 4300	F/116/12/2018/FL2 z dnia 27.12.2018, 27.12.2018	58.333,33	05.02.2019	28.12.2018	FZ1336/2018-W

Uchwałą nr LIV/328/18 Rady Gminy Widawa z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Widawa na rok 2018, określono planowane dochody tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w dziale 900, rozdz. 90002 w § 0490 w kwocie 771.138,00 zł i wydatki w związku z realizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w kwocie 700.000,00 zł – dział 900, rozdział 90002.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2018 roku w dziale 900, rozdział 90002 § 4300 na plan 700.000,00 zł, wydatkowano 699.999,96 zł.

6. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2017 – 2018

*Zestawienie planowanych i zrealizowanych wydatków inwestycyjnych w latach 2017 – 2018 w kontrolowanej jednostce stanowi **załącznik nr 21 do protokołu kontroli.***

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2017-2018

W 2017 roku źródła finansowania inwestycji w łącznej kwocie 7.369.190,50 zł w Gminie Widawa przedstawiały się następująco:

- budżet gminy – 4.257.420,75 zł,
- dotacja – Łódzki Urząd Wojewódzki 1.650.757,21 zł, Powiat Łaski 562.547,00 zł,
- kredyty i pożyczki – BOŚ o/Warszawa 898.465,54 zł.

W 2018 roku źródła finansowania inwestycji w łącznej kwocie 8.684.195,15 zł w Gminie Widawa przedstawiały się następująco:

- budżet gminy – 3.483.990,57 zł,

- dotacja – WFOŚ i GW w Łodzi 286.515,00 zł, ŁUW 1.794.877,73 zł, Urząd Marszałkowski w Łodzi 533.000,20,
- pożyczka NFOŚiGW w Warszawie – 1.176.600,00 zł,
- kredyt BOŚ o/Warszawa 1.366.974,73 zł,
- inne w ramach budżetu środków europejskich projekt „Szkoła kierunek na przyszłość” 42.236,92 zł.

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

Finansowanie wydatków inwestycyjnych odbywa się z rachunku podstawowego jednostki, natomiast ewidencja ponoszonych kosztów na realizację inwestycji ujmowana jest na koncie 080 - inwestycje, do którego prowadzona jest ewidencja analityczna, co pozwala wyodrębnić ponoszone koszty na poszczególne inwestycje. Po ukończeniu inwestycji poniesione koszty z konta 080 przeksięgowywane są na konto 011 – środki trwałe, następuje przyjęcie na stan środka trwałego uzyskanego z tytułu zrealizowania inwestycji. Ewidencja syntetyczna i analityczna prowadzona jest komputerowo.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Sprawami związanymi z organizacją i nadzorem nad zadaniami inwestycyjnymi, remontami i modernizacją na terenie Gminy Widawa zajmuje się Referat Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych w skład, którego wchodzi następujący pracownicy:

- Zbigniew Parzybut – Kierownik Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych,
- Dorota Kaczmarek – Zastępca kierownika Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych,
- Jerzy Pamuła – inspektor ds. inwestycji,
- Karolina Stachera – podinspektor ds. inwestycji.

Zakres zadań i kompetencji przyznanych ww. referatowi wskazano w § 16 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Widawa.

Zarządzeniem nr 11/2017 z dnia 1 lutego 2017 roku Wójt Gminy Widawa wprowadził regulamin udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych polskich równowartość kwoty 30000 euro.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

„Budowa budynku przedszkola gminnego w Widawie”

Zabezpieczenie środków na realizację inwestycji oraz limity zobowiązań

Rok 2017

Uchwałą nr XXXV/222/17 z dnia 30 stycznia 2017 roku Rada Gminy Widawa uchwaliła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Widawa na lata 2017 – 2029, zmianą uchwałą nr L/302/17 Rady Gminy Widawa z dnia 17 listopada 2017 roku, uwzględniając wykaz przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej stanowiący załącznik nr 2 do ww. uchwał. W pozycji 1.3.2.6 ww. zestawienia ujęto zadanie inwestycyjne pn. „Przygotowanie dokumentacji oraz budowa przedszkola gminnego”, okres realizacji 2015 – 2018. Na zadanie zaplanowano łączne nakłady finansowe w kwocie 5.103.250,73 zł, w tym limit wydatków na 2017 rok w kwocie 2.596.372,12 zł, limit wydatków na 2018 rok w kwocie 2.340.555,02 zł oraz **ustalono limit zobowiązań w kwocie 4.936.928,14 zł.**

2018 rok

Uchwałą nr LIV/327/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku Rada Gminy Widawa uchwaliła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Widawa na lata 2018 – 2029, w wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej stanowiącym załącznik nr 2 do ww. uchwały w zakresie ww. zadania inwestycyjnego (poz. 1.3.2.2.) ustalono łączne nakłady finansowe na kwotę 5.103.250,74 zł, w tym limit wydatków na 2018 rok w kwocie 2.854.148,99 zł; **ustalono limit zobowiązań w kwocie 2.954.148,99 zł;**

Uchwałą nr LIX/355/18 z dnia 23 maja 2018 roku Rada Gminy Widawa zmieniła ww. uchwałę, w wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej stanowiącym załącznik nr 2 do ww. uchwały w zakresie ww. zadania inwestycyjnego (poz. 1.3.2.2.) ustalono łączne nakłady finansowe na kwotę 5.409.824,98 zł, w tym limit wydatków na 2018 rok w kwocie 2.854.148,99 zł; **ustalono limit zobowiązań w kwocie 3.260.723,23 zł;**

Uchwałą nr LIX/355/18 z dnia 28 grudnia 2018 roku Rada Gminy Widawa zmieniła uchwałę nr LIV/327/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku Rada Gminy Widawa, w wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej stanowiącym załącznik nr 2 do ww. uchwały w zakresie ww. zadania inwestycyjnego (poz. 1.3.2.2.) ustalono łączne nakłady finansowe na kwotę 5.387.524,98 zł, w tym limit wydatków na 2018 rok w kwocie 3.238.423,23 zł; **ustalono limit zobowiązań w kwocie 3.238.423,23 zł;**

W limicie zobowiązań uwzględniono umowy dotyczące: 1/ wykonanie dokumentacji technicznej, umowa zawarta w dniu 12 sierpnia 2015 roku na kwotę 144.894,00 zł; 2/ studium wykonalności – umowa zawarta w dniu 18 marca 2016 roku na kwotę 17.835,00 zł; 3/ za prowadzenie nadzoru inwestorskiego – umowa zawarta 8 listopada 2016 roku na kwotę 123.000,00; 4/ wykonanie robót budowlanych – umowa zawarta 6 kwietnia 2017 roku na kwotę 4.487.999,40 zł, aneksem nr 1 z dnia 12 maja 2017 roku zwiększenie kwoty wynagrodzenia wykonawcy o 19.113,09 zł do kwoty 4.507.112,49 zł, aneksem nr 5 z dnia 6 kwietnia 2018 roku zwiększenie kwoty wynagrodzenia wykonawcy o 106.576,23 zł do kwoty 4.613.688,73 zł, aneksem nr 6 z dnia 19 lipca 2018 roku zwiększenie kwoty wynagrodzenia wykonawcy o 51.977,78 zł do kwoty 4.665.666,51 zł, aneksem nr 7 z dnia 10 sierpnia 2018 roku zwiększenie kwoty wynagrodzenia wykonawcy o 11.657,11 zł do kwoty 4.677.323,62 zł.

Mając na względzie powyższe ustalono, że w 2018 roku limit zobowiązań został błędnie ustalony, ponieważ większość umów w sprawie przedmiotowego zadania inwestycyjnego zostało zawartych w latach 2015-2017, w 2018 roku podpisano aneksy nr 5, 6 i 7 zwiększające wynagrodzenie wykonawcy o kwotę 170.211,12 zł. Zatem limit zobowiązań na 2018 rok powinien wynieść 170.211,12 zł. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 228 ust. 1 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.

Decyzją nr 65/2016 z dnia 3 marca 2016 roku, znak: AB.6740.1.7.2016.JO3 (na wniosek z dnia 12 stycznia 2016 roku) Starosta Łaski zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę budynku przedszkola wraz ze zbiornikiem na wodę, śmietnikiem oraz separatorem tłuszczu na działkach nr 3/3 i 5 przy ul. Nowy Rynek w Widawie.

Decyzją nr 46/2018 z dnia 5 lutego 2018 roku, znak: AB.6740.1.410.2017.AC102 (na wniosek z dnia 3 października 2017 roku) Starosta Łaski zmienił ww. decyzję i zatwierdził dla Gminy Widawa zamienny projekt zagospodarowania terenu dla ww. inwestycji.

Postępowanie przetargowe

Ustaleni wartości szacunkowej zamówienia publicznego dokonał kosztorysant (...)¹⁶ na kwotę **4.136.945,43 zł netto**, co stanowi **990.08,87 euro**, na podstawie kosztorysów inwestorskich (sporządzonych w grudniu 2016 roku), tj.:

- branża budowlana - 2.015.901,99 zł,
- branża budowlana (teren) – 429.521,07 zł,
- branża instalacyjna i elektryczna – 1.295.448,37 zł,
- wyposażenie przedszkola – 150.120,00 zł,
- wyposażenie kuchni – 245.954,00 zł.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych dnia 16 lutego 2017 roku, pod numerem 26946 - 2017.

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn. „Budowa budynku przedszkola gminnego w Widawie”. Zaprojektowano budynek przedszkola wraz ze śmietnikiem, zbiornikiem na wodę oraz separatorem tłuszczu. Szczegółowy zakres rzeczowy w zakresie budynku i robót budowlanych zawarto w SIWZ.

Termin składania ofert wyznaczono do dnia **3 marca 2017 roku** do godziny 10:30, otwarcie o godzinie 11.00.

Postępowanie prowadzono na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, w trybie przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Ogłoszenie o przedmiotowym zamówieniu zostało podane do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Widawa w dniach od 16 lutego 2017 roku do dnia 2 marca 2017 roku oraz na stronie internetowej www.bip.widawa.pl. Powołanie komisji przetargowej: zarządzeniem nr 12/2015 z dnia 18 lutego 2015 roku, zarządzeniem nr 29/2015 z dnia 2 kwietnia 2015 roku, zarządzeniem nr 52/2015 z dnia 1 czerwca 2015 roku, zarządzeniem nr 55/2016 z dnia 1 lipca 2016 roku. Skład komisji stanowili: Aneta Namirowska, Aneta Góra, Dorota Kaczmarek, Janusz Pamuła, Zbigniew Parzybut.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została zatwierdzona przez Wójta Gminy w lutym 2017 roku i zamieszczona na stronie internetowej www.bip.widawa.pl.

SIWZ zawierała m.in.:

- informację, że postępowanie prowadzone będzie w trybie przetargu nieograniczonego, szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, opis warunków udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, opis sposobu przygotowania oferty,
- wymagany termin realizacji zamówienia:
  - etap I - do dnia 30 kwietnia 2018 roku,

---

¹⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- etap II - do dnia 29 czerwca 2018 roku.
- informację o kryterium wyboru oferty tj.:
  - cena – waga 60%
  - gwarancja – waga 20%,
  - doświadczenie – waga 20%.

Zamawiający zażądał od wykonawców wniesienia wadium w kwocie 100.000,00 zł – do dnia 3 marca 2017 roku oraz zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny ofertowej brutto.

Wskazano minimalny okres gwarancji – 60 miesięcy.

W dniu 28 lutego 2017 roku Wójt Gminy Widawa dokonał pisemnej odpowiedzi na zapytania wykonawców w kwestii wyjaśnienia treści SIWZ. W związku z powyższym wprowadzono zmiany do treści SIWZ, co skutkowało zmianą ogłoszenia i przedłużeniem terminu składania ofert do dnia 7 marca 2017 roku do godziny 10.30 w Urzędzie Gminy Widawa, otwarcie ofert tego samego dnia o godzinie 11.00.

Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia nr 33838 – 2017 z dnia 28 lutego 2017 roku.

W dniach 1 marca 2017 roku i 3 marca 2017 roku Wójt Gminy Widawa dokonał pisemnej odpowiedzi na zapytania wykonawców w kwestii wyjaśnienia treści SIWZ oraz w kwestii dokumentacji projektowej. W związku z powyższym wprowadzono zmiany do treści SIWZ, co skutkowało zmianą ogłoszenia i przedłużeniem terminu składania ofert do dnia 9 marca 2017 roku do godziny 08.00 w Urzędzie Gminy Widawa, otwarcie ofert tego samego dnia o godzinie 08.30.

Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia nr 37008 – 2017 z dnia 6 marca 2017 roku.

Z protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego przedmiotowego zamówienia, wynika iż bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia – **5.088.443 zł brutto**.

Z treści pisemnej informacji z sesji otwarcia ofert znak: RIK.271.1.2017.DK z datą 9 marca 2017 roku wynika, że w postępowaniu złożono 2 oferty:

Lp	Wykonawca	Cena brutto
1	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe Tadeusz Pędziwiatr, Przedłęczce 52, 98-277 Brąszewice	4.487.999,40 zł
2	Lider konsorcjum: ZPHU IMPORT – EXPORT KROMAR MARIAN KROTLA, ul. Oleska 280, 42-161 Starokrzepice, Partner konsorcjum: ZPHU MAR-BUD Joanna Gawlik ul. Bór 143/157, 42-200 Częstochowa	5.559.600,00 zł

Członkowie komisji przetargowej wraz z (...) ¹⁷ oraz Wójt Gminy Widawa złożyli oświadczenia, iż nie podlegają wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

¹⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 21 marca 2017 roku podpisał Wójt Gminy Widawa. Z treści dokumentu wynika, że w prowadzonym postępowaniu wybrano do realizacji zamówienia najkorzystniejszą ofertę złożoną przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe Tadeusz Pędziwiatr, Przedłęczce 52, 98-277 Brąszewice. Uzasadnienie wyboru: cena 4.487.999,40 zł (najniższa cena). Najkorzystniejsza oferta nie jest rażąco niska w stosunku do przedmiotu umowy i nie budzi wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikających z odrębnych przepisów.

W postępowaniu nie wykluczono żadnych wykonawców oraz nie odrzucono żadnej oferty.

Wadium wniesiono w dniu 3 marca 2017 roku w kwocie 100.000,00 zł.

Informacja została opublikowana w dniu 21 marca 2017 roku na stronie internetowej Urzędu Gminy www.bip.widawa.pl i zgodnie z adnotacją na dokumencie została wywieszona na tablicy ogłoszeń zamawiającego w dniu 21 marca 2017 roku. Informacje o wyborze najkorzystniejszej oferty zostały przesłane do poszczególnych oferentów faxem w dniu 21 marca 2017 roku.

W dniu **6 kwietnia 2017 roku** została zawarta **umowa nr RFB.21.2017** pomiędzy Gminą Widawą, a Tadeuszem Pędziwiatrem prowadzącym działalność gospodarczą pn. Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe Tadeusz Pędziwiatr z siedzibą w Przedłęczcu na realizację zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa budynku przedszkola gminnego w Widawie”, zlokalizowanego na działkach nr ew. 3/3, 5 w obrębie Widawa.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020.

Umowa kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy Widawa.

Termin rozpoczęcia realizacji przedmiotu umowy ustalono na dzień jej podpisania. Realizacja w dwóch etapach, tj.;

- etap I – wykonanie całości robót budowlanych i montażowych, których wynikiem będzie obiekt budowlany – przedszkole wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą – w terminie do 30 kwietnia 2018 roku,
- etap II – uzyskanie prawomocnego pozwolenia na użytkowanie obiektu oraz zapewnienie dozoru terenu budowy w tym okresie, wykonanie całości zamówienia – w terminie do 29 czerwca 2018 roku.

W ww. umowie wskazano, że wykonawca wykona przedmiot umowy w terminach określonych w harmonogramie rzeczowo – finansowym robót, stanowiącym załącznik do umowy (§ 3 ust. 3).

Ustalono, że przedmiotem odbiorów częściowych, odbioru etapu I oraz odbioru końcowego etapu II będzie wykonanie elementów i całego przedmiotu umowy objętego ww. umową, potwierdzone odpowiednio protokołami odbiorów częściowych, protokołem odbioru etapu I oraz protokołem odbioru końcowego etapu II.

Odbiorom częściowym będą podlegały roboty zanikające i ulegające zakryciu, z tym, że odbiór tych robót przez zamawiającego nastąpi w terminie bezzwłocznym po zgłoszeniu przez wykonawcę nie dłuższym jednak niż 3 dni robocze.

Roboty budowlane dla których strony ustalą odbiory częściowe elementu, wykonawca każdorazowo zgłosi wpisem do dziennika budowy, a zamawiający dokona ich odbioru bezzwłocznie, tak aby nie spowodować przerw w realizacji przedmiotu umowy.

Zamawiający wyznaczy termin i rozpocznie odbiór każdego ukończonego etapu w ciągu 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia od wykonawcy o zakończeniu wykonania i gotowości etapu do odbioru oraz po otrzymaniu dokumentów i oświadczeń (tj. dziennik budowy, świadectwa jakości, deklaracje zgodności lub certyfikaty zgodności wbudowanych materiałów i urządzeń, świadectwa wykonanych prób i atesty, zestawienie ilościowe i wartościowe wszystkich elementów wyposażenia stałego i ruchomego, dokumentację powykonawczą).

Z czynności odbioru zostanie sporządzony protokół, zawierający wszystkie ustalenia, zalecenia poczynione w trakcie odbioru.

Podstawą do zgłoszenia gotowości odbioru końcowego etapu II będzie faktyczne wykonanie etapu II zgodnie z umową oraz przedłożenie dokumentów koniecznych do eksploatacji obiektu. Zgłoszenia do odbioru dokonuje się pisemnie.

Odbiór końcowy zostanie potwierdzony protokołem odbioru końcowego przy udziale przedstawicieli zamawiającego i wykonawcy oraz innych stron w zakresie wymaganym obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z § 5 ww. umowy za wykonanie przedmiotu ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości **4.487.999,40 zł brutto** (co stanowiło wartość robót brutto do wykonania uwzględnioną w harmonogramie rzeczowo – finansowym robót).

Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, tj. kwotę 448.799,94 zł.

Rozliczanie robót będzie się odbywało na podstawie faktur częściowych i faktury końcowej za wykonane elementy robót ujęte w harmonogramie rzeczowo – finansowym zatwierdzonym przez zamawiającego. Faktury częściowe wystawione będą po wykonaniu i odebraniu przez inspektora nadzoru danego elementu robót, a regulowane w terminie 30 dni od daty otrzymania przez zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury wraz z protokołem odbioru częściowego wykonanego elementu robót, podpisanego bez zastrzeżeń przez zamawiającego.

Ostateczne rozliczenie za wykonane roboty nastąpi w oparciu o fakturę końcową wystawioną na podstawie protokołu końcowego etapu II. Faktura końcowa regulowana będzie w terminie 30 dni od daty otrzymania przez zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury.

Z tytułu realizacji przedmiotu umowy wykonawca udzielił zamawiającemu rękojmi i gwarancji na przedmiot umowy na okres 80 miesięcy.

W § 9 ww. umowy ustalono następujące kary umowne, jakie zapłaci wykonawca zamawiającemu, tj.:

- za odstąpienie od umowy przez zamawiającego z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność wykonawca w wysokości 20% wynagrodzenia brutto,
- za zwłokę w oddaniu określonego w umowie przedmiotu umowy w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki,
- za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze oraz w okresie gwarancji i rękojmi w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto, za każdy dzień zwłoki, liczonej od dnia wyznaczonego na usunięcie wad,
- za przebywanie na placu budowy osoby niezatrudnionej na umowę – w wysokości 1.000,00 zł za każdy taki przypadek,
- za naruszenie przepisów bhp, ppoż, ochrony środowiska – w wysokości 1.000,00 zł za każdy taki przypadek,

- za niezgłoszenie robót zanikających lub ulegających zakryciu do odbioru częściowego w wysokości 10.000,00 zł za każdy taki przypadek.

Ponadto w wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 ww. umowy, 13 pkt 27 wskazano, że wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną z tytułu:

- braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 ww. umowy tj. wynagrodzenia należnego wykonawcy, zgodnie z umową,

- nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 ww. umowy,

- nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 ww. umowy,

- braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty, o którym mowa w ust. 17 niniejszego paragrafu w wysokości 0,1% wynagrodzenia wysokości brutto określonego w § 5 ust. 1 ww. umowy,

- w przypadku wykonywania robót z udziałem podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, który nie posiada zaakceptowanej przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który nie przedłożył zamawiającemu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w wysokości 0,5% wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 ww. umowy,

W § 13 przedmiotowej umowy wskazano, że wykonawca we własnym zakresie powierza roboty specjalistyczne podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, za działanie którego bierze pełną odpowiedzialność.

Podwykonawca realizował będzie następującą część przedmiotu umowy: instalacje wodno – kanalizacyjne, ciepłne, klimatyzacyjne oraz instalacje elektryczne. Na podwykonawców wybrano:

- FHU MONTER Cybulski Zbigniew z siedzibą w Sieradzu,

- Zakład Instalatorski i Pomiarów Elektrycznych Jerzy Urbaniak z siedzibą w Sieradzu.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych pod pozycją 70663 - 2017 z datą 21 kwietnia 2017 roku.

Aneksem nr 1 z dnia 12 maja 2017 roku do ww. umowy, strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych polegających na wykonaniu rowków odwadniających, wywóz odkładu ziemi z rowków odwadniających oraz zasypanie i zagęszczenie pospółką rowków i studni odwadniających – do umowy wprowadzono § 1 ust 3 pkt 1 lit. aa o brzmieniu „Roboty dodatkowe”.

Szczegółowy zakres robót dodatkowych zawarto w protokole konieczności wykonania robót dodatkowych z dnia 13 kwietnia 2017 roku, w którym wskazano, iż po rozpoczęciu prac ziemnych stwierdzono występowanie wód gruntowych na głębokości ok. 0,70 m poniżej istniejącego terenu. Sporządzona na okoliczność opracowania dokumentacji projektowej opinia geologiczna, stwierdziła brak wód gruntowych do głębokości 3,0 m ppt. W celu kontynuacji robót budowlanych podjęto decyzję o wykonaniu ww. robót dodatkowych. Wartość robót wyliczono na kwotę **15.539,10 zł netto** na podstawie sporządzonego przez wykonawcę kosztorysu na roboty dodatkowe. W związku z powyższym strony ustaliły nowe wynagrodzenie dla wykonawcy w kwocie **3.664.319,10 zł netto, 4.507.112,49 brutto**. Kosztorys zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Zmiany do umowy dokonano na podstawie zapisów § 10 i 17, gdzie

wskazuje się okoliczności, w przypadku których można dokonać zmiany umowy oraz zasady udzielania robót dodatkowych oraz ich rozliczania.

Ww. aneks nie został kontrasygnowany przez Skarbnika Gminy, pomimo zapisu, że aneks zawierany jest przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy – Elżbiety Pluta.

Przepis art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) wyraźnie stanowi, że jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Aneksem nr 2 z dnia 14 listopada 2017 roku do ww. umowy strony postanowiły, w związku z faktycznym stanem zaawansowania robót oraz przewidywanym i możliwym zakresem do wykonania w 2017 roku, dokonać zmian w harmonogramie rzeczowo – finansowym, urealnijając również wartość robót do wykonania do kwoty 3.664.319,10 zł netto i 4.507.112,49 zł brutto. Zmiany do umowy dokonano na podstawie zapisów § 10 pkt 2.5, który wskazuje, że zamawiający może w uzgodnieniu z wykonawcą dokonać zmian harmonogramu rzeczowo – finansowego w zależności od posiadanych środków finansowych.

Aneksem nr 3 z dnia 13 grudnia 2017 rok do ww. umowy strony postanowiły o wykonaniu robót zamiennych dotyczących budowy dachu. Szczegółowy zakres robót zamiennych zawarto w protokole konieczności wykonania robót zamiennych z dnia 9 października 2017 roku. W protokole wskazano, iż konieczność wykonania robót zamiennych wynikała z sytuacji zgłoszenia przez wykonawcę braku możliwości wykonania pokrycia dachu w technologii podanej w dokumentacji projektowej, po dokładnym jej przeanalizowaniu oraz oględzinach budowy na zadaniu inwestycyjnym. W miejsce zaprojektowanego pokrycia dachowego, tj. położone zostaną płyty styropianowe, powierzchnia dachu posmarowana zostanie papą paroizolacyjną, wykonane zostaną izolacje poziome papą zgrzewalną paraizolacyjną z folia aluminiową, wykonane zostaną izolacje cieplne i przeciwdźwiękowe z płyt styropianowych (dwuwarstwowo), wykonane zostaną izolacje z folii, położona zostanie geowłóknina, wykonana zostanie warstwa drenująca w postaci żwiru płukanego, wykonawca zaproponował wykonanie w technologii tradycyjnej tj. wykonanie izolacji paroszczelnej, izolacji termicznej oraz wykonanie szlichty pokrytej papą. Wykonanie ww. robót uzasadniono w następujący sposób, tj. wykonawca oświadczył, że nie wykonywał pokrycia dachowego w technologii opisanej w projekcie technicznym i nie gwarantuje szczelności powłok, poszukiwał podwykonawców lecz nie było takiego podmiotu, który gwarantował wykonanie pokrycia dachowego przed końcem 2017 roku. Z uwagi na zawarte w umowie terminy realizacji przedmiotu umowy oraz możliwość kontynuacji robót wewnątrz budynku w okresie zimy (osiągnięcie stanu zaawansowania robót – stan surowy zamknięty), zamawiający wystąpi z zapytaniem do autora projektu o zmianę technologii.

Do aneksu załączono kosztorys robót zamiennych podpisany przez inspektora nadzoru inwestorskiego, na podstawie którego koszt dachu wg nowej technologii wzrósł o 17.375,00 zł netto.

Ww. zmiany nie spowodowały zwiększenie wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy.

Powyższe zmiany do umowy wprowadzono na podstawie zapisów § 1 ust. 7, 10 i 11 oraz § 10 pkt 2.6, gdzie wskazano, że zamawiający dopuszcza zmianę istotnych postanowień zawartej umowy w przypadku potrzeby wykonania robót zamiennych w stosunku do robót planowanych, jeżeli roboty zamienne uzasadnione są koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa robót budowlanych lub usprawnią proces budowlany. Roboty zamienne

będą opisane w odrębnym protokole i nie będą skutkowały podwyższeniem ceny ofertowej.

Aneksem nr 4 z dnia 15 grudnia 2017 roku do ww. umowy strony postanowiły, w związku z faktycznym stanem zaawansowania robót oraz przewidywanym i możliwym zakresem do wykonania w 2017 roku, dokonać zmian w harmonogramie rzeczowo – finansowym. Wartość robót ogółem nie uległa zmianie, tj. wartość netto robót stanowiła 3.664.319,10 zł, wartość brutto 4.507.112,49 zł. Zmiany do umowy dokonano na podstawie zapisów § 10 pkt 2.5.

Aneksem nr 5 z dnia 6 kwietnia 2018 roku strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych oraz określenia robót zaniechanych, uwzględniając wniosek wykonawcy w sprawie zmiany daty zakończenia robót budowlanych. Aneks sporządzono na podstawie następujących protokołów konieczności na wykonanie robót dodatkowych i protokołu konieczności zaniechania robót budowlanych:

- protokół konieczności z dnia 22 stycznia 2018 roku, gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia następujących robót budowlanych:

1/ wykonanie gładzi gipsowych dwuwarstwowych na ścianach pomieszczeń budynku przedszkola w Widawie,

2/ wykonanie okładzin ścian z płytek ceramicznych w pomieszczeniach oznaczone jako na rysunku rzut parteru nr 27 pomieszczenie instalacji PV i baterii, nr 26 komunikacja oraz pomieszczenie nr 24 warsztat,

3/ wykonanie posadzki z płytek gresowych w pomieszczeniach 23, 24, 26, 27 i 28.

W uzasadnieniu wskazano, że w dokumentacji projektowej przewidziano okładziny ścian wykonanych z tynków cementowo – wapiennych. W pomieszczeniach 23, 24, 26, 27 i 28 zaprojektowane są posadzki wykonane z wylewek cementowych samopoziomujących zatartych na gładko suchą posypką nawierzchniową. Na ścianach pomieszczeń 24, 26, i 27 przewidziano tynki cementowo – wapienne. W ocenie komisji w pomieszczeniach zaplecza technicznego dla utrzymania czystości należy na ścianach i podłogach ułożyć płytki ceramiczne. W pomieszczeniach administracyjnych, salach dydaktycznych, w łazienkach i korytarzach należy wykonać gładzie gipsowe. Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego kosztorys na roboty dodatkowe o wartości **38.400,67 zł netto**;

- protokół konieczności z dnia 22 stycznia 2018 roku, na podstawie którego strony ustaliły konieczność zaniechania robót budowlanych, tj. rezygnacja z wykonania tynków wewnętrznych na stropie, a w celu utrzymania szczelności, wykonanie spoinowania na łączeniu płyt stropowych. W uzasadnieniu wskazano, że w dokumentacji projektowej przewidziano okładziny sufitów wykonanych z tynków cementowo – wapiennych. Zgodnie z projektem technicznym, w prawie wszystkich pomieszczeniach zaprojektowane są sufity podwieszane typu Armstrong. Zbędnym jest wykonanie tynków w części nadsufitowej. W celu zapewnienia szczelności obiektu należy wykonać spoinowanie na łączeniach płyt stropowych. Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego kosztorys różnicowy o wartości – **13.747,69 zł netto**;

- protokół konieczności z dnia 12 lutego 2018 roku, gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych polegających na wykonaniu w śladzie dróg i parkingów, podbudowy z piasków stabilizowanych cementem (półsuchych) pochodzących z wytwórni betonów klasy 5 o grubości co najmniej 0,2 m o nośności określonej modułem odkształcenia dynamicznego $E_{vd} > 0,4$ MPa wg. Badań płytą dynamiczną na warstwie niezwiązanej. Podstawą zalecenia ww. robót jest raport geologiczny z dnia 12 września

2017 roku sporządzony przez firmę PROGEOL z siedzibą w Bełchatowie, podpisany przez uprawnionego geologa – Jana Szataniaka, uprawnienia geologiczne nr VII-1170.

Przewidywany termin wykonania - 30 marzec 2018 roku, zależny od warunków pogodowych.

Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego kosztorys robót dodatkowych o wartości – **53.381,92 zł netto**;

- protokół konieczności z dnia 1 marca 2018 roku, gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych polegających na wykonaniu balastowania studni kanalizacji sanitarnej DN 600 w ilości 0,3 m³ na każdą, DN 1200 w ilości 0,7 m³ na każdą sztukę oraz balastowania dwóch zbiorników na wodę deszczową.

W uzasadnieniu wskazano, że w dokumentacji projektowej w części geologicznej stwierdzono, że poziom wód gruntowych jest poniżej 3 m. W trakcie trwania prac budowlanych (wykopy pod płytę fundamentową) stwierdzono występowanie wód podskórnych na głębokości ok. 0,8 – 1,0 m ppt. Tak wysokie zaleganie wody może powodować wypychanie studni PCV (siła wyporu). W ocenie współautora projektu – konstruktora, studnie należy dociążyć betonem wylewnym na mokro wokół studzienki.

Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego kosztorys na roboty dodatkowe o wartości – **8.612,45 zł netto**.

Wartość robót budowlanych na dzień 21 marca 2018 roku stanowiła:

	Wartość netto	Podatek vat	Wartość brutto
Dotychczasowa wartość umowy	3.664.319,10	842.793,39	4.507.112,49
Roboty dodatkowe – płytki i gładź	38.400,67	8.832,15	47.232,82
Roboty dodatkowe – stabilizacja pod drogi	53.381,92	12.277,84	65.659,76
Roboty zaniechane – tynki	-13.747,69	- 3.161,97	- 16.909,66
Roboty dodatkowe – balastowanie	8.612,45	1.980,86	10.593,31
Wartość robót po zmianach wprowadzonych aneksami	3.750.966,45	862.722,28	4.613.688,73

Do ww. aneksu załączono również pismo wykonawcy z dnia 14 lutego 2018 roku, w którym zadeklarował przyjęcie do wykonania robót dodatkowych zawartych w aneksie nr 5, z terminem ich wykonania rzutuującym na zakończenie robót budowlanych na dzień 30 czerwca 2018 roku. Do pisma załączono raport terminowy zatwierdzony przez

inspektora nadzoru inwestorskiego wraz z opinią projektanta Michała Pierzchalskiego dotyczącą wydłużenia terminu prac budowlanych.

W związku z powyższym strony ustaliły nowe terminy i wysokość wynagrodzenia dla wykonawcy. Wykonawca będzie realizował przedmiot umowy w dwóch etapach:

- **etap I** – wykonanie całości robót budowlanych i montażowych, których wynikiem będzie obiekt budowlany – przedszkole wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą – w terminie **do 30 czerwca 2018 roku**,
- etap **II** – uzyskanie prawomocnego pozwolenia na użytkowanie obiektu oraz zapewnienie dozoru terenu budowy w tym okresie, wykonanie całości zamówienia – w terminie **do 30 sierpnia 2018 roku**.

Ponadto strony ustaliły umowne wynagrodzenie **netto w wysokości 3.750.966,45 zł, brutto w kwocie 4.613.688,73 zł**. Do umowy załączono nowy harmonogram rzeczowo – finansowy budowy budynku przedszkola gminnego w Widawie z ww. kwotami. Zmiany do umowy dokonano na podstawie zapisów § 1 ust. 8, 10 i § 17, gdzie wskazuje się, że:

- zamawiający dopuszcza także możliwość ograniczenia zakresu rzeczowego przedmiotu umowy (roboty zaniechane), w sytuacji, gdy wykonanie danych robót będzie zbędne do prawidłowego, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami, zmiany o których mowa muszą być każdorazowo zatwierdzone przez zamawiającego w porozumieniu z projektantem (§ 1 ust. 8, 10). Zapisy § 17 wskazano wyżej.

Aneks nr 6 z dnia 19 lipca 2018 roku strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych, robót zamiennych oraz określenia robót zaniechanych. Aneks sporządzono na podstawie następujących protokołów konieczności na wykonanie robót dodatkowych i zamiennych oraz protokołów konieczności zaniechania robót budowlanych:

- protokół konieczności z dnia 26 lutego 2018 roku, gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia następujących robót budowlanych:

- 1/ Montażu dodatkowych zaworów kulowych przed każdym z zaworów termostatycznych,
- 2/ Montażu dodatkowego wodomierza na instalacji cyrkulacyjnej wraz z zaworami odcinającymi.

W uzasadnieniu wskazano, że zawory termostatyczne służą do regulacji temperatury, jednakże nie powodują odcięcia dopływu wody. Przy wystąpieniu awarii lub konieczności wymiany grzejników odcięcie dopływu wody jest niezbędne. Protokół podpisany między innymi przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Do protokołu załączono zatwierdzony przez Małgorzatę Szyszkowską – inspektora nadzoru w specjalności: instalacje i sieci sanitarne kosztorys na roboty dodatkowe o wartości **713,06 zł netto**;

- protokół konieczności z dnia 2 kwietnia 2018 roku, gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót zamiennych niezbędnych do kontynuowania robót budowlanych:

- 1/ W miejsce zaprojektowanych instalacji sanitarnych (biały montaż) – misek ustępowych typu „kompakt” zostaną zamontowane miski ustępowe podwieszane na stelażu podtynkowym,
- 2/ W związku z niewłaściwym zamontowaniem central wentylacyjnych (brak możliwości wykonania inspekcji ze względu na odległości pomiędzy urządzeniami). Wykonawca wykona nową instalację wsporczą.

Przedstawiciele zamawiającego zwrócili uwagę na treść umowy, która nie przewiduje zwiększenia wynagrodzenia za roboty budowlane zamienne (§ 1 ust. 7 i 10 oraz §10 pkt 2.6.).

W uzasadnieniu wskazano, że zamontowanie muszli ustępowych „wiszących” na stelażu podtynkowym jest z korzyścią dla zamawiającego. Poprawi się estetyka pomieszczeń (nowocześniejsze rozwiązania) oraz w przyszłości łatwiej będzie utrzymać czystość w pomieszczeniach, sanitariatach. Należy wykonać właściwą konstrukcję pod centrale wentylacyjne umożliwiające inspekcje kanałów i wymianę filtrów. Do protokołu załączono zatwierdzony przez Małgorzatę Szyszkowską – inspektora nadzoru w specjalności: instalacje i sieci sanitarne kosztorys na roboty zamienne gdzie wskazano wzrost wartości robót o **6.225,56 zł netto**;

- protokół konieczności z dnia 2 kwietnia 2018 roku, gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia następujących robót budowlanych:

1/ Brak w dokumentacji projektowej części dotyczącej instalacji rozdzielczej oraz osprzętu.

W uzasadnieniu wskazano, że wykonawca części hydraulicznej zgłosił brak dokumentacji w części rozwiązań projektowych dotyczących dolnego źródła ciepła. W celu kontynuacji robót budowlanych należy zwrócić się do projektanta o opracowanie dokumentacji w zakresie j.w. Po przekazaniu dokumentacji wykonawca opracuje kosztorys na roboty dodatkowe. Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego kosztorys na roboty dodatkowe o wartości **22.886,00 zł netto**;

- protokół konieczności z dnia 30 kwietnia 2018 roku, gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót zamiennych niezbędnych do kontynuowania następujących robót budowlanych:

1/ W miejsce zaprojektowanych płytek elewacyjnych na północnej i zachodniej elewacji (część wysoka) należy wykonać elewację z tynku mozaikowego o kolorystyce zbliżonej do jasionu (jasny beż),

2/ W miejsce zaprojektowanych płytek ceramicznych podestów wejściowych należy wykonać podesty z kostki brukowej o gr. 8 cm,

3/ W miejsce zaprojektowanej na placu zabaw nawierzchni z mulczu, należy wykonać nawierzchnię „bezpieczną” z drobnego żwirku,

4/ W miejsce zaprojektowanych okładzin podłogowych w pomieszczeniach kuchni oraz łazienek należy ułożyć płytki podłogowe ceramiczne,

5/ W miejsce zaprojektowanych drzwi płycinowych do łazienek dziecięcych należy wykonać drzwi z profili aluminiowych z przeszkleniem nawiązując do przeszkleń przewidzianych do zamontowania w ścianie działowej łazienki i pomieszczeń lekcyjnych.

Za ww. roboty budowlane – zamienne nie przewiduje się zwiększenia wartości zamówienia.

W uzasadnieniu wskazano, że zmiana okładziny zaprojektowana z płytki ceramicznej na elewacji części budynku uzyskała akceptację autora projektu, nadto ze względów funkcjonalnych, płytki z upływem czasu i wpływu warunków atmosferycznych odklejają się. Z podobnych powodów proponuje się zmianę nawierzchni na podestach przed wejściami do budynku. Płytki ceramiczne w okresie zimy mogą być bardzo śliskie i stanowić zagrożenie dla ludzi. W opinii inspektora nadzoru, mulcz wykonany z impregnowanych zrębków będzie trudny w utrzymaniu czystości, a szczególnie w okresie zimy nastąpi wzmożony proces butwienia drewna. Drzwi z profili aluminiowych z przeszkleniem w miejsce drzwi płycinowych będą nawiązywały wyglądem

do przeszkleń zastosowanych w ściankach działowych. Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego kosztorys różnicowy gdzie wskazano wzrost wartości robót o **1.136,73 zł netto**;

- protokół konieczności z dnia 30 kwietnia 2018 roku, gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych oraz zaniechania robót niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia następujących robót budowlanych:

1/ w związku ze zmianą planu zagospodarowania terenu należy wybudować dodatkowo dwa miejsca postojowe,

2/ w związku z budową drogi publicznej oraz kanalizacji deszczowej należy zaniechać wykonania wjazdu na teren przedszkola.

W uzasadnieniu wskazano, że w związku ze zmianą planu zagospodarowania terenu (projekt zamienny) zostały zaprojektowane dodatkowe miejsca parkingowe. Z uwagi na realizację zadania pn. „Przebudowa ul. Nowy Rynek wraz z infrastrukturą należy zrezygnować z budowy zjazdu, który zostanie wybudowany w ramach budowy drogi. Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego kosztorys robót dodatkowych uwzględniając zmniejszenie zakresu zjazdu na kwotę **1.891,76 zł netto**;

- protokół konieczności z dnia 1 czerwca 2018 roku gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia następujących robót budowlanych:

1/ Wykonanie ogrodzenia od strony nowoprojektowanego komisariatu policji,

W uzasadnieniu wskazano, że w dokumentacji projektowej brakuje ogrodzenia od strony komisariatu policji o długości 21,00 m. W celu kontynuacji robót budowlanych podjęto decyzję o wykonaniu robót j.w.

Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego kosztorys robót dodatkowych o wartości **5.792,40 zł netto**;

- protokół konieczności z dnia 4 czerwca 2018 roku gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia następujących robót budowlanych:

1/ Montaż dodatkowego nie przewidzianego w dokumentacji rozłącznika instalacji fotowoltaiki,

2/ Montaż dodatkowych masztów odgromowych.

W uzasadnieniu wskazano, że w dokumentacji projektowej brakuje rozłącznika instalacji fotowoltaicznej od pozostałej instalacji elektrycznej. Rozłącznik jest niezbędny dla bezpieczeństwa osób, które będą wykonywały naprawy w instalacji elektrycznej. Zwrócono również uwagę na brak właściwej ochrony p. porażeniowej. Należy zwrócić się do projektanta o stanowisko w sprawie właściwej ochrony odgromowej.

Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru robót elektrycznych kosztorys robót dodatkowych o wartości **4.523,78 zł netto oraz kosztorys robót dodatkowych w kwocie 6.612,88 zł**, protokół podpisany przez inspektora nadzoru inwestorskiego;

- protokół konieczności z dnia 15 czerwca 2018 roku gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia następujących robót budowlanych:

1/ Wykonanie dodatkowych gniazd elektrycznych i komputerowych,

2/ Przemalowanie opraw oświetleniowych montowanych w łazienkach.

W uzasadnieniu wskazano, że w dokumentacji projektowej nie przewidziano miejsca na zamontowanie ekranów telewizyjnych w salach dydaktycznych. Dyrektor przedszkola zgłasza potrzebę wykonania dodatkowych instalacji, które w przyszłości umożliwią zamontowanie telewizorów. W dokumentacji projektowej oprawy oświetleniowe w łazienkach zaprojektowano w kolorze czarnym. Oprawy oświetleniowe winny być w tym samym kolorze na jaki jest stylizowana sala dydaktyczna.

Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru robót elektrycznych kosztorys robót dodatkowych o wartości **653,50 zł netto** oraz kosztorys robót dodatkowych o wartości **595,32 zł**, protokół podpisany przez inspektora nadzoru inwestorskiego;

- protokół konieczności z dnia 4 lipca 2018 roku gdzie strony ustaliły konieczność zaniechania robót budowlanych, tj. rezygnacja z wykonania balastowania zbiornika na wodę. W uzasadnieniu wskazano, że wykonawca nie wykonał robót dodatkowych określonych aneksem do umowy, zatem należy pomniejszyć wynagrodzenie zgodnie z zasadami określonymi w umowie.

Do protokołu załączono zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego o wartości **1.411,23 zł netto**.

Wartość robót budowlanych na dzień 19 lipca 2018 roku stanowiła:

	Wartość netto	Kwota brutto	Wartość umowy wg
Dotychczasowa wartość umowy	3.750.966,45	862.722,28	4.613.688,73
Roboty dodatkowe – balastowanie zbiornika na wodę	- 1.411,23	- 1.735,81	- 1.735,81
Roboty dodatkowe i zaniechane – dodatkowe miejsca parkingowe, rezygnacja ze zjazdu	1.891,76	2.326,86	2.326,86
Roboty dodatkowe – ogrodzenie od strony policji	5.792,40	7.124,65	7.124,65
Roboty dodatkowe – instalacja cyrkulacyjna i wodomierz	713,06	877,06	877,06
Roboty dodatkowe – pompy dolnego źródła ciepła	22.886,90	28.150,89	28.150,89
Roboty dodatkowe – przemalowanie opraw oświet. w	595,32	732,24	732,24

<i>łazienkach</i>			
Roboty dodatkowe – <i>– dodatkowe gniazda elektr. i komput.</i>	653,50	803,81	803,81
Roboty dodatkowe – <i>– montaż rozłącznika fotowoltaiki</i>	4.523,78	5.564,25	5.564,25
Roboty dodatkowe – <i>– montaż dodatkowych masztów</i>	6.612,88	8.133,84	8.133,84
Wartość robót po zmianach wprowadzonych aneksami	(+42.258,36) 3.793.224,81	(+51.977,78) 4.665.666,51	(+51.977,78) 4.665.666,51

W związku z powyższym strony ustaliły **umowne wynagrodzenie netto w wysokości 3.793.224,81 zł, brutto w kwocie 4.665.666,51 zł**. Zmiany do umowy dokonano na podstawie zapisów § 1 ust. 8, 10, § 10 pkt 2.6 i § 17.

Aneksem nr 7 z dnia 10 sierpnia 2018 roku strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych, robót zamiennych oraz określenia robót zaniechanych. Aneks sporządzono na podstawie następujących protokołów konieczności na wykonanie robót dodatkowych i zamiennych oraz protokołów konieczności zaniechania robót budowlanych:

- protokół konieczności z dnia 8 sierpnia 2018 roku, gdzie strony ustaliły konieczność wykonania robót dodatkowych polegających na zainstalowaniu monitoringu i wykonaniu tynków ścian wewnętrznych oraz zewnętrznych śmietnika.

W uzasadnieniu wskazano, że na spotkaniu Rady Budowy w dniu 8 sierpnia 2018 roku w sprawie realizacji robót na budowie przedszkola podjęta została kwestia zabezpieczenia obiektu po jego oddaniu do użytku. Mając na względzie bezpieczeństwo obiektu, jego wyposażenie i użytkowników, w tym dzieci, inwestor wskazał na konieczność wykonania monitoringu poprzez zamontowanie zewnętrznych i wewnętrznych kamer. Ze względów bezpieczeństwa i higieny oraz biorąc pod uwagę spójność budynku wraz z infrastrukturą zewnętrzną i małą architekturą, uwzględniono również potrzebę wykonania tynków ścian wewnętrznych oraz zewnętrznych budynku śmietnika. W pierwotnym projekcie tego typu zakres prac nie został uwzględniony. Komisja zatwierdziła konieczność wykonania ww. robót. Do protokołu załączono:

- kosztorys ofertowy na montaż kamer zatwierdzony przez inspektora nadzoru robót elektrycznych o wartości **8.874,15 zł netto**,

- kosztorys na roboty dodatkowe na wykonanie tynków wewnętrznych i zewnętrznych śmietnika, zatwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego o wartości **5.062,39 zł netto**.

Na podstawie zapisów § 1 ww. aneksu wobec konieczności dokonania korekty zakresu i wartości wykonanych prac ujętych w harmonogramie dokonano zmian:

- wartości robót określonych w § 1 ust. 3 pkt 2 lit. a (roboty ziemne) koryguje się do wartości rzeczywistego wykonania,

- wartości robót określonych w § 1 ust. 3 pkt 2 lit. I (kanalizacja deszczowa zewnętrzna) koryguje się do wartości rzeczywistego wykonania, w związku ze zmianą technologii przez wykonawcę (deszczówka do podlewania), w załączeniu kosztorys robót zamiennych – wg kosztorysu wartość wykonanych robót zamiennych w stosunku do ceny ryczałtowej jest **mniejsza o 10.305,23 zł netto**,

Ponadto na podstawie § 12 pierwotnej umowy strony, iż zamawiający zapłaci wykonawcy kwotę **18.804,73 zł brutto**, jako różnicę pomiędzy stawką godzinową zawartą w kosztorysach wykonawcy z roku 2017, a wysokością minimalnej stawki godzinowej obowiązującej od dnia 1 stycznia 2018 roku zgodnie z wyliczeniem zawartym w załączniku nr 1 do ww. aneksu.

Wartość robót budowlanych na dzień 10 sierpnia 2018 roku stanowiła:

	Wartość netto	Podatek vat	Wartość brutto
Dotychczasowa wartość umowy (aneks nr 6)	3.793.224,81	872.441,71	4.665.666,51
Różnica do faktycznego wykonania, zmniejszenie wartości ryczału o roboty dot. Podsyпки piaskowej poz. 2 harmonogramu	- 9.442,38	- 2.171,75	- 11.614,13
Zmiana stawki – dostosowanie do wynagrodzenia minimalnego – roboty za 2018 rok obliczone wg wskaźnika	15.288,40	3.516,33	18.804,73
Kosztorys na zmniejszenie wynagrodzenia z tyt. zastosowania innej technologii – deszczówka do podlewania (roboty zamienne)	- 10.305,23	- 2.370,20	-12.675,43
Dodatkowy zakres robót – protokół konieczności – monitoring (roboty dodatkowe)	8.874,15	2.041,05	10.915,20
Dodatkowy zakres robót – protokół konieczności – otynkowanie śmietnika(roboty dodatkowe)	5.062,39	1.164,35	6.226,74

Wartość robót po zmianach wprowadzonych aneksami	(+9.477,33) 3.802.702,14	(+2.179,78) 874.621,49	(+11.657,11) 4.677.323,62
--	---	---	--

W związku z powyższym strony ustaliły **umowne wynagrodzenie netto w wysokości 3.802.702,14 zł, brutto w kwocie 4.677.323,63 zł**. Zmiany do umowy dokonano na podstawie zapisów § 1 ust. 8, 10, § 10 ust. 2 pkt 2.2, § 12 i § 17.

Zgodnie z treścią § 10 ust. 2 pkt 2.2 i § 12 zmiana umowy w zakresie wynagrodzenia, może nastąpić również w trybie wskazanym w § 12 umowy. Zgodnie z zapisami § 12 ust. 1 pkt. 2 umowy strony zobowiązują się dokonać zmiany wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy, w formie pisemnego aneksu, każdorazowo w przypadku zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Do umowy załączono zaktualizowany harmonogram rzeczowo-finansowy zadania.

Ogłoszenia o zmianie umowy – roboty budowlane (dotyczy podjętych aneksów)

- ogłoszenie nr 500024885-N-2017 z dnia 7 września 2017 roku – data zmiany umowy 12/05/2017, zmiana określona w art. 144 ust. 1 pkt. 2 ustawy Pzp,
- ogłoszenie nr 500071506-N-2018 z dnia 21 marca 2018 roku – data zmiany umowy 21/03/2018, zmiana wynagrodzenia, zmiana terminu realizacji,
- ogłoszenie nr 500214291-N-2018 z dnia 6 września 2018 roku – data zmiany umowy 10/08/2018, zmiana wynagrodzenia,
- ogłoszenie nr 500214291-N-2018 z dnia 6 września 2018 roku – data zmiany umowy 21/03/2018, zmiana wynagrodzenia, zmiana terminu realizacji umowy.

W dniu 6 lipca 2018 roku wykonawca zgłosił pisemnie zakończenie I etapu robót, prosząc o wyznaczenie terminu odbioru. Termin rozpoczęcia prac odbiorowych wyznaczono na dzień 19 lipca 2018 roku.

Protokół odbioru I etapu realizacji ww. zadania inwestycyjnego spisano w dniu 19 lipca 2018 roku. Wartość umowna zadania po aktualizacji zgodnie z podpisanymi aneksami przez strony aneksami do umowy wyniosła 4.665.666,51 zł, wartość rzeczywista faktycznie zafakturowanych do dnia 30 czerwca 2018 roku wyniosła 2.547.061,28 zł. Komisja odbiorowa stwierdziła usterki i wady uwzględnione w załączniku nr 3 (dotyczy pomieszczeń wewnątrz budynku) i usterki zewnętrzne) do protokołu z koniecznością ich usunięcia do dnia 2 sierpnia 2018 roku.

W dniu 2 sierpnia 2018 roku spisano protokół na okoliczność potwierdzenia usunięcia wad i usterek stwierdzonych protokołem odbioru I etapu zadania inwestycyjnego. Komisja odbiorowa zaleciła do dnia 14 sierpnia 2018 roku aby wykonawca wykonał i dostarczył badania poziomu głośności pracy urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych. Również do dnia 14 sierpnia 2018 roku wyznaczono termin usunięcia usterki opisanej w protokole z dnia 20 czerwca 2018 roku z uruchomienia pomp ciepła w budynku przedszkola w Widawie (podczas podgrzewania CWU następuje bardzo szybki wzrost temperatury wody na wyjściu z pompy ciepła oraz powolny wzrost temperatury CWU w zasobniku, co skutkuje przegrzaniem skraplacza pomp ciepła i postawieniem urządzenia w stan awarii).

W dniu 27 sierpnia wykonawca zgłosił gotowość od odbioru końcowego (II Etapu) robót budowlanych. W tym samym dniu wyznaczono termin ww. odbioru. Z treści spisanego w dniu odbioru końcowego robót budowlanych wynikało, że wykonawca dostarczył badania poziomu głośności pracy urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych oraz dokonał

usunięcia niesprawności pompy ciepła i przedstawił protokół z ponownego jej uruchomienia. Wartość umowna i rzeczywista po aktualizacji zgodnie z podpisanymi aneksami do umowy wynosi 4.677.323,63 zł. Innych uwag nie stwierdzono.

Decyzją nr 59/2018 z dnia 7 sierpnia 2018 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Łasku udzielił Gminie Widawa pozwolenia na użytkowanie budynku przedszkola.

Dokumentacja techniczna

W dniu **12 sierpnia 2015 roku** (aneks nr 1 z dnia zawarto umowę Nr RFB.61.2015 pomiędzy Gminą Widawa, a Krajową Agencją Poszanowania Energii Spółka Akcyjna reprezentowaną przez Zbigniew Szpaka – Prezesa Zarządu. Przedmiotem ww. umowy było:

- 1/ opracowanie kompletnej dokumentacji projektowo – kosztorysowej (w tym projektu architektoniczno - budowlanego) na budowę nowego budynku przedszkola wraz z zagospodarowaniem terenu działki nr 3/3 i 5, znajdującej się w miejscowości Widawa;
- 2/ uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń opinii oraz uzgodnień,
- 3/ przygotowanie wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu LEMUR.

Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy ustalono na poziomie 117.800,00 zł netto, **144.894,00 zł brutto**. Podstawę wystawienia faktury VAT każdorazowo stanowił protokół odbioru zdawczo – odbiorczy podpisany przez obie strony.

Umowa kontrasygnowana przez Skarbnika Miasta.

Faktura VAT nr 203/RM/12/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku na kwotę 137.649,30 zł brutto, za wykonanie projektu budowlanego. Zapłacono przelewem w dniu 23 grudnia 2015 roku.

Faktura VAT nr 204/RM/12/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku na kwotę 137.649,30 zł brutto, za przygotowanie wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami ze środków NFOŚiGW w ramach programu LEMUR. Zapłacono przelewem w dniu 23 grudnia 2015 roku.

Studium wykonalności

Umowa zawarta **w dniu 18 marca 2016 roku** pomiędzy Przedsiębiorcą Dariuszem Kańtochem prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą KLS Partners Dariusz Kańtoch z siedzibą w Warszawie, a Gminą Widawa reprezentowaną przez Michała Włodarczyka – Wójta Gminy Widawa.

Umowa kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

Na podstawie ww. umowy wykonawca zobowiązał się do:

- opracowania studium wykonalności wraz z analizą finansową i ekonomiczną w aktywnym arkuszu kalkulacyjnym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej IV Gospodarka niskoemisyjna, Działanie IV.3 Poddziałanie: Ochrona powietrza IV.3.2 Ochrona powietrza na budowę nowego budynku energooszczędnego/pasywnego przedszkola wraz z zagospodarowaniem terenu działki znajdującej się w miejscowości Widawa,

- opracowania wniosku o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami oraz obsługi procesu aplikacyjnego od chwili złożenia wniosku aż do momentu opublikowania na stronie <http://www.rpo.lodzkie.pl/> listy projektów wybranych do dofinansowania ze środków EFRR w ramach ogłoszonego konkursu Osi Priorytetowej IV Gospodarka niskoemisyjna,

- w przypadku wybrania zamawiającego do zawarcia umowy o dofinansowanie przygotowania niezbędnej dokumentacji składanej przez podpisaniem umowy o dofinansowanie, a w tym doradztwo w zakresie przygotowywanych oświadczeń, informacji i zaświadczeń niezbędnych do otrzymania pomocy publicznej i innych dokumentów wskazanych w pismach IOK.

Strony ustaliły następujące terminy realizacji przedmiotu umowy:

- termin opracowania studium wraz z analizą finansową i ekonomiczną w ciągu 80 dni od dnia podpisania ww. umowy,

- termin opracowania wniosku o dofinansowanie ustalono od dnia ogłoszenia konkursu, jednocześnie nie później niż na 7 dni przed planowanym terminem zakończenia naboru wniosków,

- obsługę procesu aplikacyjnego, o którym mowa wyżej, od chwili złożenia wniosku aż do momentu opublikowania na stronie internetowej ostatecznej listy projektów wybranych do dofinansowania ze środków EFRR,

- przygotowania niezbędnej dokumentacji, o której mowa wyżej do dnia podpisania umowy o dofinansowanie z instytucją Zarządzającą.

Odbiór przedmiotu umowy, na każdym etapie, zostanie potwierdzony sporządzeniem protokołu odbioru.

Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy ustalono w kwocie **17.835,00 zł brutto**, w tym za:

- sporządzenie studium wykonalności – 13.530,00 zł,

- przygotowanie wniosku wraz załącznikami o dofinansowanie, obsługę procesu aplikacyjnego oraz przygotowanie dokumentów do umowy o dofinansowanie – 4.305,00 zł.

Płatność nastąpi w dwóch transzach. Wykonawca wystawi osobne faktury vat dla poszczególnych etapów realizacji zamówienia, tj. I transza za sporządzenie studium wykonalności, II transza za przygotowanie wniosku wraz z załącznikami o dofinansowanie oraz obsługę procesu aplikacyjnego.

Protokół zdawczo – odbiorczy opracowania studium wykonalności wraz z analizą finansową i ekonomiczną) na budowę nowego budynku energooszczędnego/pasywnego przedszkola wraz z zagospodarowaniem terenu działki znajdującej się w miejscowości Widawa sporządzono w dniu 29 września 2016 roku.

Wystawiono fakturę VAT nr 02/10/16 z dnia 11 października 2016 roku, na kwotę 13.530,00 zł brutto (data wpływu 31 października 2016 roku). Zapłacono przelewem w dniu 25 listopada 2016 roku.

Protokół zdawczo - odbiorczy opracowania wniosku o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami (w tym obsługa procesu aplikacyjnego) na budowę nowego budynku energooszczędnego/pasywnego przedszkola wraz z zagospodarowaniem terenu działki znajdującej się w miejscowości Widawa sporządzono w dniu 29 września 2016 roku.

Wystawiono fakturę VAT nr 03/10/16 z dnia 11 października 2016 roku, na kwotę 4.305,00 zł brutto (data wpływu 31 października 2016 roku). Zapłacono przelewem w dniu 25 listopada 2016 roku.

Faktura korygująca nr FK 01/1/16 z dnia 24 listopada 2016 roku do faktury nr 03/10/16 z dnia 11 października 2016 roku. Stan po korekcie: kwota 0,00 zł za przygotowanie wniosku o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami oraz obsługa procesu aplikacyjnego zgodnie z umową nr RFB.19.2016 z dnia 18 marca 2016 roku. Kwota do zwrotu: 4.305,00 zł.

Pismem nr RPIX.432.56.28.2016 z dnia 6 grudnia 2016 roku (wpływ w dniu 12 grudnia 2016 roku) Maja Reszka – Dyrektor Departamentu ds. Regionalnego Programu Operacyjnego przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Łódzkiego poinformowała Gminę Widawa o ocenie wniosku przez Komisję Oceny Projektów, w załączeniu informacja o błędach formalnych zidentyfikowanych przez ww. komisję.

Pismem nr RPIX.432.56.28.2016 z dnia 12 stycznia 2017 roku (wpływ w dniu 17 stycznia 2017 roku) Dyrektor Departamentu ds. Regionalnego Programu Operacyjnego przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Łódzkiego poinformowała, iż wniosek o dofinansowanie projektu nr WND-RPLD.04.03.02-10-0016/16 pn. „Budowa budynku przedszkola gminnego w systemie pasywnym w Gminie Warta” złożonym przez Gminę Widawa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020 uzyskał negatywną ocenę formalną. W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono, iż skorygowany wniosek o dofinansowanie nie spełnia wskazanych kryteriów formalnych uzupełniających.

Kolejny protokół zdawczo - odbiorczy opracowania wniosku o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami (w tym obsługa procesu aplikacyjnego) na budowę nowego budynku energooszczędnego/pasywnego przedszkola wraz z zagospodarowaniem terenu działki znajdującej się w miejscowości Widawa sporządzono w dniu 23 sierpnia 2016 roku.

Wystawiono fakturę VAT nr 12/08/17 z dnia 31 sierpnia 2017 roku, na kwotę 4.305,00 zł brutto (data wpływu 11 września 2017 roku). Zapłacono przelewem w dniu 20 września 2017 roku.

Przygotowanie dokumentacji przetargowej i nadzór nad prawidłowością postępowania

W dniu 1 grudnia 2016 roku pomiędzy Gminą Widawa, a (...) ¹⁸ zawarto umowę o dzieło w kwestii przygotowania dokumentacji związanej z przeprowadzaniem przetargu na zadanie pn. „Budowa przedszkola gminnego” oraz pełnienie nadzoru nad prawidłowością przeprowadzanego postępowania przetargowego polegającego w szczególności na:

- opracowaniu Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia,
- odpowiadaniu na pytania dotyczące SIWZ,
- opracowaniu ogłoszenia o zamówieniu,
- opracowaniu ogłoszenia o wyborze oferty wraz z niezbędną dokumentacją,

---

¹⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- sprawdzeniu poprawności sporządzonego protokołu z przeprowadzonego postępowania udzieleniu zamówienia publicznego.

Termin rozpoczęcia dzieła strony ustaliły na dzień 1 grudnia 2016 roku, a zakończenia na dzień 30 kwietnia 2017 roku.

Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie w wysokości **3.000,00 zł brutto**.

Na umowie brak kontrasygnaty Skarbnika, czym naruszono ww. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Wystawiono rachunek nr 1/2017 z dnia 8 maja 2017 roku, na kwotę 3.000,00 zł brutto. Zapłacono przelewem w dniu 17 maja 2017 roku.

Ww. rachunek nie został uwzględniony w kosztach przedmiotowej inwestycji, tym samym wartość przedmiotowej inwestycji została zaniżona o kwotę 3.000,00. Brak zapisu księgowego na ww. kwotę na koncie 080 stanowiło naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm.). Zgodnie z opisem do ww. konta, zawartym w wymienionym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzeniu, konto 080 służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne.

Nadzór inwestorski

W dniu 8 listopada 2016 roku zawarto umowę nr RFB.102.2016 pomiędzy Gminą Widawa, a Bogdanem Grzelińskim prowadzącym działalność gospodarczą pn.: Firma Inżynierska „Grzeliński” Bogdan Grzeliński z siedzibą w Pabianicach. Przedmiot umowy obejmował usługę pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi przy realizacji zadania pn.: „Przygotowanie dokumentacji oraz budowa przedszkola gminnego”.

Umowa kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy Widawa.

Wykonawca wyznaczył spośród inspektorów nadzoru inwestorskiego zwanych dalej „Zespołem inspektorów”, inżyniera koordynatora – kierownika zespołu inspektorów nadzoru inwestorskiego w osobie Bogdana Grzelińskiego, który odpowiedzialny był za organizację, koordynację oraz nadzorowanie prac zespołu w zgodności z dokumentacją projektową i harmonogramem robót. Wykonawca ustanowił inspektorów nadzoru w branży:

- konstrukcyjno – budowlanej – Bogdan Grzeliński,
- instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych – Małgorzata Szyszkowska,
- instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych i teletechnicznych – Marek Gorący,
- branża robót drogowych – osoba o stosownych uprawnieniach zostanie wskazana zamawiającemu w terminie późniejszym.

Termin realizacji przedmiotu umowy stanowił:

- okres przygotowawczy – od dnia zawarcia umowy do dnia podpisania umowy na roboty budowlane,
- nad realizacją robót – od dnia podpisania umowy na roboty budowlane do dnia odbioru końcowego robót i przedstawienia przez wykonawcę rozliczenia końcowego zamówienia. Planowany termin wykonania przedmiotu umowy o roboty budowlane określono na dzień 31 marca 2018 roku,
- w okresie gwarancji – od dnia dokonania odbioru końcowego robót od wykonawcy robót budowlanych do dnia, w którym upłynie okres gwarancji udzielonej przez wykonawcę robót budowlanych lub do dnia odbioru usunięcia usterek przez wykonawcę robót budowlanych lub wykonawcę zastępczego, w zależności od tego, który termin później się kończy.

Ustalono wynagrodzenie ryczałtowe za wykonanie przedmiotu umowy, tj. **123.000,00 zł brutto**.

Ustalono system zapłaty za wykonanie przedmiotu umowy w oparciu o procentowe zaangażowanie robót budowlanych, nad którymi jest pełniony nadzór inwestorski, tj. zakres rzeczowy wykonanych robót odebranych protokołami częściowymi i zafakturowany przez wykonawcę robót budowlanych i zatwierdzonych przez inspektorów nadzoru.

Po dokonaniu odbioru częściowego robót budowlanych, nad którymi pełniony jest nadzór, wykonawca wystawia fakturę częściową. Wynagrodzenie wykonawcy rozliczone fakturami częściowymi nie może łącznie przekroczyć 90% wynagrodzenia umownego.

Rozliczenie końcowe nastąpi fakturą końcową, wystawioną po zakończeniu odbioru końcowego, podpisaniu protokołu odbioru końcowego i uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

*Zgodnie z wykazem faktur stanowiącym **złącznik nr 22 do protokołu kontroli**, w związku z pełnieniem funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego zapłacono łącznie 7 faktur na kwotę w wysokości 123.000,00 zł. Ostatnia faktura VAT nr FV/5/08/2018 z dnia 27 sierpnia 2018 roku (data wpływu 30 sierpnia 2018 roku). Zapłacono przelewem w dniu 27 września 2018 roku.*

Rozliczenie inwestycji

Według konta **080-16** - koszty zadania inwestycyjnego wyniosły **5.184.635,28 zł**, w tym: roboty budowlane 4.677.323,63 zł, dokumentacja 144.894 zł; studium wykonalności – 17.894,00 zł, nadzór inwestorski 123.000,00 zł, ugoda sądowa – 67.650,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniem Janusza Pamuły – inspektora ds. inwestycji, „W maju 2017 r. zostały wykonane badania nośności gruntu sporządzone przez geologa Pana Jana Szataniaka (protokół z dnia 10 maja 2017 r.). W dniu 11 maja 2017 r. geolog dokonuje wpisu do dziennika budowy o konieczności wykonania stabilizacji cementem „5” o grubości 20 cm. Roboty budowlane w przywołanym zakresie zostały wykonane i zaakceptowane przez inspektora nadzoru inwestorskiego. W październiku 2017 r., Wykonawca składa wnioski o zapłatę za „roboty dodatkowe” załączając kopie dokumentów wymienionych w piśmie. W listopadzie 2017 r. Gmina Widawa odmawia zapłaty za stabilizację cementem uznając, że wykonana robota i wbudowany materiał ma charakter robót zamiennych. Uzasadnienie stanowiska znajduje się w odpowiedzi z dnia 7 listopada 2017 r. Gmina zostaje zewzwana do próby ugodowej rozwiązania sporu. W powyższej sprawie zostaje zawarta ugoda. Gmina zobowiązała się do zapłaty kwoty 67.650 zł. Wspomniana kwota nie była przedmiotem aneksu, a jej zapłata wynika z treści ugody Sądowej zatwierdzonej Postanowieniem”.

*Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi **załącznik nr 23 do protokołu kontroli.***

*Kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem: Raportu geotechnicznego nr 1/2017 (str. 2) z dnia 10 maja 2017 roku, faktury nr 12/2017 z dnia 18 października 2017 roku, faktury korygującej nr 1/K/2018 z dnia 11 stycznia 2018 roku, pisma wykonawcy z dnia 19 października 2017 roku, pisma Wójta Gminy Widawa nr RIK.7013.20.2017.JP z dnia 7 listopada 2017 roku, ugody sądowej stanowiącej załącznik do protokołu z posiedzenia z dnia 10 stycznia 2018 roku w sprawie o sygn.. VGCo 151/17 **stanowią akta kontroli nr 1.***

Przyjęcie środka trwałego, dowód OT nr 22/2018 z dnia 31 października 2018 roku – Budynek Przedszkola gminnego w Widawie na łączną kwotę **5.062.128,76 zł**, umorzenie **119.506,52 zł** (polecenie księgowania nr PK/0031/2018/ST z dnia 31 października 2018 roku).

*Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego stanowią **załącznik nr 24 do protokołu kontroli.***

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady ewidencji składników majątkowych (środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, materiały) określone zostały w zarządzeniach Wójta Gminy Widawa nr: [1] 136/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie ustalenia instrukcji sporządzania, obiegu, kontroli i archiwizacji dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Widawa wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 108/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku, [2] 120/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Widawa, [3] 135/2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy Widawa wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami nr: 110/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku, 108/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku i 52/2018 z dnia 27 czerwca 2018 roku.

W Urzędzie Gminy Widawa ewidencja środków trwałych (środki trwałe, pozostałe środki trwałe w użytkowaniu, wartości niematerialne i prawne) prowadzona jest na kontach syntetycznych (wartościowo) w postaci zapisów księgowych oraz w urzędzeniach analitycznych (ilościowo-wartościowa) w postaci zapisów komputerowych przy użyciu programu komputerowego ŚWISTAK Środki Trwałe II firmy Sputnik Software sp. z o.o. oraz techniką ręczną. Tabele amortyzacyjne również prowadzi się w postaci zapisów komputerowych z wykorzystaniem funkcji ww. programu.

Środki trwałe (konto 011) i wartości niematerialne i prawne (konto 020) o wartości określonej w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych podlegają ewidencji w księgach prowadzonych z wykorzystaniem programu komputerowego.

Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ewidencjonuje się w tablicach amortyzacyjnych środków trwałych sporządzanych za kolejne lata obrotowe i ujmuje się w kartach analitycznych poszczególnych środków trwałych w wykorzystaniem programu komputerowego. Środki trwałe umarzone są według stawek amortyzacyjnych ustalonych przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje jednorazowo za cały rok obrotowy i ujmuje w księgach rachunkowych jednostki pod datą 31 grudnia.

Pozostałe środki trwałe ewidencjonuje się w księdze inwentarzowej prowadzonej ręcznie oraz z wykorzystaniem programu komputerowego i ewidencjonuje na koncie 013. Umarzane są w 100% ich wartości w dacie przyjęcia do użytkowania i odpisywane w koszty poprzez księgowanie na kontach 401 i 072. Aparaty telefoniczne i fotograficzne oraz pozostały sprzęt elektroniczny, audiowizualny, komputerowy i pamięci przenośne oraz dyski zewnętrzne, filtry sieciowe (listwy), przedłużacze, zasilacze, elektronarzędzia, odkurzacze, meble, anteny, kamery i lampki biurowe, drabiny i torby (teczki) bez względu na ich wartość ewidencjonuje się w księdze inwentarzowej prowadzonej z wykorzystaniem programu komputerowego i księguje się na koncie 013. Pozostałe środki trwałe, których nie można ponumerować ze względów technicznych, nie podlegają ewidencji ilościowo-wartościowej; prowadzona jest dla nich ewidencja ilościowa, a osoba otrzymująca dany przedmiot do użytku służbowego kwituje jego odbiór. Materiały biurowe, środki czystości i sprzęt ochrony osobistej oraz publikacje podręczne służące do bieżącej pracy ewidencjonuje się ilościowo, a ich wartością obciąża się koszty bezpośrednio w momencie zakupu; składniki te przekazywane są komórkom organizacyjnym, za pośrednictwem upoważnionego pracownika, za potwierdzeniem odbioru. Drobną sprzęt bez względu na jego wartość jednostkową, taki jak: tablice, mapy, rękawice robocze, drobny sprzęt kuchenny, materiały tłukące się, drobny sprzęt gospodarczy do utrzymania higieny i czystości, nożyce, nożyczki, karnisze, flagi, lampy wiszące, chodniki itp. nie podlega ewidencji ani wartościowej, ani ilościowej.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych podlegają ewidencji na koncie 020 oraz w księdze prowadzonej z wykorzystaniem programu komputerowego. Umarzane są w 100% ich wartości w dacie przyjęcia do użytkowania i odpisywane w koszty poprzez księgowanie na kontach 402 i 072, a ich umorzenie ujmowane jest w poszczególnych kartotekach wartości niematerialnych i prawnych z wykorzystaniem programu komputerowego. Ewidencja szczegółowa wartości niematerialnych i prawnych prowadzona jest według poszczególnych tytułów wartości niematerialnych i prawnych oraz z podziałem na umarzone jednorazowo i w czasie (stopniowo).

Środki trwałe wycenia się, nie rzadziej niż na dzień bilansowy, w następujący sposób:

- według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), lub też ceny sprzedaży podobnego lub takiego samego składnika majątku (np. ujawnionego lub przyjętego w formie darowizny lub spadku) albo według wartości wynikającej z umowy darowizny, albo też według wartości określonej w decyzji (tu środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub JST otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu) pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości z założeniem, że nowo przyjęte środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się oraz amortyzuje, począwszy od następnego miesiąca, po miesiącu, w którym przyjęto je do użytkowania, a obowiązującą metodą amortyzacji jest metoda liniowa, natomiast umarza się jednorazowo w 100% przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania takie składniki majątkowe, jak: książki, środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych, odzież i umundurowanie, meble i dywany, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do użytkowania,

- środki trwałe w budowie – w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem (w tym: koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów poniesione do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji, niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania wydatków dotyczących nabycia lub wytworzenia środków trwałych w budowie i związane z nimi dodatnie oraz ujemne różnice kursowe), pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

2. Ewidencja środków trwałych – konto 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowe

Ewidencja analityczna środków trwałych prowadzona jest techniką komputerową zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych (KŚT) z podziałem na: grunty; budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego; obiekty inżynierii lądowej i wodnej; kotły i maszyny energetyczne; maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania; maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne; urządzenia techniczne; środki transportu oraz narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane. Ewidencją objęto grupy środków trwałych od numeru 0 do 8. Ewidencję środków trwałych prowadzi pracownik Referatu Finansowo-Budżetowego.

W przedłożonej do kontroli ewidencji analitycznej środków trwałych (konto 011) - karty środka trwałego - zawarto dane charakteryzujące środek trwały tj. – nazwę środka trwałego, jego nr inwentarzowy, datę nabycia/zbycia wraz z określeniem nr dowodu nabycia/zbycia, datę jego przyjęcia, miejsce użytkowania, symbol KŚT, wartość początkową, stawkę amortyzacji, naliczone umorzenie. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 umożliwiła ustalenie wartości poszczególnych grup rodzajowych środków trwałych: [0] grunty – 3.210.443,12 zł, [1] budynki, lokale (...) – 3.948.098,28 zł, [2] obiekty inżynierii lądowej i wodnej – 24.531.469,26 zł, [3] kotły i maszyny energetyczne – 177.528,15 zł, [4] maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania – 218.409,83 zł, [5] specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty – 22.428,00 zł, [6] urządzenia techniczne – 15.472,28 zł, [7] środki transportu – 2.567.547,60 zł, [8] narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane – 77.815,71 zł. W zakresie konta 011 – środki trwałe stwierdzono zgodność danych zawartych w ewidencji analitycznej z danymi zawartymi w ewidencji syntetycznej (podsumowanie każdej z grup środków trwałych następowało automatycznie).

W ramach kontroli poprawności ewidencji środków trwałych kontrolujący dokonali porównania gruntów ujętych w ewidencji mienia komunalnego Gminy Widawa prowadzonej na stanowisku ds. gospodarki ziemią i mienia komunalnego oraz gruntów ujętych w ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy Widawa. Ustalono, że w sporządzonej na dzień 31 grudnia 2017 roku informacji o stanie mienia komunalnego ujęto grunty jedynie ilościowo, w związku z czym niemożliwe było zweryfikowanie wartości gruntów z ww. informacją.

Ewidencja analityczna pozostałych środków trwałych (konto 013) prowadzona jest techniką ręczną - w księgach inwentarzowych prowadzonych dla Urzędu Gminy Widawa, ochotniczych straży pożarnych, świetlic wiejskich oraz sołectw w podziale na rodzaje

środków trwałych oraz miejsce użytkowania środka trwałego. Stwierdzono zgodność danych zawartych w ewidencji analitycznej z danymi zawartymi w ewidencji syntetycznej.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2017 rok

Konto 011

W kontrolowanym okresie obroty na koncie 011 przedstawiały się następująco:

Stan środków trwałych na dzień 1 stycznia 2017 roku wynosił 29.953.363,82 zł.

Zwiększenie stanu środków trwałych w 2017 roku według zapisów księgowych nastąpiło na kwotę **4.820.021,40 zł**. Kontroli poddano następujące dowody księgowe zaewidencjonowane na koncie 011:

- OT nr 7/2017 na kwotę 77.490,00 zł środek przyjęty do użytkowania dnia 18 sierpnia 2017 roku - agregat prądowórczy GE3-112KW/14KVA (trwale związany z przyczepą EURO B2600/G RYDWAN) na podstawie FV nr 1/06/17 z dnia 6 czerwca 2017 roku (data wpływu do UG Widawa - 6 czerwca 2017 roku) - protokół dostawy i odbioru agregatu z dnia 6 czerwca 2017 roku. Zaewidencjonowano w dniu 18 sierpnia 2017 roku na podstawie dowodu PK nr PK/0009/2017/ST z dnia 18 sierpnia 2017 roku poprzez zapis na kontach Wn 011/03, Ma 080/10,
- OT nr 20/2017 na kwotę 501.309,30 zł środek przyjęty do użytkowania dnia 28 grudnia 2017 roku - droga gminna nr 119004E w miejscowości Korzeń. Rozliczenie inwestycji - protokół końcowego odbioru robót z dnia 14 września 2017 roku. **Pismem z dnia 28 grudnia 2017 roku inspektor do ds. inwestycji - Janusz Pamuła wystąpił do Referatu Finansowo - Budżetowego o sporządzenie dokumentu OT w związku z zakończonym zadaniem inwestycyjnym pn. „Przebudowa grogi gminnej nr 119004E w miejscowości Korzeń”**. Zaewidencjonowano w dniu 28 grudnia 2017 roku na podstawie dowodu PK nr PK/0023/2017/ST z dnia 28 grudnia 2017 roku poprzez zapis na kontach Wn 011/02, Ma 080/22,
- OT nr 26/2017 na kwotę 1.948.448,08 zł środek przyjęty do użytkowania dnia 29 grudnia 2017 roku - drogi osiedlowe (ulice: Sosnowa, Jodłowa i fragment Modrzewiowej - zgodnie z zawartą umową na roboty budowlane). Rozliczenie inwestycji - protokół końcowego odbioru robót z dnia 21 grudnia 2017 roku. **Pismem z dnia 12 lutego 2018 roku inspektor do ds. inwestycji - Janusz Pamuła wystąpił do Referatu Finansowo - Budżetowego o sporządzenie dokumentu OT w związku z zakończonym zadaniem inwestycyjnym pn. „Przebudowa dróg gminnych nr: 103018E - ul. Sosnowa, 103019E - ul. Jodłowa w miejscowości Widawa oraz fragmentu ul. Modrzewiowej i Jodłowej”**. Zaewidencjonowano w dniu 29 grudnia 2017 roku na podstawie dowodu PK nr PK/0030/2017/ST z dnia 29 grudnia 2017 roku poprzez zapis na kontach Wn 011/02, Ma 080/25,
- Modernizacja Środka Trwałego (brak numeru dokumentu) na kwotę 449.119,04 zł z dnia 8 grudnia 2017 roku - przebudowa terenu zieleni miejscowego parku na ulicy Rynek Kościuszki w Widawie (wartość początkowa - 54.944,98 zł, wartość po operacji - 504.064,02 zł) . Rozliczenie inwestycji - protokół końcowego odbioru robót z dnia 26 kwietnia 2017 roku. **Pismem z dnia 7 grudnia 2017 roku inspektor do ds. inwestycji - Janusz Pamuła wystąpił do Referatu**

Finansowo – Budżetowego o sporządzenie dokumentu OT w związku z zakończonym zadaniem inwestycyjnym pn. „Przebudowa terenu zieleni urządzonej na Rynku Kościuszki w Widawie”. Zaewidencjonowano w dniu 8 grudnia 2017 roku na podstawie dowodu PK nr PK/0018/2017/ST z dnia 8 grudnia 2017 roku poprzez zapis na kontach Wn 011/00, Ma 080/43,

- OT nr 21/2017 na kwotę 1.159.368,96 zł środek przyjęty do użytkowania dnia 28 grudnia 2017 roku – droga wewnętrzna Chociw-Ruda. Rozliczenie inwestycji – protokół końcowego odbioru robót z dnia 17 listopada 2017 roku. **Pismem z dnia 28 grudnia 2017 roku inspektor do ds. inwestycji – Janusz Pamuła wystąpił do Referatu Finansowo – Budżetowego o sporządzenie dokumentu OT w związku z zakończonym zadaniem inwestycyjnym pn. „Przebudowa drogi wewnętrznej Chociw-Ruda”.** Zaewidencjonowano w dniu 28 grudnia 2017 roku na podstawie dowodu PK nr PK/0024/2017/ST z dnia 28 grudnia 2017 roku poprzez zapis na kontach Wn 011/02, Ma 080/08.

W 2017 roku rozchód środków trwałych wyniósł 4.172,99 zł i został zaewidencjonowany na podstawie następujących dokumentów:

- Sprzedaż środka trwałego (brak numeru dokumentu) z dnia 29 listopada 2017 roku – **zbycie jednej z trzech nieruchomości gruntowych oznaczonej nr 972/4 o pow. 0,19 ha wprowadzonej do ewidencji środków trwałych pod jednym nr ewidencyjnym Gr-033-0019 jako działki o numerach: 972/2, 972/3 i 972/4 o łącznej powierzchni 1,4439 ha oraz wartości łącznej w kwocie 1.098,00 zł**, na podstawie aktu notarialnego Repertorium A numer 6156/2017 z dnia 29 listopada 2017 roku. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr PK/0016/2017/ST z dnia 29 listopada 2017 roku poprzez zapis na kontach Wn 800/01, Ma 011/00; wartość księgowa zbywanej działki nr 972/4 - 549,00 zł,
- Sprzedaż środka trwałego (brak numeru dokumentu) z dnia **10 lipca 2017 roku** – **zbycie jednej z dwóch nieruchomości gruntowych oznaczonej nr 76/2 o pow. 0,0175 ha powstałej w wyniku podziału nieruchomości nr 76 na dwie działki o nr: 76/1 o pow. 0,0832 ha i 76/2 o pow. 0,0175 ha na podstawie decyzji z dnia 30 września 2016 roku. W ewidencji środków trwałych nadal figuruje działka o nr 76 wprowadzona pod jednym numerem ewidencyjnym Gr-032-0054 o łącznej pow. 0,09 ha oraz wartości 6.500,00 zł.** Zbycie nieruchomości nr 76/2 nastąpiło na podstawie aktu notarialnego Repetytorium A numer 3361/2017 z dnia 27 czerwca 2017 roku. Pismem z dnia 27 grudnia 2017 roku inspektor do ds. gospodarki ziemią i mienia komunalnego – Beata Piechowicz wystąpiła do Referatu Finansowo – Budżetowego o zdjęcie nieruchomości z ewidencji środków trwałych w związku z jej sprzedażą. Wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr PK/0006/2017/ST z dnia **10 lipca 2017 roku** poprzez zapis na kontach Wn 800/01, Ma 011/00; wartość księgowa zbywanej działki nr 76/2 - 3.250,00 zł.

Kontrolą objęto 85,80% przychodów środków trwałych w 2017 roku, oraz 91,04% rozchodów środków trwałych w 2017 roku.

Stan środków trwałych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 34.769.212,23 zł.

Podstawę udokumentowania obrotów na koncie 011 stanowiły:

1. dokument OT dla składników majątkowych przyjętych do użytku,
2. dokument **Modernizacji środka trwałego** w przypadku zwiększenia jego wartości początkowej,
3. dokument **Sprzedaży Środka trwałego** w przypadku zbycia środka trwałego.

Konto 013

Stan pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 na dzień 1 stycznia 2017 roku wynosił 1.513.985,51 zł.

Przychód pozostałych środków trwałych w 2017 roku został zaewidencjonowany w kwocie 139.904,19 zł. Kontrolni poddano następujące dokumenty dotyczące przychodów pozostałych środków trwałych:

- faktura VAT nr FA/2017/07/002114 z dnia **31 lipca 2017 roku** na kwotę 2.250,00 zł - zakup szafy chłodniczej przeznaczonej na potrzeby mieszkańców sołectwa Kocina, która stanowić będzie wyposażenie zaplecza kuchennego świetlicy wiejskiej. Zaewidencjonowano w dniu **14 sierpnia 2017 roku** (poz. księg. FZ0617/2017-W),
- faktura VAT nr FS-5314/8/2017/SOS z dnia 3 sierpnia 2017 roku na kwotę 11.878,76 zł - zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem na potrzeby UG Widawa. Sprzedaży oraz zapłaty za towar dokonano na podstawie faktury proforma nr FPF/4113984/2017 z dnia 31 lipca 2017 roku (data sprzedaży - 31 lipca 2017 roku). Zaewidencjonowano w dniu 31 lipca 2017 roku (poz. księg. FZ0596/2017-W),
- faktura VAT nr 00320/2017/05 z dnia 23 maja 2017 roku na kwotę 1.920,00 zł - zakup krzeseł składanych dla mieszkańców sołectw: Józefów (25 szt. na kwotę 800,00 zł) i Witoldów (35 szt. na kwotę 1.120,00 zł). Zaewidencjonowano w dniu 31 maja 2017 roku (poz. księg. FZ0386/2017-W),11b
- faktura VAT nr 1326/17/VAT z dnia 12 maja 2017 roku na kwotę 9.901,30 zł - zakup krzeseł oraz stołów stanowiących wyposażenie świetlic na potrzeby mieszkańców sołectw: Józefów (2 stoły na kwotę 1.000,00 zł), Ochle (50 szt. krzeseł na kwotę 4.929,50 zł), Restarzew Cmentarny (20 szt. krzeseł i 2 stoły na kwotę 1.971,80 zł) i Witoldów (4 stoły na kwotę 2.000,00 zł). Zaewidencjonowano w dniu 23 maja 2017 roku (poz. księg. FZ0377/2017-W),
- faktura VAT nr FA/197/2017/01 z dnia 4 grudnia 2017 roku na kwotę 2.500,00 zł - zakup stołu hokejowego stanowiącego wyposażenie świetlicy w Widawie. Zaewidencjonowano w dniu 8 grudnia 2017 roku (poz. księg. FZ1071/2017-W),
- faktura VAT nr FA/2017/08/000399 z dnia 8 sierpnia 2017 roku na kwotę 4.634,99 zł - zakup szafy chłodniczej oraz regału na potrzeby mieszkańców sołectwa Górki Grabińskie, które stanowić będą wyposażenie zaplecza kuchennego świetlicy wiejskiej. Zaewidencjonowano w dniu 9 sierpnia 2017 roku (poz. księg. FZ0618/2017-W),
- faktura VAT nr FS-43168/11/2017/SOS z dnia 27 listopada 2017 roku na kwotę 6.513,82 zł (wartość księgową pomniejszoną o kwotę dostawy w wysokości 19 zł) - zakup wyposażenia komputerowego dla 2 stanowisk pracy w UG Widawa. Zaewidencjonowano w dniu 24 listopada 2017 roku (poz. księg. FZ0995/2017-W).

W 2017 roku rozchód pozostałych środków trwałych wyniósł 41.583,71 zł i został zaewidencjonowany na podstawie następujących dokumentów:

- wyksięgowanie zlikwidowanego wyposażenia na kwotę 7.898,09 zł (czajnik, szafy, motopompa, węże, przełącznik, ubranie koszarowe, buty, kamizelki, hełm, agregat sprężarkowy) zgodnie z wnioskiem o likwidację wyposażenia użytkowanego w OSP Widawa z dnia **12 października 2017 roku** zaakceptowany przez Wójta Gminy Widawa. Wyksięgowano z ewidencji księgowej według dowodu PK nr PK/0017/2017 z dnia **4 grudnia 2017 roku**, poz. nr 1 i 2,
- wyksięgowanie zlikwidowanego wyposażenia na kwotę 700,01 zł (2 aparaty fotograficzne, fotel) zgodnie z wnioskiem o likwidację wyposażenia użytkowanego w

UG Widawa (pokój nr 19) z dnia 1 grudnia 2017 roku zaakceptowany przez Wójta Gminy Widawa. Wyksięgowano z ewidencji księgowej według dowodu PK nr PK/0017/2017 z dnia 4 grudnia 2017 roku, poz. nr 13 i 14,

- zmiana miejsca użytkowania wyposażenia o numerach ewidencyjnych: W-UG-P-0155, W-UG-P-0154, W-UG-P-0156 (biurka – 3 szt.) z UG Widawa pokój nr 15 do świetlicy wiejskiej w Zborowie na kwotę 1.124,84 zł z dnia 4 grudnia 2017 roku. Wyksięgowano z ewidencji księgowej wyposażenia UG (013/01) i zaksięgowano w ewidencji świetlicy (013/06/05) według dowodu PK nr PK/0017/2017 z dnia 4 grudnia 2017 roku, poz. nr 27-30,
- wyksięgowanie zlikwidowanego wyposażenia na kwotę 590,08 zł (namiot halowy, 2 szt. talerzy Meteor) zgodnie z wnioskiem o likwidację wyposażenia użytkowanego w świetlicy wiejskiej Dąbrowa Widawska z dnia 7 grudnia 2017 roku zaakceptowany przez Wójta Gminy Widawa. Wyksięgowano z ewidencji księgowej według dowodu PK nr PK/0033/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku, poz. nr 3 i 4,
- wyksięgowanie zlikwidowanego wyposażenia na kwotę 870,00 zł (nagrzewnica) zgodnie z wnioskiem o likwidację wyposażenia użytkowanego w świetlicy wiejskiej w Wielskiej Wsi z dnia 7 grudnia 2017 roku zaakceptowany przez Wójta Gminy Widawa. Wyksięgowano z ewidencji księgowej według dowodu PK nr PK/0033/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku, poz. nr 1 i 2.

Kontrolą objęto 28,30% przychodów oraz 26,89% rozchodów pozostałych środków trwałych.

Stan pozostałych środków trwałych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 1.612.305,99 zł.

Podstawę udokumentowania obrotów na koncie 013 stanowiły dokumenty zakupu (faktury), wnioski o likwidację wyposażenia zaakceptowane przez Wójta Gminy Widawa, dokument zmiany miejsca użytkowania wyposażenia.

Ustalenia kontroli:

W wyniku badania dokumentów stwierdzono:

- **przypadki niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w miesiącu przekazania ich do używania, czym naruszono art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 1036 ze zm.), który stanowi, że składniki majątku wprowadza się do ewidencji środków trwałych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania (późniejszy termin wprowadzenia do ewidencji uznaje się za ujawnienie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej), oraz art. 6 ust. 1 i 20 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w myśl których w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym,**
- **udokumentowanie obrotów na koncie 011 (szczegółowo opisanych powyżej) związanych ze: [1] zwiększeniem wartości początkowej środka trwałego stanowił dokument pod nazwą Modernizacja środka trwałego, natomiast [2] zbyciem środka trwałego stanowił dokument Sprzedaży Środka trwałego. Obowiązująca w badanym okresie Instrukcja sporządzania, obiegu, kontroli i archiwizacji dokumentów finansowo-**

księgowych w Urzędzie Gminy Widawa nie przewiduje w zakresie dokumentacji obrotu środkami trwałymi odrębnych dokumentów w ww. przypadkach,

- **na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzono przypadki przyjęcia pod jednym numerem ewidencyjnym więcej niż jednej nieruchomości gruntowej w łącznej kwocie, tj. bez wyszczególnienia wartości poszczególnych działek. Kontrolujące stwierdziły, że taki zapis w ewidencji analitycznej jest niepoprawny, gdyż uniemożliwia on wyodrębnienie poszczególnych obiektów inwentarзовych oraz stwierdzenie poprawności ich ujęcia poprzez weryfikację. Taki zapis powodował, że nie było możliwości ustalenia jakie działki i o jakiej powierzchni składają się na ww. kwotę.**

W myśl art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, księgi pomocnicze mają na celu uszczegółowienie i uzupełnienie zapisów dokonanych na kontach syntetycznych w ujęciu systematycznym. Konta analityczne stanowią podstawowe źródło informacji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostki w trakcie okresu sprawozdawczego.

Analityczna ewidencja księgowa środków trwałych powinna być prowadzona w szczególności do poszczególnego, pojedynczego składnika majątku – w przypadku gruntów – scharakteryzowanego numerem ewidencyjnym poszczególniej działki, powierzchnią i wartością księgową określoną zgodnie z uregulowaniami art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

- **dowody księgowe majątku trwałego wskazane w Instrukcji sporządzania, obiegu, kontroli i archiwizacji dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Widawa nie stanowiły podstawy obrotów (zwiększeń oraz zmniejszeń) na kontach 011 i 013; w wielu przypadkach były wydrukami systemowymi drukowanymi przez pracownika odpowiedzialnego za ewidencję majątku z programu komputerowego na potrzeby kontroli. Ponadto: [1] nie zawierały wymaganych podpisów osób upoważnionych, [2] nie zostały sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym oraz podpisane przez głównego księgowego i kierownika jednostki. W § 21 powołanej powyżej Instrukcji (...) zapisano, że dowody księgowe powinny być sprawdzone pod względem: merytorycznym i formalno-rachunkowym,**
- **opisane powyżej dokumenty dokumentujące obroty na koncie 011 były sporządzane przez Dominikę Borszyńską – podinspektora ds. księgowości budżetowej. W powołanej powyżej Instrukcji (...) zapisano: [1] „do faktury dokumentującej zakup środka trwałego (gotowe dobra) pracownik dokonujący zakupu, po określeniu klasyfikacji budżetowej i nazwy zadania z wykazu inwestycji, dołącza dokument OT – Przyjęcie środka trwałego, w którym wskazuje jego miejsce użytkowania, osobę materialnie odpowiedzialną z podpisem osoby materialnie odpowiedzialnej” (§13 pkt 5), [2] „protokół odbioru końcowego i przekazania inwestycji do użytku oraz dowody OT sporządza pracownik prowadzący całość zadania inwestycyjnego lub upoważniony pracownik komórki organizacyjnej jednostki w trzech egzemplarzach w porozumieniu z pracownikiem księgowości”.**

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2017 rok

Kontroli poddano prawidłowość naliczania umorzeń dla środków zaewidencjonowanych na koncie 011. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych sprawdzono w oparciu o umorzenia dokonane w 2017 roku.

Ewidencję pomocniczą prowadzoną dla konta 071 w celu naliczania odpisów umorzeniowych środków trwałych stanowiła w 2017 roku tabela amortyzacyjna, w której ujęto wszystkie środki trwałe (011) podlegające umorzeniu.

Kwota umorzenia wynosiła w 2017 roku – 1.065.988,21 zł. W zakresie prawidłowości zastosowanych stawek amortyzacyjnych kontroli poddano odpisy umorzeniowe dokonane w 2017 roku na kwotę 417.748,12 zł dotyczące wybranych obiektów z poszczególnych grup rodzajowych środków trwałych, próba przyjęta do kontroli stanowiła 39,19%.

W wyniku kontroli stwierdzono, że dla jednego obiektu inwentarzowego (budynku ośrodka zdrowia w Brzykowie) wymienionego w załączniku zastosowano nieprawidłowe stawki umorzeniowe tj. 4,5% zamiast 2,5%. Obiekt został sklasyfikowany w strukturze symboli KŚT jako rodzaj 106 – budynki szpitali i inne budynki opieki zdrowotnej, dla którego ustalona w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych stawka amortyzacyjna wynosi 2,5%. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie dokonanych odpisów umorzeniowych w roku 2017 na łączną kwotę 10.826,91 zł.

Zestawienie środków trwałych objętych kontrolą naliczenia umorzeń stanowi załącznik nr 25 do protokołu kontroli.

3. Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych – konto 020. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych

---

Według ewidencji księgowej na koncie 020 - wartości niematerialne i prawne na dzień 1 stycznia 2017 roku stan wartości niematerialnych i prawnych wynosił 52.755,55 zł. W trakcie 2017 roku nie dokonano ani zwiększeń ani zmniejszeń.

Stan wartości niematerialnych i prawnych na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowił kwotę 52.755,55 zł. Na dzień 1 stycznia 2017 roku wszystkie wartości niematerialne i prawne były umorzone w całości i w 2017 roku nie dokonywano żadnych odpisów amortyzacyjnych.

4. Ewidencja pozostałych składników majątkowych (materiały, finansowy majątek trwały)

Konto 310 - materiały

Zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi z ewidencji księgowej na koncie 310 wyłącza się materiały biurowe – wydatki na ich nabycie odnosi się w koszty na konto 401 w momencie nabycia. Materiały te podlegają ewidencji pozaksięgowej, a sposób prowadzenia ewidencji, pozwalający na rozliczenie tych materiałów, został określony w „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych”. Ewidencji księgowej na koncie 310 nie podlegają materiały budowlane przekazane w momencie zakupu do wbudowania; materiały te podlegają jednak rozliczeniu na podstawie protokołów typowania robót i protokołów wbudowania materiałów według zasad określonych w „Instrukcji (...)”. Paliwo znajdujące się w zbiornikach pojazdów służbowych ewidencjonuje się na koncie 310.

W ewidencji księgowej na koncie 310 – materiały na dzień 1 stycznia 2017 roku figurowało saldo Wn w kwocie 987,95 zł. W 2017 roku dokonano zwiększeń na kwotę 14.018,42 zł oraz zmniejszeń na kwotę 14.037,56 zł. Na dzień 31 grudnia 2017 konto 310 wykazywało saldo w kwocie 968,81 zł.

Ewidencja analityczna do konta 310 prowadzona jest komputerowo z wykorzystaniem arkusza excel w formie księgi materiałowej.

W 2017 roku na koncie 310 ewidencjonowano zakup paliwa do autobusu szkolnego. Rozliczenie paliwa ewidencjonowano co miesiąc w pierwszych dniach miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczyło rozliczenie.

5. Inwentaryzacja

5.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

W okresie objętym kontrolą w jednostce obowiązujące zasady przygotowania, przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji określone były w Instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Widawa wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Wójta Gminy Widawa nr 120/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku i stanowiącej załącznik nr 1 do ww. zarządzenia.

5.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

W okresie objętym kontrolą pełną inwentaryzację składników majątkowych przeprowadzono na dzień 31 grudnia 2017 roku. Kontrolą objęto dokumenty źródłowe dotyczące przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Widawa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Zarządzeniem nr 97/2017 z dnia 16 listopada 2017 roku Wójta Gminy Widawa w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych w Urzędzie Gminy Widawa w terminie 1 - 31 grudnia 2017 roku według harmonogramu inwentaryzacji (załącznik nr 1 do zarządzenia) powołano komisję inwentaryzacyjną i zespoły spisowe (załącznik nr 2 do zarządzenia). Wykonanie zarządzenia powierzono Przewodniczącej Komisji.

W § 3 zarządzenia określono, że inwentaryzacją należy objąć następujące składniki aktywów i pasywów: [1] środki trwałe i pozostałe środki trwałe (wyposażenie) – drogą spisu z natury z wyłączeniem środków trwałych, do których dostęp jest utrudniony, [2] wartości niematerialne i prawne – drogą weryfikacji dokumentów i porównania z zapisami w księgach rachunkowych, [3] środki pieniężne na rachunkach bankowych, należności i zobowiązania – drogą uzyskania potwierdzenia sald od kontrahentów, [4] środki trwałe w budowie – drogą porównania stanu faktycznego ze stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych w drodze spisu z natury (jeżeli są dostępne oglądowi), a jeżeli to niemożliwe – w drodze weryfikacji dokumentów i porównania z zapisami w księgach, [5] oraz pozostałe składniki aktywów i pasywów oraz środków pieniężnych, papierów wartościowych w postaci materialnej (weksle, czek), druków ścisłego zarachowania znajdujących się w kasie jednostki a także paliwo w samochodzie służbowym - drogą weryfikacji dokumentów i porównania z zapisami w księgach rachunkowych.

Na podstawie przedłożonych dokumentów dotyczących przygotowania do spisu, arkuszy spisu z natury i rozliczeń księgowych i ewidencji księgowej stwierdzono, co następuje:

1. Spisów z natury dokonano na ponumerowanych arkuszach spisowych stanowiących

druki ścisłego zarachowania, na których odnotowano daty i godziny spisu. Arkusze zostały podpisane przez członków zespołów spisowych oraz członków komisji inwentaryzacyjnej, na kilku arkuszach brak nazwiska osoby materialnie odpowiedzialnej i podpisu osoby materialnie odpowiedzialnej, np.: arkusz nr 0082, 0083, 0084, 0085, 0086. Na arkuszach spisowych poza podpisami osób dokonujących spisu podpisały się osoby, które dokonały wyceny zinwentaryzowanych składników majątku. Stwierdzono, że arkusze spisowe zostały wypełnione prawidłowo – zawierają: nazwę spisywanego przedmiotu, jednostkę miary, stwierdzoną ilość, cenę oraz wartość a także daty i godziny spisu.

2. Spisem z natury objęto następujące składniki majątku będące własnością Gminy Widawa: [1] środki trwałe wg grup rodzajowych KŚT: a) kotły i maszyny energetyczne – grupa III, b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania – grupa IV, c) maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne – grupa V, d) urządzenia techniczne – grupa VI, e) środki transportu – grupa VII, f) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej nie sklasyfikowane – grupa VIII, [2] pozostałe środki trwałe (wyposażenie), [3] stan magazynowy paliwa (konto 310) oraz [4] środki pieniężne w kasie wraz z drukami ścisłego zarachowania.
3. Przed przystąpieniem do spisu z natury osoby materialnie odpowiedzialne (w zakresie odpowiedzialności indywidualnej) złożyły oświadczenia: [1] wstępne, z których wynikało, że wszystkie operacje dotyczące przychodu i rozchodu inwentaryzowanych składników majątku zostały na moment rozpoczęcia spisu prawidłowo udokumentowane i wykazane w obowiązującej dokumentacji przekazanej do Referatu Finansów i Budżetu UG Widawa, [2] końcowe, z których wynikało, że zinwentaryzowane składniki zostały prawidłowo przeliczone, zmierzone, zważone i ujęte prawidłowo w arkuszach od nr ... do nr... oraz, że ilości wskazane w arkuszach spisu są zgodne ze stanem faktycznym, [3] w zakresie zgodności ze stanem faktycznym wskazanych w wymienionych arkuszach spisu ilości oraz [4] o braku roszczeń i uwag do zespołu spisowego w zakresie ilości i jakości zinwentaryzowanych składników majątku.
4. Dla każdego z ww. składnika majątku podlegającego inwentaryzacji metodą spisu z natury sporządzano odrębnie: [1] sprawozdanie zespołu spisowego w którym ujmowano: a) rozliczenie arkuszy spisowych, b) informację o ujęciu/nieujęciu wszystkich składników majątkowych podlegających spisowi na arkuszach spisu z natury, c) uzgodniony stan, d) uwagi w zakresie ewentualnych usterek i nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia, przechowywania, magazynowania i konserwacji majątku oraz e) uwagi i spostrzeżenia osoby odpowiedzialnej materialnie a także [2] protokół rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych w którym ujmowano: a) rozliczenie wyników inwentaryzacji według zestawienia różnic inwentaryzacyjnych (nadwyżki, niedobory), b) ustalenia komisji po przeprowadzeniu ewentualnego postępowania wyjaśniającego, c) opinię wraz z podpisem Skarbnika Gminy w zakresie rzetelności i prawidłowości przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji, d) decyzję wraz z podpisem Wójta w zakresie stwierdzonych różnic.

Metodą potwierdzenia sald zinwentaryzowano aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych oraz pożyczki i kredyty bankowe.

W drodze pisemnego potwierdzenia salda zinwentaryzowano salda z kontrahentami od których otrzymano wezwanie do potwierdzenia salda .

Pozostałe składniki majątku: grunty (grupa 0 wg KŚT), budynki, lokale, spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego oraz prawo do lokalu mieszkalnego (grupa I wg KŚT), obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupa II wg KŚT), środki trwałe w budowie (konto 080) zostały objęte inwentaryzacją poprzez weryfikację stanu księgowego z dokumentami księgowymi.

Weryfikacją nie objęto wartości niematerialnych i prawnych (konto 020), umorzenia środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (konta 071 i 072) oraz rozrachunków kont z zespołu 2.

Należy zauważyć, że weryfikacja sald jest metodą polegającą na porównaniu zapisów w księgach rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi i weryfikacji realnej wartości składników majątkowych (ustalenie czy wielkość składników aktywów i pasywów ujęta w księgach rachunkowych jest rzetelna, czyli zgodna ze stanem faktycznym).

Powyższe stanowiło naruszenie art. 27 ust. 1, stosownie do którego - przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych oraz art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości - zgodnie z którym - zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Po zakończeniu inwentaryzacji podinspektor ds. księgowości budżetowej – Dominika Borszyńska dokonała wyceny spisu, sporządziła zestawienie spisanych składników majątkowych oraz dokonała ich porównania z ewidencją księgową na kontach 011, 013, 020 i 310. Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2018

W badanym okresie nie udzielano pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego.

XI. INNE USTALENIA

Kontrola osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela

Gmina Widawa prowadziła w 2018 roku następujące szkoły i przedszkola:

1. Zespół Szkół w Widawie:

- Szkoła Podstawowa im. Walentego Widawczyka w Widawie,
- Publiczne Gimnazjum w Widawie,
- Branżowa Szkoła I stopnia w Widawie (przekształcona z Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Widawie na podstawie uchwały nr L/308/17 Rady Gminy Widawa z dnia 17 listopada 2017 roku),

2. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chociwiu ze Szkołą Filialną w Ochlach (przekształcona z Zespołu Szkół w Chociwiu, w skład którego wchodziły: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chociwiu, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chociwiu – Szkoła Filialna w Ochlach oraz Gimnazjum im. Jana Pawła II w Chociwiu, na podstawie uchwały nr L/307/17 Rady Gminy Widawa z dnia 17 listopada 2017 roku),

3. Publiczne Przedszkole w Widawie.

Wszystkie ww. jednostki były w 2018 roku jednostkami budżetowymi i stosowały zasady gospodarki finansowej przewidziane dla tych jednostek przez ustawę o finansach publicznych. Obsługa finansowo-księgową jednostek oświaty prowadzona jest przez pracowników Urzędu Gminy w Widawie.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Widawa sporządzone zostało z datą 11 lutego 2019 roku przez Edytę Bulniak - Bąk – Kierownika Referatu Oświaty i Sportu.

Zgodnie ze sprawozdaniem, kwota różnicy pomiędzy sumą iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych, a wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia w składnikach wskazanych przez art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela wynosiła:

- w grupie nauczycieli stażystów -2.495,92 zł,
- w grupie nauczycieli kontraktowych +2.570,60 zł,
- w grupie nauczycieli mianowanych +12.247,97 zł,
- w grupie nauczycieli dyplomowanych -244.171,87 zł.

W sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w jednostkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zostały wykazane następujące dane:

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie 1.01-31.03	Średnioroczna liczba etatów 1.01-31.03	Kol. 2 x kol. 3 x 3 m-ce	Średnie wynagrodzenie 1.04-31.12	Średnioroczna liczba etatów 1.04-31.12	Kol. 5 x kol. 6 x 9 m-cy	Kol. 4 + kol. 7	Wykonane wydatki na wynagrodzenie	Kwota różnicy kol. 9 - kol. 8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nauczyciel stażysta	2 752,92	1,39	11 479,68	2 900,20	0,77	20 098,39	31 578,06	29 082,14	-2 495,92
Nauczyciel kontraktowy	3 055,74	3,02	27 685,00	3 219,22	3,30	95 610,83	123 295,84	125 866,44	2 570,60
Nauczyciel mianowany	3 964,20	16,14	191 946,56	4 176,29	15,56	584 847,65	776 794,22	789 042,19	12 247,97
Nauczyciel dyplomowany	5 065,37	53,25	809 192,86	5 336,37	53,67	2 577 626,80	3 386 819,66	3 142 647,79	-244 171,87

W sposób wrywkowy dokonano weryfikacji poprawności danych jednostkowych w oparciu o dokumenty źródłowe dotyczące zatrudnienia nauczycieli stażystów oraz nauczycieli dyplomowanych.

Próba przyjęta do kontroli obejmowała wynagrodzenia nauczycieli dyplomowanych zatrudnionych w roku 2018 w Publicznym Przedszkolu w Widawie oraz nauczycieli

stażystów zatrudnionych w roku 2018 we wszystkich jednostkach oświatowych Gminy Widawa.

Informacje jednostkowe o strukturze zatrudnienia oraz faktycznych wydatkach na wynagrodzenia nauczycieli po przeprowadzeniu analizy - zgodnie z art. 30a ust. 1 ustawy Karta nauczyciela zostały wygenerowane z programu Vulcan. Kontrola poddała prawidłowość wykazania w ww. informacjach ilości etatów oraz kwot wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli w powyżej określonych grupach zawodowych.

Na podstawie przedłożonych informacji o liczbie etatów w poszczególnych jednostkach oświatowych, kart zasiłkowych oraz zestawień średniego zatrudnienia nauczycieli stażystów i nauczycieli dyplomowanych w okresach: od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku, od 1 kwietnia do 31 grudnia 2018 ustalono średni wymiar etatu dla poszczególnych nauczycieli.

W sprawozdaniu wykazano w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku średnią liczbę etatów dla nauczycieli stażystów - 1,39, natomiast w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2018 roku - 0,77. Stwierdzono, że w sprawozdaniu została wykazana prawidłowa średnia liczba etatów dla nauczycieli stażystów.

W formularzu sprawozdawczym dla Publicznego Przedszkola w Widawie wykazano w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku średnią liczbę etatów dla nauczycieli dyplomowanych - 5,94, natomiast w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2018 roku - 6,91. Stwierdzono, że w ww. formularzu została wykazana prawidłowa średnia liczba etatów dla nauczycieli dyplomowanych zatrudnionych w Publicznym Przedszkolu w Widawie.

Na podstawie list płac, kart wynagrodzeń oraz dokumentów zgromadzonych w teczkach akt osobowych ustalono, iż w wszystkie składniki wynagrodzenia ww. nauczycieli zostały prawidłowo ujęte do wydatków na wynagrodzenia, o których mowa w art. 30 ust. 1 Karty nauczyciela.

Kontrolujące ustaliły, że dokonano wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli w kwocie: [1] 2.495,92 zł w grupie nauczycieli stażystów, [2] 244.171,87 zł w grupie nauczycieli dyplomowanych.

Wg list płac ustalona kwota różnicy dla poszczególnych stopni awansu zawodowego została wypłacona, w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego przez poszczególne jednostki oświatowe w dniu 29 stycznia 2019 roku:

- listy nr: 1.3/PPW/2019 z dnia 29 stycznia 2019 roku na kwotę 26.760,91 zł i 1.4/PPW/2019 z 29 stycznia 2019 roku na kwotę 4.558,15 zł - Publiczne Przedszkole w Widawie;
- listy nr: 1.3/ZSW/2019 z dnia 29 stycznia 2019 roku na kwotę 150.472,57 zł i 1.4/ZSW/2019 z dnia 29 stycznia 2019 roku na kwotę 4.558,15 zł - Zespół Szkół Widawa;
- listy nr: 1.3/SPCH/2019 z dnia 29 stycznia 2019 roku na kwotę 55.759,86 zł i 1.4/SPCH/2019 z dnia 29 stycznia 2019 roku na kwotę 4.558,15 zł - Szkoła Podstawowa w Chociwiu.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dochody i wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnym

Budżet 2017 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
625.000,00	626.490,65	625.000,00	624.948,00	1.542,65

Kwoty planowane w powyższej tabeli zostały uchwalone w załączniku 1 i 2 uchwały nr XXXV/223/17 Rady Gminy Widawa z dnia 30 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Widawa na rok 2017, gdzie ustalono dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 625.000,00 zł (rozdział 90002, § 0490) i wydatki w związku z realizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w kwocie 616.300,00 zł (rozdział 90002 – 616.300,00 zł i rozdział 75023 – 8.700,00 zł).

Po zmianach plan dochodów wyniósł 625.000,00 zł, plan wydatków wyniósł 625.000,00 zł.

Dane w zakresie wykonania powyższego planu dochodów zostały wykazane w sprawozdaniu RB-27S za 2017 rok w podziałce klasyfikacyjnej 900, 90002 § 0490, natomiast wykonanie wydatków wpisano na podstawie kalkulacji kosztów sporządzonej na rok 2017 przez Skarbnika Gminy Widawa – rozdział 75023 w wysokości 8.700,00 zł (obejmuje koszty zatrudnienia pracownika zajmującego się gospodarką odpadami) oraz sprawozdania Rb-28S za 2017 rok - rozdział 90002 § 4300 w kwocie 616.248,00 zł.

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizowano z następujących podziałek klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
90002	4300	616.300,00	616.248,00
75023	4010	6.500,00	6.500,00
75023	4110	1.117,35	1.117,35
75023	4120	6,50	6,50
75023	4210	328,00	328,00
75023	4300	748,15	748,15
RAZEM:		625.000,00	624.948,00

Budżet 2018 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
771.138,00	753.501,79	771.138,00	771.137,96	-17.636,17

Kwoty planowane w powyższej tabeli zostały uchwalone w załączniku 1 i 2 uchwały nr LIV/328/18 Rady Gminy Widawa z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Widawa na rok 2018, gdzie ustalono dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 771.138,00 zł (rozdział 90002,

§ 0490) i wydatki w związku z realizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w kwocie 771.138,00 zł (rozdział 90002 – 700.000,00 zł i rozdział 75023 – 71.138,00 zł).

Po zmianach plan dochodów wyniósł 771.138,00 zł, plan wydatków wyniósł 771.138,00 zł.

Dane w zakresie wykonania powyższego planu dochodów zostały wykazane w sprawozdaniu RB-27S za 2017 rok w podziale klasyfikacyjnej 900, 90002 § 0490, natomiast wykonanie wydatków wpisano na podstawie kalkulacji kosztów sporządzonej na rok 2018 przez Skarbnika Gminy Widawa – rozdział 75023 w wysokości 71.138,00 zł (obejmuje koszty zatrudnienia pracownika zajmującego się gospodarką odpadami) oraz sprawozdania Rb-28S za 2018 rok - rozdział 90002 § 4300 w kwocie 699.999,96 zł.

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizowano z następujących podziałek klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
90002	4300	700.000,00	699.999,96
75023	4010	52.180,00	52.180,00
75023	4110	8.969,74	8.969,74
75023	4120	52,18	52,18
75023	4210	1.776,00	1.776,00
75023	4300	6.677,96	6.677,96
75023	4440	1.482,12	1.482,12
RAZEM:		771.138,00	771.137,96

Dochody i wydatki zrealizowane w omawianym okresie wykazały: za 2017 rok nadwyżkę w wysokości 1.542,65 zł, a za 2018 rok deficyt w kwocie -17.636,17 zł.

Zgodnie z treścią wyjaśnienia złożonego przez Michała Włodarczyka - Wójta Gminy Widawa, „Wpływy roczne z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi winny bilansować się z poziomem wydatków rocznych na system gospodarowania odpadami komunalnymi. Nadwyżka dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, która w 2017 roku wyniosła 1.542,65 zł wynika z nadpłat z tytułu opłat za odpady komunalne, natomiast powstały w 2018 roku niedobór dochodów nad wydatkami w kwocie 17.636,17 zł wynika z zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z którymi Gmina Widawa prowadzi czynności polegające na egzekucji spłat zaległości przez mieszkańców. W celu zrównoważenia kosztów, jakie Gmina Widawa ponosi na sfinansowanie wydatków zaplanowanych na pokrycie kosztów usługi wywozu odpadów oraz obsługi systemu przez służby administracyjno-finansowe, zwiększono od 2019 roku stawki opłat za odpady z 10,00 zł na 12,50 zł (odpady segregowane) i z 18,50 zł na 21,00 (odpady niesegregowane). W najbliższym czasie nie planujemy zmian stawek z tytułu opłat za odpady, co nie oznacza, że taka sytuacja będzie konieczna po rozstrzygnięciu przetargu na wywóz odpadów”.

Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi załącznik nr 26 do protokołu kontroli.

XII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 146 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Gminy Widawa pod pozycją 3/2019.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Michał Włodarczyk – Wójt Gminy,
2. Agnieszka Galuś – Sekretarz Gminy,
3. Ewa Wartałowicz – Skarbnik Gminy,
4. Aneta Sobieraj – Kierownik Referatu Podatków, Opłat i Windykacji,
5. Edyta Bulniak-Bąk – Kierownik Referatu Oświaty i Sportu,
6. Dorota Kaczmarek – Zastępca Kierownika Referatu Inwestycji, Ochrony Środowiska i Spraw Komunalnych,
7. Dominika Borszyńska – podinspektor ds. księgowości budżetowej,
8. Dorota Dominiak – podinspektor ds. księgowości budżetowej,
9. Donata Krawczyk – podinspektor ds. księgowości podatkowej,
10. Anna Nitecka – Blaźlak – referent ds. pracowniczych pracowników szkół i placówek oświatowych,
11. Joanna Kapral – podinspektor ds. kancelaryjnych i administracyjno-gospodarczych, zastępstwo na stanowisku ds. pracowniczych, szkolenia i promocji,
12. Aneta Góra – podinspektor ds. księgowości budżetowej,
13. Małgorzata Bączyk – inspektor ds. obsługi kasy,
14. Beata Świstek – podinspektor ds. księgowości budżetowej,
15. Dominika Borszyńska – podinspektor ds. księgowości budżetowej,
16. Janusz Pamuła – inspektor ds. inwestycji.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Wyjaśnienie Wójta Gminy Widawa dotyczące stanowiska Sekretarza Gminy Widawa latach 2016-2018,*
2. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Widawa w zakresie ewidencji wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2017,*
3. *Oświadczenie Skarbnika Gminy o nieemitowaniu papierów wartościowych w latach 2013 – 2018,*
4. *Zestawienie tabelaryczne zawierające przypadające do spłaty i faktycznie zapłacone kwoty rat kapitałowych i odsetek, daty zapłaty oraz dokumenty potwierdzające zapłatę,*
5. *Wyjaśnienie Ewy Wartałowicz - Skarbnika Gminy,*
6. *Zestawienie dokumentów stanowiących próbę dotyczącą terminowości regulowania zobowiązań,*
7. *Zestawienie zobowiązań wobec dostawców na dzień 31 grudnia 2017,*
8. *Protokół z kontroli kasy,*
9. *Informacja o nieruchomościach planowanych do sprzedaży w 2019 roku sporządzona przez Zastępcę Kierownika Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych Dorotę Kaczmarek,*
10. *Zestawienie podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych objętych kontrolą w latach 2017-2018, zawierające dane o nazwie podatnika, dacie złożenia deklaracji podatkowych, wysokości zadeklarowanego podatku na 2017 i 2018 rok,*
11. *Zestawienie podatników w podatku od nieruchomości i w podatku rolnym od osób fizycznych objętych kontrolą w latach 2017-2018, zawierające: dane*

- o numerze identyfikacyjnym podatnika, dacie wydania decyzji wymiarowej, informacje o wysokości podatku na 2017 i 2018 rok oraz prawidłowości opodatkowania,*
12. *Zestawienie tabelaryczne zawierające podatników, przedmioty opodatkowania oraz stawki podatku – podatek od środków transportowych od osób fizycznych,*
  13. *Zestawienie tabelaryczne zawierające podatników, przedmioty opodatkowania oraz stawki podatku – podatek od środków transportowych od osób prawnych,*
  14. *Terminowość wpłat I i II raty poszczególnych podatków wraz z terminami wystawienia upomnień i tytułów wykonawczych,*
  15. *Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych – podatek od nieruchomości od osób fizycznych,*
  16. *Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych – podatek rolny od osób fizycznych,*
  17. *Wyjaśnienie Doroty Kaczmarek – Zastępcy Kierownika Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych,*
  18. *Zestawienie użytkowników wieczystych objętych próbą,*
  19. *Wyjaśnienie Doroty Kaczmarek – Zastępcy Kierownika Referatu Inwestycji, Środowiska i Spraw Komunalnych,*
  20. *Dane o wykonaniu rzeczowym i finansowym zadań z zakresu pomocy społecznej,*
  21. *Zestawienie planowanych i zrealizowanych wydatków inwestycyjnych w latach 2017 – 2018 w kontrolowanej jednostce,*
  22. *Wykaz faktur związanych z realizacją inwestycji pn. „Budowa przedszkola gminnego”,*
  23. *Wyjaśnienie Janusza Pamuły – inspektora ds. inwestycji,*
  24. *Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego,*
  25. *Zestawienie środków trwałych objętych kontrolą naliczenia umorzeń,*
  26. *Wyjaśnienie Michała Włodarczyka - Wójta Gminy Widawa,*
  27. *Akta kontroli.*

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 28 czerwca 2019 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Widawie.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Beata Tomkowska)

.....

(Alicja Gołębek)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....

(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)